Základní škola a Mateřská škola Ratíškovice

Vítězná 701, 696 02 Ratíškovice

Školní vzdělávací program

pro základní vzdělávání

Č.j. 200/2007

► Škola pro všechny ◄

Aktuální znění školního vzdělávacího programu projednala a schválila:

- **Pedagogická rada dne 30. srpna 2016**
- **Školská rada dne 30. srpna 2016**

Heslo „škola hrou“ je třeba chápat tak, že výuka má být pro žáky zajímává,
ale škola není divadlo, nýbrž vážná instituce, užitečná pro každého.
RNDr. Marta Chytilová, CSc., zakladatelka didaktiky fyziky
(MFI, roč. 16, č. 10, str. 605)

Verze 1.5 **1. září 2023**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

OBSAH

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

1. ÚVOD

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Velikost a úplnost školy
2.2. Vybavení školy
2.3. Ročníkové, předmětové a celoškolní projekty
2.4. Spolupráce vedení školy se žáky
2.5. Spolupráce s rodiči
2.6. Školská rada
2.7. Partneři školy

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1. Pojetí školního vzdělávacího programu
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie
3.3. Hlavní cíle vzdělávacího programu
3.4. Strategie naplňování klíčových kompetencí
3.5. Začlenění průřezových témat
3.6. Poskytování poradenských služeb ve škole
3.7. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
3.8. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných
3.9. Školní družina
3.10. Výjezdy do zahraničí
3.11. Zájmové kroužky
3.12. Výuka náboženství
3.13. Řízení a organizace výuky
3.14. Autoevaluace školy

4. UČEBNÍ PLÁN

5. UČEBNÍ OSNOVY

6. PŘÍLOHY

6.1. Oborové komise ŠVP
6.2. Charakteristika pedagogického sboru
6.3. Legislativní a metodická opora ŠVP
6.4. Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO)
6.5. Sexuální výchova
6.6. Etická výchova
6.7. Náboženství
6.8. Dodatek č. 1 k ŠVP pro ZV – ZŠ Ratíškovice, č.j. 200/2007, verze 1.2 (č.j. 152/2013)
6.9. Dodatek č. 2 k ŠVP pro ZV – ZŠ Ratíškovice, č.j. 200/2007, verze 1.3 (č.j. 170/2016)
6.10. Dodatek č. 3 k ŠVP : *ŠVP pro přípravnou třídu ZŠ Ratíškovice* od 1.9.2016, verze 1.0
6.11. Dodatek č. 4 k ŠVP : *Anglický jazyk pro 1. a 2. roč. ZŠ* od 1.9.2023, verze 1.0

7. STANDARDY PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ (samostatná externí příloha ŠVP)

Učební osnovy – Hypertextové odkazy

1. Český jazyk a literatura
2. Anglický jazyk
3. Německý jazyk
4. Prvouka a přírodověda
5. Přírodopis
6. Matematika
7. Fyzika
8. Vlastivěda
9. Zeměpis
10. Dějepis
11. Občanská výchova
12. Chemie
13. Informatika
14. Pracovní činnosti
15. Výtvarná výchova
16. Hudební výchova
17. Tělesná výchova
18. Rodinná výchova
19. Regionální výchova
20. Dramatická výchova
21. Mediální výchova

PŘÍLOHY:

- Oborové komise ŠVP
- Charakteristika pedagogického sboru
- Legislativní a metodická opora ŠVP
- Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO)
- Sexuální výchova
- Etická výchova
- Náboženství
- Dodatek č. 1 k ŠVP pro ZV – ZŠ Ratíškovice, č.j. 200/2007, verze 1.2 (č.j. 152/2013)
- Dodatek č. 2 k ŠVP pro ZV – ZŠ Ratíškovice, č.j. 200/2007, verze 1.3 (č.j. 170/2016)
- Dodatek č. 3 k ŠVP : *ŠVP pro přípravnou třídu ZŠ Ratíškovice* od 1.9.2016, verze 1.0
- Dodatek č. 4 k ŠVP : *Anglický jazyk pro 1. a 2. roč. ZŠ* od 1.9.2023, verze 1.0

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

- Škola pro všechny -

Adresa (sídlo) školy:	Vítězná 701, 696 02 Ratíškovice
IZO:	000 227 901
REDIZO:	600 115 551
IČO:	00 22 79 01
Právní forma:	příspěvková organizace

Zřizovatel:	Obec Ratíškovice U Radnice 1300 696 02 Ratíškovice
Ředitel školy:	PhDr. Mgr. Bc. Josef Hanák
Zástupce ředitele:	Mgr. Iveta Kudrová

Koordinátor ŠVP:	Mgr. Kristýna Holečková
Koordinátor EVVO:	Mgr. Iveta Kudrová
Telefonní kontakty:	518 367 120 - sekretariát 518 367 660 - ředitelna + fax 518 367 891 - sborovna
Email:	zs.ratiskovice@tiscali.cz Joe.Hanak@tiscali.cz zs701@centrum.cz
Internet:	www.zsratiskovice.cz
Platnost dokumentu:	od 1. září 2007 : verze 1.0 od 1. září 2010 : verze 1.1 od 1. září 2012 : verze 1.2 od 1. září 2013 : verze 1.3 od 1. září 2016 : verze 1.4 od 1. září 2023 : verze 1.5

Školní vzdělávací program - verze 1.0 - byl schválen Radou školy dne 28. června 2007.

PhDr. Mgr. Bc. Josef Hanák, v.r.
ředitel školy

Mgr. Michal Vybíral, v.r.
předseda ŠR

1. ÚVOD

Žijeme v době prudkých a obtížně předvídatelných společenských změn, které se netýkají jen naší země. Vedle nenápadných, ale pronikavých změn každodenního života – technických, společenských, politických i lidských – jsou tu velké procesy evropské i globální, jež nutně ovlivňují postavení i poslání vzdělávacích soustav, výchovy a veškerého učení se vzdělávacím záměrem.

Stanovení dlouhodobé strategie vzdělávání a výchovy pro českou společnost tedy vyžaduje i hlubší ***teoretický rámec*** – *výchozí představu o povaze člověka jako osoby a jejího vztahu k lidské společnosti a přírodnímu řádu*. Teprve tento širší pohled dovolí jasně formulovat cíle a priority vzdělávací soustavy a poskytne také hlavní argumenty pro volbu konkrétních cest a nástrojů jejich realizace [1)], a to v podobě **školního vzdělávacího programu**.

Povinnost sestavit individuální (vlastní) *Školní vzdělávací program* (**ŠVP**) pro základní vzdělávání na dané škole, podle něhož škola uskutečňuje vzdělávání, vychází z § 3 odst. 3 školského zákona [2)], který musí být v souladu s *Rámcovým vzdělávacím programem* (**RVP**), jenž je vydáván pro každý obor vzdělávání, mj. i pro základní vzdělávání.[3)]

RÁMCOVÝ vzdělávací program dle § 3 odst. 2 školského zákona:

- vymezuje povinný obsah, rozsah a podmínky vzdělávání
- je závazný pro tvorbu ŠVP
- je závazný pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků
- je závazný pro posuzování učebnic a učebních textů.

ŠKOLNÍ vzdělávací program dle § 5 školského zákona:

- musí být v souladu s RVP
- obsah vzdělávání může být uspořádán do předmětů nebo jiných ucelených částí učiva
- stanovuje konkrétní cíle vzdělávání, délku, formy, obsah a časový plán vzdělávání, průběh a ukončování vzdělávání, včetně podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- stanovuje popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek a podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví, za nichž se vzdělávání v konkrétní škole uskutečňuje
- se zveřejňuje na přístupném místě ve škole
- vydává ředitel školy.[4)]

---

1) Národní program rozvoje vzdělávání v ČR – **Bílá kniha**. Praha : MŠMT ČR 2001, str. 13
2) Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění
3) Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Praha : MŠMT ČR 2016 (s platností od 1.9.2013)
4) § 5 odst. 3 školského zákona

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Velikost a úplnost školy

ZŠ a MŠ Ratíškovice je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Od 1. září 2007 jsou všechny kmenové i odborné třídy, školní družina, školní jídelna i tělocvična situovány v jednom areálu – ve třech samostatných budovách. Komplex budov vznikl postupně, a to:

- **12. října 1958** : otevřena nová budova základní školy v ulici Vítězná (č.p. 701)
- **7. března 1971** : otevřena nová samostatná tělocvična (přístavba)
- **1. září 2007** : otevřen nový pavilon (přístavba) se šatnami, školní kuchyní, jídelnou, čtyřmi třídami, dvěma kabinety a ateliérem pro výtvarnou výchovu.

Základní škola je situována v severní části obce, v samostatném areálu o celkové rozloze 2,37 ha. Počet žáků a tím i tříd v jednotlivých školních rocích v poslední dekádě značné kolísal:

Školní rok	Počet žáků k 30. 9.	Počet tříd	Průměr žáků na 1 třídu
1997 – 98	513	22	23,32
1998 – 99	497	23	21,61
1999 – 00	502	21	23,91
2000 – 01	474	20	23,70
2001 – 02	451	20	22,55
2002 – 03	427	19	22,47
2003 – 04	379	17	22,29
2004 – 05	363	17	21,35
2005 – 06	336	16	21,00
2006 – 07	316	15	21,07
2007 – 08	300	15	20,00
2008 – 09	289	14	20,64
2009 – 10	294	15	19,60
2010 – 11	287	15	19,13
2011 – 12	285	14	20,36
2012 – 13	297	15	19,80
2013 – 14	297	15	19,80
2014 – 15	330	17	19,41
2015 – 16	331	17	19,47

Dle Rozhodnutí MŠMT ČR[5)] a OŠ KrÚ Brno[6)] má škola schváleny od 1. září 2015 tyto maximální kapacity (naplněnost, normativy):

- základní škola 630 žáků
- školní družina 125 žáků[7)]
- školní jídelna 480 strávníků

[5)] Rozhodnutí MŠMT ČR, č.j. 29 601/04-21, ze dne 10. 12. 2004
[6)] Rozhodnutí OŠ KrÚ v Brně, č.j. 29 601/04-21, ze dne 8. 11. 2005
[7)] Rozhodnutí OŠ KrÚ JMK v Brně, č.j. JMK 104132/2015, ze dne 10.8.2015 (navýšení dětí v družině na 100)

2.2. Vybavení školy

Základní škola má k dispozici následující základní stavebně technické vybavení, jež je situováno ve třech budovách (tělocvična – „hlavní budova“ – přístavba), a to (k 1. 9. 2016):

- kmenové třídy 19
- školní družina 5
- kabinety 10
- odborné učebny 4 (učebna informatiky, učebna Fy + Ch, atelier pro Vv)
- samostatná tělocvična 1
- školní jídelna 1 (kapacita 100 míst, ***akustická úprava*** pro přednášky, projekci, semináře, šachový kroužek apod.)
- školní hřiště 1
- sborovna 1
- školní kuchyně 1
- počítačová technika 50 (2x24 ks pro žáky ve 2 učebnách informatiky, 2 ks sborovna, 10 ks kabinety učitelů, notebooky)
- dataprojektor 14
- interaktivní tabule 6
- audio-učebna 1

Externí místa s možností vzdělávání a **outdoorových aktivit**:

- Spolkový dům Ratíškovice (kulturní centrum obce)
- krytý bazén (tělesná výchova, sportovní soutěže, relaxační plavání)
- obecní knihovna (český jazyk, dějepis, přírodověda, prvouka apod.)
- sportovní hřiště FK Baník Ratíškovice – fotbalové hřiště, tenisový kurt a volejbalové hřiště (tělesná výchova)
- cyklostezka (tělesná výchova)
- muzeum ve vagóně (český jazyk, dějepis, přírodověda, zeměpis apod.)
- požární zbrojnice (přednáškový sál)
- farní centrum (přednáškový sál)
- Orelské centrum (tělesná výchova, přednáškový sál)

2.3. Ročníkové, předmětové a celoškolní projekty

Obsah vzdělávacího procesu dotvářejí **projekty** – *ročníkové, předmětové, celoškolní, jednodenní apod.* Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů, žáků i rodičů. Vyučující zařazují do výuky podle aktuálních podmínek následující projekty:

Téma – název	Doba trvání	Ročník	Termín (měsíc)	Předmět	Garant
Naše třída v proměnách ročních dob	10 měsíců	1.	září – červen	český jazyk, přírodověda	Melichárková
Atletická olympiáda	2 týdny	1. - 5. 6. - 9.	květen	tělesná výchova	Vrba
Státy evropské unie	3 měsíce	5. + 7.	březen – květen	zeměpis, vlastivěda	Kobzáňová
Praktická statistika	4 měsíce	9.	říjen - leden	matematika	Kudrová, Ilčíková
Vegetace areálu školy (stromy, keře)	2 měsíce	4. + 8.	březen - duben	přírodopis, prvouka	Masaryková
Turistika regionu (cyklostezky)	3 měsíce	6. – 8.	únor - duben	zeměpis	Kobzáňová
Osobnosti obce (Kdo byl kdo)	5 měsíců	7. – 8.	říjen - únor	dějepis, občanská výchova	Kotásková Blanka
Rytířský den - středověk	1 den	4. + 5.	duben	dějepis, vlastivěda	Kristová
Voda v životě člověka	5 měsíců	1. – 9.	září - leden	Čj, Dě, Ch, Fy, Ma, Vv, …	Uhlíková Koplíková Hanák
Stromy kolem nás	1 měsíc	6. – 9.	duben - květen	Čj + Vv	Antošová
Obec očima žáků – environmentální výchova	3 měsíce	1. – 9.	říjen - prosinec	všechny předměty	Lovečková
Ochrana životního prostředí	2 měsíce	1. – 5., 6. – 9.	březen - duben	všechny předměty	Kulheimová
Vánoční akademie	1 měsíc	1. – 9.	prosinec	Čj, Aj	Foltýnová
Volba povolání – loučení se školou	2 měsíce	9.	listopad	Čj, Rv, Ov	Kotásková Blanka
Práce s literárním textem	2 měsíce	3.	říjen - listopad	český jazyk, čtení	Bůžková
Praktická fyzika	3 měsíce	7.	únor - duben	fyzika	Hanák
Autorské čtení	2 měsíce	1. – 9.	listopad - prosinec	Čj	Kotásková Blanka
Svět očima žáků – foto soutěž	2 měsíce	1. – 9.	březen - duben	všechny předměty	Hanák

Dlouhodobé projekty

Realizace dlouhodobých projektů základní školy vychází z aktuálních (ekonomických, technických a personálních) možností školy a je každoročně zaměřena zejména (i v rámci průřezových témat) na:

- ***spolupráci s okolím školy*** (*regionální organizace, firmy, instituce, školy apod.*) v rámci volby povolání, rozvoje osobních a individuálních dovedností, rozvoje klíčových kompetencí, prevence kriminality a sociálně patologických jevů atd.

- ***zlepšování didaktických dovedností vyučujících*** : pravidelná účast pedagogů na seminářích, exkurzích, workshopech, soutěžích (sport, kultura), přednáškách atd. se zaměřením na didaktickou techniku, metodiku vedení výuky, organizační formy práce a jiné aktuální problémy v pedagogice apod.
- ***prevenci rizikové chování žáků*** : odborné přednášky akreditovaných firem (institucí), výchovné koncerty, exkurze, návštěva filmových a divadelních představení; poradenské služby v oblasti výchovy a vzdělávání – PPP Hodonín
- ***učení prožitkem*** : přímá účast žáků na sportovních a jiných dovednostních akcích (dle nabídky regionálních škol, institucí a firem).

Mezinárodní spolupráce a projekty

Žáci školy mají možnost se každoročně aktivně zapojovat v rámci mezinárodní spolupráce a získávání povědomí o evropském školství, kultuře, regionech do rozmanitých akcí:

- ***partnerství s francouzskou obcí Vouziers : návštěva obce, dopisování si s vrstevníky (výměna informací z oblasti kultury, tradic, sportu apod.)***
- ***účast na projektech přeshraniční spolupráce mikroregionu (Slovensko, Rakousko, Francie) – ZŠ Skalica, 4. ZŠ Senica.***

2.4. Spolupráce vedení školy se žáky

Žáci základní školy mají právo a přímou možnost se podílet na organizaci (řízení) školy dle svého zájmu prostřednictvím třídního učitele. V případě podávání individuálních nebo skupinových podnětů a připomínek k životu a správě školy mohou žáci například využívat školní poštu (schránka u dveří ředitele školy), elektronickou poštu i osobní návštěvu u ředitele školy nebo zástupkyně ředitele na základě předem domluvené schůzky. Žáci mohou navrhovat popřípadě sami organizovat své vlastní projekty.

2.5. Spolupráce s rodiči

Zákonní zástupci žáků jsou o průběhu vzdělávání a výchovy žáků informováni průběžně různými formami, například:

- žákovská knížka
- informativní odpoledne pro rodiče (min. 2× za rok)
- osobní návštěva (třída, třídní učitel, vedení školy, výchovný poradce, ŠMP)
- telefonický dotaz
- elektronická pošta (email)
- dopis.

Dobrá komunikace s rodiči žáků je jedním z hlavních a dlouhodobých cílů naší školy. Právě častější „vtahování“ rodičů do procesu vzdělávání svých dětí je podstatnou součástí realizace školního vzdělávacího programu.

2.6. Školská rada

Na základě § 185 odst. 10 školského zákona byla usnesením Zastupitelstva obce Ratíškovice dne 14. prosince 2005 zřízena šestičlenná **Školská rada**, která se podílí na samosprávě základní školy, a jež se podle § 168 školského zákona mj.:

- vyjadřuje k návrhům školních vzdělávacích programů a k jejich následnému uskutečňování
- schvaluje pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání
- schází min. 2× za rok.

2.7. Partneři školy

Základní škola se snaží v rozmanitých oblastech života společnosti a v odlišných časových relacích spolupracovat s různorodými regionálními organizacemi, firmami, institucemi i školami, například:

Partner	Oblast spolupráce	Garant
Vouziers, Francie	dopisování, výměna informací – tradice, kultura,...	ředitel školy, učitelé cizích jazyků
PdF Olomouc ČAPV	problematika didaktických testů, evaluace školy	ředitel školy
FF MU Brno	Evaluace a klima školy, akční výzkum,	ředitel školy
PPP Hodonín	poradenské služby v oblasti výchovy a vzdělávání	výchovný poradce
SPC Kyjov	poradenské služby v oblasti výchovy a vzdělávání	výchovný poradce
Obecní Policie Ratíškovice	prevence a řešení kriminality i sociálně patologických jevů	ředitel školy, zástupkyně ředitele
Policie ČR Dubňany	prevence a řešení kriminality	ředitel školy
Obec Ratíškovice	kulturní akce Osvětové besedy	Mgr. Foltýnová
T Machinery, a.s.	exkurze, volba povolání, sponzoring	ředitel školy
AŠSK Hodonín	sportovní aktivity	Mgr. Vrba
Junák Ratíškovice	soutěže pro děti	ředitel školy
SDH Ratíškovice	exkurze, volba povolání	ředitel školy
Baník Ratíškovice	sportovní aktivity	učitel TV
Zámečnictví Stokláska	volba povolání, sponzoring	ředitel školy
Marta Kordulová – kronikářka obce	historie obce	Mgr. Příkazská
Farnost Ratíškovice	exkurze (varhany, historie)	ředitel školy
Myslivecké sdružení	odborné přednášky	ředitel školy Mgr. Kotásková Kr.
Mykologický klub	odborné přednášky	ředitel školy
MO Orel	sportovní aktivity	ředitel školy
Mikroregion Nový Dvůr	kulturní a sportovní aktivity	zástupkyně ředitele
Obecní knihovna	výuka českého jazyka, čtení, referáty, projekty	Mgr. Kotásková Bl.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1. Pojetí školního vzdělávacího programu

Základní vzdělávání *je v současnosti jedinou vzdělávací etapou, které se povinně účastní každé dítě České republiky a která vytváří základ pro celoživotní učení každého jedince u celé populace.*[8)] Proto nám velmi záleží na tom, jaké vzdělávací příležitosti nabízí naše základní škola prostřednictvím ŠVP, jaké kulturní prostředí pro vzdělávání se vytváří, jak žáky motivujeme k učení, jak ovlivňujeme rozvoj osobnosti každého žáka, jak se připravuje na soužití a spolupráci s druhými, jak ho vybavujeme pro osobní život a volbu povolání i pro adaptaci na dynamicky se rozvíjející společnost.

Naše základní škola má podtitul ***„Škola pro všechny“***, který současně vyjadřuje **profilaci (priority) základního vzdělávání**, a tím i pojetí školního vzdělávacího programu:

1. Podpora a rozvoj nadaných žáků.
2. Individuální přístup (zvýšená pomoc) žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.
3. Učení prožitkem → učení jako proces závislý na vlastní aktivitě žáka.
4. Používání inovativních metod výuky vedoucích k samostatnosti myšlení a jednání.
5. Zaměření se na rozvoj dovednosti ***„učit se učit“*** → přechod od osvojování si velkého objemu faktů k rozvoji klíčových životních dovedností.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují ***společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků*** [9)]. V charakteristice ŠVP jsou vymezovány na úrovni školy s tím, že jsou uplatňovány všemi pedagogy. Jedná se tedy o metody a formy práce, aktivity, příležitosti či pravidla, kterými zajišťujeme utváření a rozvíjení klíčových kompetencí u všech žáků, například:

- využívání rozmanitých zdrojů informací : *učebnice, encyklopedie, multimediální CD, internet, obecní knihovna, …*
- využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem práce: *týmová práce, vedení dialogu, prezentace – individuální i skupinová, projektová výuka, …*
- aktivní spolupráce s rodiči, regionálními institucemi i jednotlivci: *obecní úřad, pedagogicko-psychologická poradna, občanská sdružení, komunitní centra, osvětová beseda, veřejné spolky, …*
- využívání metod k proměně klimatu ve třídách : *třídnická hodina, besedy s ředitelem školy, přednášky s odborníky apod.*

8) Národní program rozvoje vzdělávání v ČR – **Bílá kniha**. Praha : MŠMT ČR 2001, str. 47
9) Manuál pro tvorbu školních vzdělávacích programů v základním vzdělávání. Praha : VÚP 2005, str. 28

3.3. Hlavní cíle vzdělávacího programu

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a praktickému jednání. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto **hlavních cílů** [10]:

- *umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání*
- *podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů*
- *vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci*
- *rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých*
- *připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti*
- *vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě*
- *učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný*
- *vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi*
- *pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.*

3.4. Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti žáka jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí současně, jejichž postupy naplňování ve vzdělávacím procesu je možno charakterizovat následovně:

Kompetence k učení	● kooperativní učení ● práce s chybou ● vyhledávání a třídění informací ● experimentování (ve škole, doma)
Kompetence k řešení problémů	● učení se v souvislostech ● řešení mezioborových problémů ● využívání rozmanitých zdrojů informací
Kompetence komunikativní	● uplatňování forem diskuze → formulace a vyjadřování vlastních myšlenek ● kultivace písemného i ústního projevu ● argumentace a interpretace jako základní nástroj diskuze

[10] Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Praha : MŠMT ČR 2016, str. 4

Kompetence sociální a personální	● využívání forem sociálního učení (hraní rolí, skupinová práce) ● zapojení žáků do organizace činnosti školy ● rozvoj seberegulace osobnosti
Kompetence občanské	● využívání metod sebepoznávání a sebehodnocení ● respektování tradic historických, kulturních, historických ● spolupráce se zahraničními školami
Kompetence pracovní	● projektování činností (aktivit) ● využívání pracovních nástrojů ● hodnocení a sebehodnocení praktických činností

3.5. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Výběr témat a způsob jejich zařazení je součástí vzdělávacího programu v jednotlivých vyučovacích předmětech, procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Zařazení jednotlivých tématických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů. V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato ***průřezová témata*** [11]:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

3.6. Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby na naší škole zajišťuje ředitel školy **školním poradenským pracovištěm**,[12] ve kterém působí zpravidla: ředitel školy, výchovný poradce, školní metodik prevence, dyslektický asistent a třídní učitel, a to zejména v těchto oblastech:

[11] Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Praha : MŠMT ČR 2004, str. 81
[12] na základě § 7 vyhlášky č. 72/2005 Sb. ve znění vyhlášky č. 197/2016 Sb.

Ředitel školy	- organizace vzdělávání ve škole, plnění povinné školní docházky - odklad povinné školní docházky a její náležitosti - individuální vzdělávání - řešení konfliktů v rámci třídy - problematika obtížných životních situací - vzdělávání mimořádně nadaných (talentovaných) žáků - diagnostika problémů výchovy a vzdělávání - hodnocení výsledků vzdělávání žáků - spolupráce s Policií ČR a Obecní policií
Výchovný poradce	- volba povolání, profesní zaměření, orientace ve světě práce - organizace přijímacích zkoušek - inkluzivní vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - prevence neúspěchu žáků - spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou v Hodoníně - individuální vzdělávací plán (IVP)
Školní metodik prevence	- primární prevence, monitoring a řešení rizikového chování - tvorba a realizace Minimálního preventivního programu - spolupráce s odborem péče o dítě
Třídní učitel	- klima třídního kolektivu - individuální pohovory s rodiči v oblasti výchovy a vzdělávání žáka
Učitel	- učební postupy a styly učení - příčiny neprospívání žáků (školní neúspěšnost) - individuální přístup ve vzdělávání
Dyslektický asistent	- individuální možnosti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
Asistent pedagoga	- individuální možnosti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Jednotlivé příklady poradenských oblastí jsou pouze ilustrativní a nejsou izolované, tzn. že většinu uvedených problémů řeší současně vždy skupina (kolegium, komise) více pedagogických pracovníků. Poskytování poradenských služeb ve škole může být zajišťováno i školním psychologem nebo školním speciálním pedagogem. Rodiče mají **kdykoliv** možnost se individuálně domluvit s **kterýmkoliv** pedagogickým pracovníkem na:

- způsobech řešení vzniklého problému
- prevenci vzniklých nebo možných problémů
- možnostech a obsahu školního poradenství
- metodické podpoře v oblasti výchovy a vzdělávání žáků (individuální pohovory)
- pravidelném poskytování informací.

3.7 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Základní škola je otevřena žákům se speciálními vzdělávacími potřebami – je školou pro všechny. Systém péče o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťuje **Školní poradenské pracoviště**, jehož hlavním koordinátorem je **výchovný poradce**, a to zejména v oblasti spolupráce rodičů žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, speciálním pedagogem, jednotlivými učiteli a školskými poradenskými zařízeními. Na základě přesné

diagnostiky poradenského zařízení jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodná **podpůrná opatření**,[13)] která spočívají **v**:

- poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení
- úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče
- úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání
- použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek
- úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených RVP
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP)
- využití asistenta pedagoga
- využití dalších pracovníků s odbornou specializací.

Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví vyhláška č. 27/2016 Sb., jejíž obecný rámec stanovuje **§ 19** zákona č. 561/2004 Sb.

3.7.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje škola s SPC Kyjov, jejichž pracovními poskytují konzultace podle potřeby.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména tyto činnosti:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu

[13] v souladu s § 16 zákona č. 561/2004 Sb.

- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto **předměty speciálně pedagogické péče**:

- logopedická intervence pro žáky se závažnými poruchami řeči
- ergoterapie pro žáky s tělesným postižením
- práce s počítačem pro žáky s tělesným postižením

Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

3.7.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

3.8 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola vyhledává a rozvíjí talent i mimořádné nadání žáků. Při zajišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje základní škola se školským poradenským zařízením a na základě závěrů (doporučení) odborného vyšetření sestavuje a realizuje IVP se strukturou dle právní

úpravy[14]. Mimořádně nadaní nezletilí žáci mohou být zařazeni do vyššího ročníku na základě vykonání zkoušek.[15]

V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání. nadaní žáci individuálně nebo skupinově navštěvují vybrané bloky výuky ve vyšším ročníku, případně jsou vytvářeny skupiny žáků s talentem pro určitou výukovou oblast napříč ročníku.

3.8.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka

V rámci PLPP a provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu budou využívány tyto činnosti:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

3.8.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka

Individuální vzdělávací plán (IVP) mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i

[14] Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 197/2016 Sb.

[15] v souladu s § 17 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb.

pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Při vzdělávání nadaných či mimořádně nadaných žáků naše škola spolupracuje s Menzou ČR a Pedagogickou fakultou MU Brno. Pracovníci obou institucí poskytují konzultace podle potřeby. Pedagogové naší školy se vzdělávají v této problematice v rámci jejich DVPP.

3.9. Školní družina

Činnost školní družiny, která probíhá podle vlastního vzdělávacího programu, je propojena s prací žáků ve vyučování. Vychovatelka školní družiny je seznámena s cíli a obsahem školního vzdělávacího programu, zejména na 1. stupni.

3.10. Výjezdy do zahraničí

Žáci školy mají dle svého zájmu možnost se zúčastňovat nepravidelných výjezdů do zahraniční, které pořádá základní škola nebo Obec Ratíškovice (zřizovatel školy) ve spolupráci s Osvětovou besedou, a to do:

- **Velké Británie** : poznávaní jazykových reálií, kulturních, zeměpisných a historických tradic a zajímavostí (anglický jazyk)
- **Francie** : návštěva družebního městečka Vouziers s cílem poznávání kulturních, historických a sociálních tradic a odlišností.
- **Rakousko** : poznávaní jazykových reálií, kulturních, zeměpisných a historických tradic a zajímavostí (německý jazyk)

3.11. Zájmové kroužky

Zájmové (volnočasové) aktivity školy jsou každoročně rozvíjeny, podporovány a realizovány na základě aktuálních požadavků (rodičů, žáků) a možností školy. Zájmové kroužky jsou organizovány vždy minimálně v pololetním cyklu. Základní škola **podporuje** (poskytováním místa v prostorách školy) nebo **realizuje** (pedagog jako vedoucí kroužku) tyto volnočasové aktivity:

Realizované volnočasové aktivity na ZŠ		
Zájmová aktivita	**Zaměření**	**Garant**
Výtvarný kroužek	rozvoj výtvarných dovedností	Michala Čučková
Šachový kroužek	šachy	Macek Martin
Florbal	florbal	Mgr. Vrba
Příprava na SŠ	přípravný kurz na SŠ - Ma + Čj	vyučující Ma a Čj
Dyslektický kroužek	pomoc žákům se SVP	dys. asistentka
Kurz Aj pro nejmenší	výuka Aj pro nejmenší děti	vyučující Aj
Myslivecký kroužek	příroda k.ú. Ratíškovice	Mgr. Kotásková Kr.
Radiokroužek	praktická mikrotechnika	Miroslav Janík
Šikulové	Rozvoj uměleckých dovedností a praktických zručností	Učitelky 1. st.

Podporované volnočasové aktivity na ZŠ		
Zájmová aktivita	**Zaměření**	**Garant**
Esperanto	výuka esperanta	Mgr. Melichárková
ZUŠ	výuka na hudební nástroje	Varmuža Pavel
Stolní tenis	stolní tenis	Hrbáček Milan
RC Bambino	setkávání rodičů dětí do 3 let	Mgr. Foltýnová Mgr. Měchurová

3.12. Výuka náboženství

Na naší základní škole se na základě § 15 školského zákona a v souladu s cíli a zásadami vzdělávání podle § 2 školského zákona vyučuje náboženství jako nepovinný předmět. Náboženství je vyučováno registrovanou církevní právnickou osobou – **Římskokatolická farnost Ratíškovice**[16)], Vítězná 229, 696 02 Ratíškovice, IČO 65 74 44 20, zastoupená farářem d.p. Jiřím Čekalem, které je přiznáno zvláštní právo vyučovat náboženství ve státních školách[17)]. Výuka probíhá podle ***Osnov k výuce náboženské výchovy*** [18)].

16) dle Výpisu z rejstříku církevních právnických osob, č.j. 9863/2003, ze dne 11. 6. 2003

17) § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů, v platném znění

18) Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1. - 9. ročníku základní školy. Praha: Česká biskupská konference, 2004. Schválilo MŠMT ČR, č.j. 20 924/2003-22, dne 2. 6. 2004

3.13. Řízení a organizace výuky

V organizaci vyučování je za základní jednotku považována třída. Vzdělávací témata jsou plánována vždy společně pro celý ročník na principu možného propojení tříd v jednotlivých ročnících. V rámci každého týdne musejí být do aktivit žáků zařazeny takové cíle a činnosti, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí žáků přiměřeně věku. Je rovněž kladen důraz na motivaci žáků k činnosti a bezpečnosti práce.

Učitelé v ročníku společně plánují vyučovací proces a koordinují výuku jednotlivých oblastí tak, aby výuka tvořila smysluplný celek. Učitelé společně v tzv. *přípravném týdnu* upřesňují celoroční plán výuky, který obsahuje rovněž návrhy realizací ročníkových, třídních či předmětových projektů. Týmová setkání všech učitelů probíhají formou pracovních porad.

V řízení pedagogického procesu zaujímá významnou roli **garant vzdělávací oblasti**, který byl do své funkce ředitelem školy jmenován na začátku tvorby ŠVP. Jeho úlohou je koordinovat organizaci vzdělávání v jednotlivých vzdělávacích oblastech, řídit a kontrolovat práci ostatních vyučujících, kteří jsou členy realizačního týmu dané vzdělávací oblasti – viz Příloha č. 6.1.

V práci učitelů jsou podporovány aktivity tzv. ***vzájemných hospitací***, které mají vnést do pedagogického procesu tvořivý přístup a prvky sebereflexe.

3.14. Autoevaluace školy

Autoevaluace (vlastní hodnocení) školy slouží k systematickému posuzování činnosti školy plánované ve školním vzdělávacím programu.[19)] Výsledky autoevaluace slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy. Škola má vypracovánu koncepci (obecné zásady) tzv. **evaluačních činností** - *cíle, nástroje, kritéria a časové rozvržení autoevaluace,* tzn. veškeré plánované a cílené aktivity školy, směřující k ověřování, měření, posuzování a hodnocení výsledků a změn dosažených ve všech činnostech školy.

Poznámka:

Pravidla pro hodnocení žáků (klasifikační řád) je součástí Školního řádu, č.j. 262/2005.
Vlastní hodnocení (autoevaluce) školy je samostatnou částí (přílohou) ŠVP.

[19)] § 8 – 9 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, v platném znění

4. Učební plán

Učební plán ZŠ od školního roku 2023 - 2024

Tento učební plán byl schválen na 2. zasedání Školské rady dne 7. března 2023.

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (Předmět)	1. Stupeň / 1. – 5. ročník							2. Stupeň / 6. – 9. ročník					
		1.	2.	3.	4.	5.	Σ	MIN:	6.	7.	8.	9.	Σ	MIN.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	8	8	8	7	7	38	33	5	5	5	5	20	15
	Anglický jazyk	1	2	3	4	4	14	9	4	3	4	4	15	12
	Německý jazyk									2	2	2	6	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	24	20	5	5	5	5	20	15
Informační a komunikační technologie	Informatika				1	1	2	1	1	1	1	1	4	4
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6							
	Přírodověda				1	2	3	11						
	Vlastivěda				2	1	3							
Člověk a příroda	Chemie										2	2	4	20
	Fyzika									2	2	2	6	
	Přírodopis								2	2	1	1	6	
	Zeměpis								2	1	1	1	5	
Člověk a společnost	Dějepis								2	2	2	1	7	10
	Občanská výchova								1	1	1	1	4	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12	1	1	1	1	4	10
	Výtvarná výchova	1	1	2	2	2	8		2	2		1	5	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5	1	1	1	1	4	3
Člověk a zdraví	Rodinná výchova								1		1	1	3	10
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	2	2	2	2	8	
Volitelný předmět	Regionální výchova								1				1	1
CELKEM:		**20**	**22**	**24**	**26**	**26**	**118**	118	**30**	**30**	**31**	**31**	**122**	122

Základní časová dotace vzdělávacího oboru (předmětu) : **33 hod. / školní rok / 1 hodina týdně**

Komentář:

Na 1. stupni je předmět Matematika vyučován v celkové dotaci 24 hodin z důvodu většího prostoru na procvičování, které je nezbytné pro návaznost na 2. stupeň. Vyučovací předměty Český jazyk, Matematika a Anglický jazyk jsou na 2. stupni posíleny o disponibilní hodiny, a to z důvodu procvičování učiva a zajištění individuálního přístupu k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami v rámci speciálně pedagogické péče. Od 7. ročníku je zařazen v rámci oboru *Další cizí jazyk* předmět Německý jazyk v celkové dotaci 6 vyučovacích hodin (2 hod./týden). V rámci volitelného předmětu *Seminář* jsou nabízeny předměty Mediální výchova, Dramatická výchova a Regionální výchova.

5. Učební osnovy

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura jako vyučovací předmět má v soustavě vyučovacích předmětů základní význam, na jeho zvládnutí je do značné míry závislý úspěch v ostatních předmětech. Má centrální postavení ve vzdělávací soustavě a koncentrační význam, protože jednak využívá zkušenosti a poznatky žáků z veškerého vyučování i z mimoškolní praxe, jednak úroveň vyučování celkově ovlivňuje. Hlavním cílem vyučování je rozvoj jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování žáků a jejich vedení k přesnému a logickému myšlení a prohlubování obecných intelektových dovedností. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti.

Na 1. stupni je hlavním cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Důraz je kladen na čtení s porozuměním, rozvíjení slovní zásoby a seznámením se spisovnou podobou jazyka.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura na 2. stupni má komplexní charakter, který je však členěn do tří položek: Jazyková výchova, Komunikační a slohová výchova a Literární výchova. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Výuka probíhá v kmenových třídách, příležitostně v učebnách výpočetní techniky i v jiných zařízeních mimo školu. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů. Výuku se daří naplňovat návštěvou knihoven a galerií.

Kompetence k učení

- Rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojení učiva,
- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělání v jiných oblastech,
- vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací,
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování,
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,
- vést žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů,
- nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů,
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků,
- vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění.

Kompetence sociální a personální

- Vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinkách i v rámci celé třídy,
- vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc.

Kompetence občanské

- Seznámit žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam,
- Podporovat v žácích potřebu literárního projevu, recitací, četby.

Kompetence pracovní

- Vést žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru.

Integrovaná výuka obecně je založena na propojování učiva jednotlivých předmětů, zabraňuje izolovanosti poznatků jednotlivých oborů, utváří žákovu schopnost chápat je v souvislostech, kontextově, akcentuje komplexnost poznávání, rozvíjí žákovu schopnost uplatnění analogie a aplikace. Komplexnost poznávání umožňuje v českém jazyce a v literatuře mezipředmětovými vztahy aktualizovat významové kontexty učiva všech zavedených esteticko-výchovných předmětů, včetně

výchovy dramatické resp. divadelní a filmové, dále dějepisu, zeměpisu, zoologie, botaniky, občanské nauky, rodinné výchovy, hudební výchovy a cizích jazyků.

Studijní materiály: Nakladatelství Fraus
Český jazyk pro 6. – 9. roč.
Čítanka pro 6. – 9. roč.
Pracovní sešit
Audio kazeta – audio cd
Texty na internetových stránkách nakladatelství
Příručka učitele

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Vzdělávací obor - předmět:** Český jazyk		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
zná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká umí jednotlivá písmena a hlásky správně vyslovit, přečíst a napsat	písmena a hlásky	1.	**Osobnostní a sociální výchova** osobnostní rozvoj sociální rozvoj
rozlišuje a umí vyjmenovat samohlásky, tvrdé, měkké a obojetné souhlásky zná a správně užívá pravidla pro psaní i, í, y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách	hlásky	2.	
rozpozná znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slova osvojuje si jejich pravopis	znělé a neznělé souhlásky	2., 3.	
umí rozdělit slova na slabiky umí rozdělit slovo na konci řádku rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	slabiky	2.	
umí ze slov tvořit smysluplné věty rozlišuje vlastní jména	slova	2.	**Výchova demokratického občana** občanská společnost a škola
zná vyjmenovaná slova a jejich pravopis pozná slova příbuzná a umí je správně napsat	vyjmenovaná slova	3.	
pozná začátek a konec věty, zná a správně používá interpunkční znaménka věty začíná velkým písmenem rozlišuje druhy vět umí seřadit věty v textu	věty	2.	**Mediální výchova** kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
pozná podstatné jméno, umí určit rod, číslo a pád rozlišuje zeměpisné názvy a správně je píše	podstatná jména	3.	
pozná sloveso umí určit osobu, číslo a čas	slovesa	3.	
umí vyjmenovat slovní druhy	ostatní slovní druhy	3.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Vzdělávací obor - předmět: Český jazyk		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
rozlišuje předložky a spojky a správně je píše			
zná příklady slov souznačných a protikladných umí je použít ve větě	slova souznačná a protikladná	3.	
umí odříkat abecedu umí řadit slova podle abecedy orientuje se ve slovnících	abeceda	3.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Vzdělávací obor - předmět: Český jazyk - čtení		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
umí tvořit smysluplné věty, dokáže dramatizovat text dokáže vyprávět pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy naučí se zpaměti básničku a dokáže ji recitovat	• vyjadřovací schopnosti	1.	**Osobnostní a sociální výchova** osobnostní rozvoj sociální rozvoj morální rozvoj
rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk, umí se vyjadřovat spisovně ve větách je schopen vyjádřit svůj názor, pocity	• vyjadřovací schopnosti	2.	**Multikulturní výchova** lidské vztahy
orientuje se ve slyšeném i čteném textu je schopen vypravovat podle osnovy umí popsat předmět umí telefonovat	• vyjadřovací schopnosti	3.	**Osobnostní a sociální výchova** osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí psychohygiena **Mediální výchova** kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
umí skládat slabiky a slova, čte slabiky a slova tvoří jednoduché věty hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací rozumí přečtenému textu	• čtení	1.	**Výchova demokratického občana** sociální rozvoj
čte plynule jednoduché texty s porozuměním hlasitě i potichu dbá na správnou intonaci rozlišuje poezii a prózu dokáže přečtený text reprodukovat	• čtení	2.	**Multikulturní výchova** kulturní diference **Environmentální výchova** lidské aktivity a problémy životního prostředí
zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení umí číst potichu i předčítat nahlas orientuje se v textu	• čtení	3.	**Mediální výchova** interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**	**Vzdělávací obor - předmět:** **Český jazyk - čtení**		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
čte s porozuměním umí reprodukovat text využívá četbu jako zdroj poznatků zná některé autory dětské literatury			**Environmentální výchova** vztah člověka k prostředí
umí správně sedět při psaní drží správně psací pomůcky rozlišuje psací a tiskací písmo umí napsat velká i malá psací písmena abecedy umí napsat slabiky, jednoduchá slova a věty dokáže přepsat tiskací písmo do psané podoby dokáže napsat jednotlivá slova a věty podle diktátu	• psaní	1.	
zvládá správné tvary písmen abecedy umí opsat a přepsat jednoduché texty	• psaní	2.	
umí napsat adresu, přání, pozdrav dbá na úpravu v sešitě	• psaní	3.	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**	**Předmět:** **Český jazyk a literatura**		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	• uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů tiché čtení s porozuměním	4.-5.	
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	• vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku	4.-5.	
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	• orientace v textu	4.-5.	
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	• vystižení jádra sdělení • orientace v naučných textech Přiměřených věku	4.-5.	
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku	• pravidla dialogu	4.-5.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Předmět:** Český jazyk a literatura		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě.	• porovnávání názorů, tolerance • řešení konfliktních situací	4.-5.	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	• členění vět, frázování, síla a barva hlasu	4.-5.	
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	• spisovná, hovorová a nespisovná mluva	4.	
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	• spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu	5.	
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	• orientace ve stavbě textu • členění na odstavce	4.-5.	
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.	• pravidla sestavování osnovy • členění příběhu	4.-5.	
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	• význam slov, slova • jednovýznamová, slova opačného a stejného významu	4.	
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	• stavba slova	4.-5.	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	• slovní druhy a jejich třídění • tvary slov • mluvnické kategorie sloves a • podstatných jmen	4.-5.	
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	• práce s větou	4.-5.	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu Jednoduchou v souvětí.	• výstavba věty, základní větné členy • věta jednoduchá, souvětí smysluplné uspořádání vět • jednoduchých do souvětí	4.-5.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Předmět:** Český jazyk a literatura		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	• rozmanité spojovací výrazy	4.-5.	
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	• vyjmenovaná slova práce se skupinami slov s y/ý uvnitř slov hledání a dotváření slov příbuzných	4.-5.	
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	• shoda přísudku s podnětem	5.	
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	• zážitkové čtení a naslouchání • nalézání příčin věcí a porozumění jim	4.-5.	
vol ně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	• tvořivé činnosti s literárním textem volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje • vlastní tvorba na libovolné téma	4.-5.	
rozlišuje různé typy uměleckých textů	• druhy a žánry dětské literatury • literatura umělecká a věcná • literatura v proměnách času • lidová slovesnost	4. - 5. .	
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	• literární pojmy: • přirovnávání, básnické výrazy, přenesené výrazy, zastaralé výrazy • verš, rým	4.-5.	
projevuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy.	• psychosomatické dovednosti • (práce s dechem, správné • tvoření hlasu, držení těla, • verbální a neverbální • komunikace)	4.-5.	
pracuje s pravidly hry a jejich variacemi, dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat.	• herní dovednosti (vstup do role) • sociálně komunikační dovednosti • dodržování pravidel hry	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika
pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků, prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace	• dramatická situace, příběh (řazení situací v časové následnosti)	4.-5.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
svých spolužáků.			

Používané učebnice: 1. ročník dle výběru učitele
2. – 5. ročník Český jazyk, nakladatelství Sciencia
Čítanka, nakladatelství Sciencia

Společná četba: dle výběru učitele

Pravidla českého pravopisu, Ústav pro jazyk český AV ČR

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Vzdělávací obor - předmět: Český jazyk a literatura	2. stupeň	
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
	Český jazyk - mluvnice	**6**	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	tvarosloví (ohebné slovní druhy)		Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání
Procvičuje mluvnické kategorie, používá jazykové příručky	Podstatná jména		
Procvičuje pravopis příd. jmen, stupňování příd. jmen	Přídavná jména		
Vyhledává, určuje a skloňuje zájmena	zájmena		
Určuje druhy číslovek, zná pravopis číslovek	číslovky		
Procvičuje mluvnické významy užívání spis.tvaru podmiňovací způsob,používá jazykové příručky	slovesa		
Určuje druhy podmětu a přísudku, zvládá pravopis koncovek příčestí, určuje rozvíjející větné členy, graficky znázorňuje věty jednoduché, určuje souvětí, používá grafické znázornění souvětí, procvičování interpunkce	Větná skladba		
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, používá samostatně jazykové příručky	Zvuková stránka jazyka, výslovnost a přízvuk, jazykověda a její složky		Multikulturní výchova
	Český jazyk - sloh	**6**	
Osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu	vyplňování jednoduchých tiskopisů jednoduché komunikační žánry		Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - komunikace
Zvládá psaní dopisů různým adresátům	dopis osobní a úřední		Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Zpracovává jednoduchý popis spolužáka, popis krajiny, popis místnosti a popis pracovního postupu	popis a jejich funkce		
Z odborného textu učebnice pro 6. roč. provádí výpisky provádí výpisky a výtah	Výtah a výpisky		OSV - mluvní cvičení
Dodržuje dějovou posloupnost, sestavuje osnovu vypravování, využívá slov významově bohatých a působivých	Vypravování		
	Český jazyk - literatura	**6**	
Rozlišuje literární druhy a žánry (lyrika, epika, drama) porovnává je i jejich funkci pohádky, pověsti, antické báje, povídky, romány, beletrizované deníky, cestopisy, anekdoty slovesné metafory, antropomorfizace,apostrofy uvede jejich výrazné představitele uceleně reprodukuje přečtený text jednoduše popisuje strukturu a jazyk liter.díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	***Můj domov*** …a to je ta krásná země Otec vlasti Učitel národů Národ sobě Bejvávalo ***Za dobrodružstvím*** V nebezpečí V zahradě, v lese… ***Nevšední příběhy*** Ve škole, doma… Ve škole fantazie		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech osobnostní a soc. výchova environmentální výchova
	Česky jazyk - mluvnice	**7**	
rozvíjí pozitivní vztah k českému jazyku, určuje věcné významy slov pracuje samostatně se SSČ, s Pravidly českého pravopisu a s dalšími jazykovými příručkami	Nauka o významu slov		multikulturní výchova - multikulturita
učí se chápat jazyk jako svébytný historický jev rozlišuje různé způsoby tvoření slov	nauka o tvoření slov		osobnostní a soc.výchova, rozvoj schopnosti poznávání
opakuje si učivo o slovních druzích, mluv.kategoriích a pravopis ohebných slov určuje mluvnické kategorie sloves využívá příslov. spřežek rozlišuje neohebné druhy slov	tvarosloví		výchova k myšlení v evrop. a globálních souvislostech

rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího, věty jednočlenné rozlišuje vět.členy poznává a určuje jednot.druhy vedlejších vět zvládá pravopis lexikální,slovo-tvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ověřuje si pravopis velkých písmen	skladba		mediální výchova environmentální výchova - vztah člověka k prostředí
	Česky jazyk - sloh	**7**	
vhodně užívá jazykové prostředky při popisování výrobku, uměleckého díla a prac.postupu	popis		mediální výchova - tvorba mediální sdělení
dokáže výstižně vyjádřit povahu člověka, jeho schopnosti, zájmy, využívá přirovnání a rčení	charakteristika		EGS
vyhledává jazykové prostředky, které vyvolávají citovou působivost textu	líčení		osobnostní a soc. výchova
zpracovává výtah z odborného textu, shrnuje hlavní myšlenky	výtah		
seznamuje se s administrativním stylem a formulování žádosti	žádost		multikulturní výchova - multikulturita
sestavuje vlastní životopis	životopis		
vlastní tvořivé psaní	vypravování		

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**	**Vzdělávací obor - předmět:** **Český jazyk - literatura**		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- význam meditativně-básnických prací - práce s uměleckým textem - význam umění toulání se fantazií - jsou protiklady náhodné	- bajky, Jacques Prévert - lyrické a epické básně - A.S. Puškin	7.	Poznáváme lidi – vzájemně se poznáváme. Vztah člověka prostředí.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Vzdělávací obor - předmět:** Český jazyk - literatura		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- epické žánry, jejich odlišnosti, význam literárního díla - příběhy – úvahy nad přátelstvím člověka a zvířete - recitace významných děl	- romance, Jan Neruda - balady, Karel Jaromír Erben, František Ladislav Čelakovský - lidové písně - próza – romány, Bohumil Hrabal - Jaroslav Seifert •	7.	Komunikace – empatické a aktivní naslouchání. Vztah člověka k prostředí, krajina dříve a dnes. Mezilidské vztahy.
- faustovské téma - seznámení se se slavnými středověkými a starověkými příběhy - velkolepé činy, hrdinské činy v eposech - lyrika přírodní, milostná	- mýty, báje - pohádky, pověsti, Alois Jirásek - eposy – Gilgameš - populárně-vědecké knihy - židovské pověsti ze staré Prahy, rabín Löw •	7.	Otevřená a pozitivní komunikace. Vliv médií na kulturu, rodinu a společnost. Občan, občanská společnost, stát.
- souboje, prohry a vítězství jsou součástí života, nikdy se nevzdávej - okázalý soucit není na místě, život handicapovaného člověka - co víte o bitvě u Lipan? Husité, táborité, sirotci	- dobrodružná četba, Jack London - vzpomínkové vyprávění, Alan Marshall - písňové texty, Zdeněk Svěrák, Jiří Suchý - kontrast, metafora, personifikace, metonymie, Semafor • •	7.	Sebepoznávání a sebepojetí. Evropa a svět nás zajímá. Rozvoj individuálních dovedností.
- setkání s osobnosti nám může podstatně změnit život, ovlivní naši životní cestu - umění charakterizovat se jako strom, list - umění přesvědčit rodiče o své pravdě - co to znamená mít židovský původ - sci-fi	- romány – osobně laděné, vzpomínkové - metafora - Jan Welzl, Eduard Bass - Ota Pavel - fantastický román, scénář – E. T. Mimozemšťan	7.	Osobnostní rozvoj, získávání schopností, poznávání, mezilidské vztahy. Učení a studium. Otevřená a pozitivní komunikace.
- říká se, že den, kdy jsme se nezasmáli, je ztracený - znáš huronský smích, smát se, až se za břicho popadat, plakat smíchy,… - přátelství utužuje společný smích	- Osvobozené divadlo, V +W, politická satira - zábavná literatura, Jerome Klapka Jerome, humorný román - citáty, suchý humor, přísloví (téma – smích)	7.	Občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti. Objevujeme Evropu a svět – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Vzdělávací obor - předmět: Český jazyk - literatura		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Vzdělávací obor - předmět: Český jazyk - Sloh		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby, pozná stavbu slova a zásady tvoření slov	obohacování slovní zásoby	8.	Multikulturní výchova
rozlišuje slova domácího původu	slova přejatá (psaní, výslovnost)	8.	Osobnostní a sociální výchova
správně vyslovuje, píše a skloňuje cizí jména vlastní pracuje s Pravidly českého pravopisu a jinými jazykovými příručkami utvrzuje si poznatky o slovesech rozeznává vid dokonavý a nedokonavý, utváří vidové dvojice	TVAROSLOVÍ: a) skloňování jmen přejatých a cizích vlastních jmen b) užití vlastních jmen v textu c) slovesný vid	8.	Osobnostní a sociální výchova
zvládá pravidla i/y v koncovkách podstatných a přídavných jmen, ve shodě podmětu s přísudkem zvládá psaní předpon a předložek	PRAVOPIS: a) psaní i/y v koncovkách b) psaní předpon s-, z-, vz-, a předložek s/se, z/ze c) psaní skupin bě, pě, vě, mě	8.	Multikulturní výchova
umí rozlišit větu jednočlennou a dvojčlennou a větný ekvivalent, umí určit větu jednoduchou a souvětí rozezná druhy vedlejších vět	SKLADBA: a) věta jednoduchá b) druhy vedlejších vět	8.	Environmentální výchova

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Vzdělávací obor - předmět: Český jazyk - Sloh		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
ovládá spojovací výrazy jednotlivých poměrů je schopen určit poměr mezi větami, ovládá grafické znázornění věty	Významové poměry mezi větami hlavními	8.	Výchova demokratického občana
určuje několikanásobné větné členy a jejich druhy rozlišuje souvětí souřadné a podřadné ovládá grafické znázorňování	Významové poměry mezi několikanásobnými větnými členy Souvětí souřadné a podřadné	8.	Environmentální výchova
ovládá graficky složitá souvětí ovládá psaní čárky ve složitějších souvětích	Spojovací výrazy v souvětí Interpunkce Složitější jazykové rozbory	8.	Multikulturní výchova
má přehled o slovanských a světových jazycích rozlišuje spisovnou češtinu, obecnou češtinu a nářečí, zdůvodňuje jejich užití zdůvodňuje	Obecné výklady o jazyce a) slovanské jazyky b) útvary českého jazyka a jazyková kultura	8.	Multikulturní výchova

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Vzdělávací obor - předmět: Český jazyk - mluvnice	8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Žák rozlišuje stavbu věty jednočl. a dvojčlenné, pozná zákl. sklad. dvojici. Správně určuje větné členy. Zvládá pravopis velkých písmen a slov s předponami s- a z-.	věty dvojčlenné a jednočlenné, větné členy. opakování pravopisu velkých písmen, předpony s- a z-.		
Žák rozlišuje větu jednoduchou a souvětí souřadné a podřadné. Pozná druhy VV. Zvládá pravopis předpon bě, pě, vě.	vedlejší věty, souvětí souřadné. pravopis slov s předponami bě-, pě-, vě-.		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Vzdělávací obor - předmět: Český jazyk - mluvnice	8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Žák rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě. Určí vztah dvou vět hlavních, poměr mezi nimi. Uvědomuje si souvislost mezi podmětem a přísudkem, správně píše koncovky příčestí minulého.	složitější souvětí, poměr mezi větami hlavními. shoda podmětu s přísudkem.		
Žák je schopen určit poměr mezi VV, znázorňuje graf věty.	poměr mezi větami vedlejšími souřadně spojenými , poměr mezi větnými členy, graf souvětí, kategorie sloves.		
Žák rozlišuje způsoby obohacování sl. zásoby, poznává stavbu slova, zásady tvoření slov.	čárka ve větě jednoduché a v souvětí, tvoření slov, opakování pravopisu vyjmenovaných slov a velkých písmen		
Žák odlišuje slova domácího původu a slova přejatá, dokáže je nahradit, správně slova přejatá vyslovuje i píše. Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spis. češtiny i dalšími jazyk. příručkami.	slova přejatá, jejich psaní, výslovnost, nahrazování domácími synonymy. používání jazykových příruček.		
Žák správně vyslovuje, píše a skloňuje cizí jména vlastní.	slova přejatá a cizí jména vlastní, jejich skloňování.		
Žák si utvrzuje poznatky o slovesech, určuje správně jejich mluvnické kategorie. Rozeznává vid dokonavý a nedokonavý, utváří vidové dvojice.	slovesa shrnutí učiva 6.a 7. ročníku vid, vidové dvojice		
Žák rozlišuje spisovnou češtinu, obecnou češtinu, nářečí, zdůvodní jejich užití. Je si vědom zařazení češtiny do skupiny slovanských jazyků, zná další skupiny jazyků.	opakování přídavných jmen, duálové tvary útvary českého jazyka, slovanské jazyky. opakování větných členu.		
Žák si opakuje a utvrzuje znalosti získané v osmém ročníku.	shrnutí a opakování učiva, pravopis lexikální, syntaktický, morfologický, věta, souvětí, větné členy, slovní zásoba.		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Vzdělávací obor - předmět: Český jazyk - Sloh	9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- prohlubování poznatků o volbě vhodných jazykových prostředků - a kultivované vyjadřování	Vypravování		Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci Etnický původ – rovnocennost všech

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Vzdělávací obor - předmět: Český jazyk - Sloh	9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- zvládnout pravidla pravopisu přímé řeči - vlastní tvořivé psaní			etnických skupin a kultur
- vnímání estetického díla, jeho prezentace, vhodná volba postupů - uspořádání a předání informací	Popis - uměleckého díla - pracovního postupu		Kreativita – rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa
- rozlišení objektivního a subjektivního sdělení - vyjádření vlastního emocionálního vnímání, vyjádření potřeb, sdělování názorů	Líčení - subjektivně zabarvený popis		Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví Ekosystémy – les v našem prostředí, vodní zdroje
- vyjádření charakteristiky přímé a nepřímé, odlišení od vnějšího popisu	Charakteristika		Poznáváme lidi – vzájemné poznávání se, mezilidské vztahy Řeč těla, řeč zvuků a slov
- zvládnout psaní životopisu i strukturovaného, volba vhodných jaz. prostředků pro úřední listiny	Životopis		Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, dovednost pro učení a studium Rozvoj individuálních dovedností Otevřená a pozitivní komunikace
- formulovat ústní a písemnou žádost, pozvánku	Žádost Pozvánka		Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě
- práce s odborným textem, výběr vhodných jaz. prostředků, porozumění termínům	Výtah		Komunikace – empatické a aktivní naslouchání Stavba mediálních sdělení – příklady pravidelnosti v uspořádání mediovaných sdělení
- pravidla rozhovoru, využití verbálních i nonverbálních prostř. řeči - rozlišení spisovného a nespisov. projevu	Mluvený projev - zásady dorozumívání		Evropa a svět nás zajímá, život Evropanů a styl života v evropských rodinách

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Vzdělávací obor - předmět: Český jazyk - Sloh	9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Vzdělávací obor - předmět: Český jazyk - Literatura	8. - 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
- interpretuje významy a smysl textu - samostatně formuluje dojmy z četby - vyjadřuje názory na jejich obsah	**Můj domov** (Kafka, Sládek, Frič)	multikulturní výchova
- uvědomí si a pamětně zafixuje důležité informace o autorech a o jejich dílech	**Za literárními památkami** (od renesance ke klasicizmu)	osobnostní a sociální výchova
- uvědomí si sociálně kritickou funkci realistických děl - osvojí si důležité rysy literatury 19. století	**Krása je v pravdě** (realizmus v literatuře)	výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- rozpoznává a charakterizuje literární směry 19. století - dokáže jmenovat jejich hlavní představitele v české a světové literatuře	**Moderna** (prokletí básníci, anarchisté, impresionizmus, naturalizmus, symbolizmus)	
- dokáže porovnat různá ztvárnění téhož námětu v různých literárních druzích a žánrech	**Avantgarda** (futurizmus, dadaizmus, poetizmus a surrealizmus)	
- osvojí si významy pojmů antimilitaristická literatura, sociální balada, reflexivní lyrika	**Neklidné dvacáté století** (válečná literatura, Hašek, Čapek, Remarque,.....)	mediální výchova, ekologická výchova
- výrazně čte, tvoří vlastní literární text jako parafrází, parodií nebo dramatizaci původního textu - vyhledává informace z různých zdrojů, samostatně je umí zpracovat do útvaru referátu	**Čtu, čteš, čteme** (Holub, Vyskočil, Kundera, Hrabal, ...)	ekologická výchova

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk. Přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkánky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.

Angličtina je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací. Proniká však i do každodenního života dětí. S angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem.

Učebnice i pracovní sešity jsou koncipovány pro stávající časovou dotaci tří vyučovacích hodin týdně, od 3. do 5. ročníku. Učebnice obsahuje nejen přehledy gramatiky a slovník, ale i řadu textů z různých oblastí života dětí daného věku a seznamuje je s životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v několika zemích všech světadílů.

Formy realizace:
Ve vyučovací hodině: kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty.
Žáci mají možnost výjezdů do zahraničí, mohou se účastnit olympiád apod.

Časová dotace: 3 hodiny týdně, od 3. do 5. ročníku.
Místo realizace: v jazykových učebnách, v učebnách VT a v knihovně.
Dělení klasické: na skupiny v rámci ročníku.

Průřezová témata: - OSV (Sociální rozvoj)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)
- MKV (Lidské vztahy, Kulturní diference, Multikulturalita, Etnický původ)
- MDV (Tvorba mediálního sdělení)
- EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)
- VDO (Občanská společnost a škola)

Ročník: 3.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Vzdělávací obor - předmět: Anglický jazyk	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
Rozlišování grafické a mluvené podoby řeči. Jednoduché věty, použití slovesa to be. Kompetence komunikativní:	What´s your name? Abeceda This is Woody.	Učebnice: Chatterbox I 1.osobnostní a soc. výchova

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Vzdělávací obor - předmět: Anglický jazyk	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
Jednoduchá otázka, odpověď.	Listen, please!	
Rozvoj slovní zásoby. Porozumění jednotlivým pokynům. Diakritické hry.	What´s this? Písnička, Čísla 0 - 10	1. osobnostní a soc. výchova
Pozdravy.	Člen neurčitý	3. vých. k myšlení v evrop.a glob. souvislostech
Kompetence sociální: Porozumění smyslu konverzace osob. Tvoření jednoduchých vět a odpovědí se slovesem to be.	Hračky , drobné předměty.	
Prohloubení správné výslovnosti a vedení rozhovorů ve dvojicích. Tvoření kladné a záporné odpovědi	Přivlastňovací zájmena his, her.	1. osobnostní a soc.výchova
	Použití členu určitého the. Přídavné jméno big, small	
Pečlivá výslovnost nových slovíček. Zpěv písniček na daná témata.	Věty s použitím to have - oznamovací. Popis obličeje části lidského obličeje.	6. mediální výchova
Kompetence pracovní:Tvorba prvního projektu s dokumentací o rodině.	Členové rodiny. Otázka pomocí to have kladná a záporná odpověď.	4. multikulturní výchova 1. osobnostní a soc. výchova
Kompetence sociální:Tvoření otázky, odpovědi. Zdokonalení komunikačních schopností.	Použití slovesa can, Přídavná jména přivlastňovací. Zvířata. Věty rozkazovací.	5. environmentální výchova

Ročník: 4.

Sestavit jednoduché ústní a písemné sdělení související s životem v rodině. Porozumět známým slovům a jednoduchým větám. Gramaticky správně tvořit a obměňovat jednoduché věty a krátké texty a odpovědi na sdělení. Reprodukovat obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace. Vyžádat nebo vyhledat jednoduchou informaci a vytvořit odpověď na otázku Používat dvojjazyčný slovník. Aktivně se zapojit do jednoduché konverzace, pozdrav i rozloučení s dospělým i kamarádem Napsat adresu, pozdrav z prázdnin	Lekce 1 Hello again! Where's Pluto? Don't … (záporný příkaz) In, on, near, under (předložky) Lekce 2 How many ? Numbers 13 – 100 Lekce 3 Can I have… (Obchod, kupování potravin) Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména A pocket of/ a tin of/ a bottle of … Lekce 4 Přítomný čas průběhový (věta oznamovací,otázka, krátká odpověď) Lekce 5 On holiday (opakování) Předložky into, out of TEST 1 Lekce 6 The sun is shining (popis počasí, názvy některých zemí) Lekce 7 Do you like … ? (tvoření otázky ve druhé a třetí osobě, krátká kladná a záporná odpověď) Lekce 8 I want the doll, please. He/She wants … Zájmena Which? a one Lekce 9 I live at… / He/She lives at… (přítomný čas prostý) Zájmena me, him, her, us, them Názvy pokojů a světové strany Lekce 10 Revision (opakování, jídlo) TEST 2 Lekce 11 He / She gets up … (přítomný čas prostý – otázka a odpověď) Příslovce času always, usually, sometimes, never Lekce 12 Dny v týdnu, školní rozvrh, předměty Předložky času on , at Lekce 13 Pořadová čísla, předložka času in Lekce 14 Was, were (tvary slovesa be v čase minulém), příslovce času yesterday, ago Lekce 15 Revision (opakování) TEST 3	1) osobnostní a sociální výchova 3) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 4) Multikulturní výchova 2) Výchova demokratického občana 5) Enviromentální výchova 1) Osobnostní a sociální výchova 6) Mediální výchova 3) Enviromentální výchova 1) Osobnostní a sociální výchova 4) Multikulturní výchova 3) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 2) Výchova demokratického občana 4) Multikulturní výchova 5) Enviromentální výchova 6) Mediální výchova

Ročník: 5.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Vzdělávací obor - předmět: Anglický jazyk	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci používá dvojjazyčný slovník	pravidla komunikace v běžných každodenních situacích, pozdrav, poděkování, představení se zeměpisné údaje čísla 0 – 100; členy a, an, the; přídavná jména - barvy, protiklady abeceda; předložky in, on, under; množné číslo; části těla; There is/are rodina, osobní údaje, blahopřání, narozeniny, pohlednice, sloveso to be, přivlastňovací zájmena nakupování, otázka – odpověď, pozdrav, dopis, Vánoce, tradice, zvyky v různých zemích, sloveso to have, this/these, škola, rozvrh hodin čas, denní aktivity, volný čas a zájmová činnost, příroda a počasí, přítomný čas prostý dům, pokoje, nábytek, vazba There is/are, sloveso can, must, Let´s, předložky místa, Velikonoce - tradice, zvyky město a jeho budovy, náš dům – domov, rodina, popis osoby, domácí práce, oblékání, nákupy, přítomný čas průběhový, pozdrav a dopis z prázdnin, příroda a počasí	rozvoj schopnosti poznávání multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech výchova k občanství výchova ke zdraví

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Formy realizace:
Vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty
Výjezdy do zahraničí
Příležitostné akce
Projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků
Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci propojují získané poznatky do širších celků
- žáci poznávají smysl a cíl učení

Postup: - vedení žáků k ověřování výsledků
- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci umí vyhledat vhodné informace

Postup: - kladení vhodných otázek
- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Postup: - vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,…

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci jsou schopni sebekontroly

Postup: - hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcování žáků k argumentaci
-

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Postup: - vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vedení žáků k diskusi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Postup: - napomáhání při cestě ke správnému řešení
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Vzdělávací obor - předmět:** Anglický jazyk		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích (přímým i reprodukovaným) - dokáže postihnout hlavní smysl jednoduchého sdělení - rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat. - čte nahlas a foneticky správně přiměřeně jednoduché audio-orálně připravené texty. - orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky. - recituje zpaměti několik říkanek. - formuluje otázky a odpovídá na ně. - umí sdělit základní informace o sobě, své rodině a bydlišti. - písemně formuluje otázky a odpovědi na ně. - má zákl. poznatky o zemích dané jazykové oblasti	- základní společenské obraty a fráze - přítomný čas prostý, otázka, zápor - slovosled anglické věty - plné i stažené slovesné tvary - přivlastňovací pád - určování hodin a času - vyjádření přání a potřeb - rozkazovací způsob - popsání každodenních zvyků a činností - přivlastňovací zájmena - vyjádření povinnosti - psaní krátkých stručných pohlednic	6.	mezilidské vztahy společnost a stát Evropa a svět nás zajímají kulturní diference tvorba multimediálního sdělení
- dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout. - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob. - umí vyhledat zákl. informace a hlavní myšlenky. - využívá slovníky - tvořivě se zúčastní rozhovoru dvou i více osob	- modální slovesa (*can/can´t*) - popsání denní rutiny, zvyků a živ. stylu - přítomný čas prostý a průběhový - popis lidí, charakteristika a oblečení - vyjádření budoucnosti (*going to)* - tázací slova, příslovce frekvence - slovosled anglické věty, tvorba záporů a otázek - předložky *(at, on, in)*	7.	kooperace a kompetice tvorba mediálního sdělení Evropa a svět mezilidské vztahy a kulturní diference občan, společnost, stát zákl. podm. života

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Vzdělávací obor - předmět:** Anglický jazyk		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích - umí jednoduše vyjádřit svůj názor - umí přednést krátkou zprávu či sdělení - umí napsat stručný osobní dopis - má základní poznatky o angl. mluvících zemích.	- vyjádření povinnosti *(must)*		
- rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - čte širší okruh tištěných materiálů, orientuje se i v úryvcích autentických textů, převážně informativního charakteru. - je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky apod. - umí užívat jednoduché obraty, vyjadřující svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, … - napíše osobní dopis, umí vyjádřit své zážitky, dojmy, přání, atd. - vyplní běžný formulář a dotazník - má všeobecný rozhled, který přispívá k formování vzájemného porozumění mezi zeměmi (k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot jiných národů)	- minulý čas prostý - pravidelná a nepravidelná slovesa (otázka, zápor) - modální slovesa - popis osoby, místa, předmětu, času a situace - předložky místa a času - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - určování kvantity *(how much, how many)* - minulý čas *(ago)* - popis místa, předložky *(behind, next to, in …)*	8.	lidské aktivity a problémy životního prostředí formy participace kooperace, kompetice objevujeme Evropu a svět multikulturalita, etnický původ práce v realizačním týmu
• rozumí souvislým projevům učitele • monologickým i dialogickým projevům rodilých mluvčích, pronášeným v přirozeném tempu a obsahujícím několik neznámých výrazů snadno odhadnutelných z kontextu.	• minulý, přítomný čas prostý a průběhový • budoucí čas, budoucí plány *(going to)* • zájmena zvratná a samostatná • modální slovesa (should, can, shall, would)	9.	vztah člověka a prostředí principy demokracie kooperace a kompetice

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Vzdělávací obor - předmět: Anglický jazyk		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
• formulovat otázky a odpovídat na ně • pohotově, přirozeně a jazykově správně reagovat v dialogických situacích každodenního života • samostatně vést jednoduchý dialog • vyjadřovat vlastní názor • reprodukovat vyslechnutý nebo přečtený text • souvisle pohovořit na známá témata (včetně základních reálií) • používat slovníky a jazykové příručky • umí napsat stručný životopis • vyplní běžný formulář a dotazník • pracuje s autentickými texty (časopisy, knihy, prospekty) • orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích. • má všeobecný rozhled. • odhaduje významy neznámých výrazů.	• doporučení a rada *(should)* • určování kvantity *(a little, a few, a lot of)* • udávání směru • příslovce času • příkazy a žádosti • stupňování přídavných jmen (druhý a třetí stupeň) • význačné osobnosti z oblasti vědy, umění, historie, politiky, sportu		jsem Evropané princip sociálního smíru a solidarity práce v realizačním týmu

NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika německého jazyka

Vzdělávací obory cizí jazyk a další cizí jazyk se realizují ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Tato oblast zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují vnímat různá sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat prosazování výsledků svého poznání.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu

a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Předmět Další cizí jazyk je realizován v časové dotaci 2 vyučovacích hodin týdně od 6. – 9. ročníku. Z toho vyplývá, že škola žákům nabízí tento vyučovací předmět ve formě povinně volitelného předmětu.

Vzhledem k důležitosti komplexního rozvoje osobnosti žáka budou v didaktické práci učitelé převažovat takové metody, které se budou snažit nahradit *školu učení za školu tvůrčí,* tradiční formy výuky ve třídě budou nahrazovány formami skupinovými a individuálními.

Komplexnost poznávání umožňuje v cizím jazyce mezipředmětovými vztahy aktualizovat významové kontexty učiva všech předmětů: zeměpisu, dějepisu, občanské nauky, rodinné výchovy, hudební výchovy, zoologie, botaniky atp.

Cílem pedagogických pracovníků je posilovat u žáku zdravé sebevědomí, vést ke kreativitě a podporovat je v účasti na soutěžích Nj.

1. Kompetence komunikativní:
   - nejdříve „školíme“ ucho, poslech je nejlepší průpravou pro rozvoj dovednosti mluvit
   - v elementárním mluvení se žáci cvičí od první hodiny
   - východiskem mluvního výcviku jsou otázky učitele a později žáků navzájem
   - jedná se o jazykově adekvátní zvládnutí situace, učíme pouze, jak gramatika funguje
   - vedeme žáky k tomu, aby sdělovaný obsah vyjadřovali přímo v němčině (bez opory v mateřštině).

2. Základní jednotkou je slovo či slovní spojení:
   - osvojené slovo má být uváděno v kontextu
   - žák slovo slyší, vysloví, vidí napsané a čte
   - novou slovní zásobu zapisují žáci do vlastního slovníčku až po etapě uvědomělého zapamatování.

3. Text se má před čtením zásadně probrat ústně:
   - čtení textu předchází důkladná předchozí příprava
   - první fáze tichého čtení má předcházet před čtením nahlas.

4. Psát jen to, s čím se již žáci seznámili:
   - i pravidelné krátké diktáty připravíme nejdříve ústně.

5. Akcentujeme činnostní charakter vyučování:
   - pořadí činností poslech, ústní projev, čtení, psaní
   - od první hodiny vytváříme cizojazyčnou atmosféru, mateřštinu užíváme jen funkčně
   - při vyučování se snažíme o radostnou atmosféru
   - základním principem je hra
   - usilujeme o to,
     - aby se žák cítil jako komunikační partner učitele
     - aby využíval informační a komunikační technologie(internet, email)
     - aby se soustavně vzdělával
     - aby formuloval a vyjadřoval své myšlenky kultivovaně a souvisle
     - aby byla naplněna kooperativní spolupráce v týmu
     - aby proces učení probíhal v každé minutě vyučovací hodiny

Rozvoj těchto klíčových kompetencí přispívá k snadnějšímu začlenění žáků na trhu práce.

Studijní materiály: Nakladatelství KVARTA
WER? WIE? WAS? učebnice
Pracovní sešit
Audiokazety
Loutka Tanja
Komunikativní hry
Slovníky
Příručka pro učitele

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Vzdělávací obor - předmět: Německý jazyk		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Ročník 7 – 8			
rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje.	osobní zájmena		Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - komunikace
	časování sein		
	otázka zjišťovací a doplňovací		
	pozdravy, představování, poděkování		
rozumí jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzaci dvou osob a chápe jejich obsah a smysl.	časování heiBen		Multikulturní výchova - lidské vztahy
	zápor nein, nicht		
	tázací a oznamovací věta		
	přivlast. zájmeno: mein(e), dein(e),		
	rozk. způsob		
	časování 1.os. Sg. a Pl., 2.os. Sg.		
	zdvořilostní oslovení		
vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby.	slovní zásoba z témat. textů		Mediální výchova
	neurčitý člen ein, eine, ein		
	určitý člen der, die , das		
orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky.	das ist der, das, die…von…mein…		
	číslovky 1 - 10		
	telefonování		
	školní potřeby		
	préteritum sein		
používá abecední slovník učebnic.	zdvořilostní oslovení		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
	dativ - akuzativ		

	osobní zájmeno er		
	dny v týdnu		
	města SRN		
sestaví jednoduché sdělení a odpověď na sdělení	časování pravidel.a neprav.sloves		Multikulturní výchova -
	sl.s odluč.předponami		
	infinitiv		
	osobní zájmeno es		
	inverze po příslovcích		
	volný čas, zájmy a záliby		
	časování haben		Mediální výchova
	přivlast. zájmena		
	imperativ		
	časové údaje		
	slovní zásoba		
zvládá základy písemného projevu	narozeniny		Osobnostní a sociální výchova
	ukazovací zájmena		
	tazácí a ozn.věty		
	názvy měsíců v kalend.roce		
	slovní zásoba		
	akuzativ neurč. členu		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.
	ak. přivlast. zájmena		
	Sg. a Pl. podst. Jm.		
	způsob. slovesa + infinitiv		
	barvy, zvířata, povolání		

reprodukuje ústně a písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.	číslovky 10 - 100		Mediální výchova
	nákup, prodej škol.pomůcek		
	slov.zásoba z tématic.textů		
	části lidského těla		
obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	ist + adjektiv		Osobnostní a sociální výchova
	Wo? Woher?		
	předložky in, bei, uns		
	pozváni na koupaliště, fotb.zápas		
	věk, bydliště, rodina, přátelé		
aktivně se zapojí do jednoduché konverzace,pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci.	člen urč. v akuzativu		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.
	ukaz. záj. v akuzativu		
	části oblečení v Pl.		
	reprodukce čteného a slyš.textu		
	pravidla komunikace v běžných každodenních situacích		
Ročník 8 - 9			
rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledává, známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.	zdvořilé společ.fráze	**8 - 9**	
	užívání urč. a neurč. členu		
	podst. jm. v Sg.,v Pl.		
	určování času		
	zpodstatnělá příd. jm.		
sestaví jednoduché(ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tématickými okruhy.	početní úkony		
	příslovce místa		
	režim dne, záliby, volný čas		
	rozvrh hodin		

	určování času		
	časování způsobových sloves		
čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu.	četba textů s tématikou		Výchova k myšlení v evropských souvislostech
	životního prostředí		
rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	názvy zvířat		
	části těla v Sg, v Pl.		
	předložky		
odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	řadové číslovky		
	přivlastňovací zájmena		
používá dvojjazyčný slovník,	zeměpisná jména		Evropa a svět nás zajímá
vyhledává informaci a nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	doprava ve městě		
	složená podstatná jména		
	odlučitelné předpony		
	roční období, svátky, narozeniny		
	osobní zájmena, vedlejší věty		
stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	stupňování příslovcí		
	vedlejší věty		
	konverzace v daných tém.celcích		
Vyžádá jednoduchou informaci	váha a míra		
	nákup, prodej		
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	perfektum,préteritum		
	práce s autentickými materiály ze		
	zemí studovaného jazyka		
	konverzace v tématických celcích		

PRVOUKA a PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- vyučuje se v prvním a druhém ročníku dvě hodiny týdně, ve třetím ročníku tři hodiny
- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

- vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:
  Místo, kde žijeme –důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků
  Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi
  Lidé a čas – orientace v dějích a čase
  Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody
  Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situací. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
Žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímá a v čem by v budoucnu mohli uspět.
-poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí
-upevňování preventivního chování
-orientace ve světě informací
časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
-učitel pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
-učitel motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost
- učitel pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učitel učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní
Žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech.
-jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
-pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
-přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
-učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si

Kompetence sociální a personální
Žáci pracují ve skupině.
-efektivně spolupracují na řešení problémů
-učí se respektovat názory druhých

-přispívají k diskusi
- učitel učí se věcně argumentovat
-učitel vede děti k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské
-učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
-učitel motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- učitel vede žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní
Žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.
- učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- učitel zohledňuje soudobý stav a poznání a technického rozvoje

V Prvouce budou realizována tato průřezová témata:
EV – vztah člověka k životnímu prostředí, ekosystémy, …
VDO – občanská společnost a škola – pravidla chování, …
MKV – princip sociálního smíru

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**	**Vzdělávací obor - předmět:** **Prvouka**		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
zná cestu do školy a zpět zná název školy zná jméno třídní učitelky a ředitele školy chová se ukázněně ve škole i mimo školu dokáže rozlišit nežádoucí formy chování umí si připravit pomůcky do školy udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce umí si uspořádat pracovní místo rozlišuje čas k práci a odpočinku dodržuje základní hygienické návyky zná základy správné životosprávy – výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim apod. zná zásady správného chování u lékaře umí pojmenovat části lidského těla zná názvy běžných onemocnění ví, co dělat v případě úrazu	Domov Škola Osobní bezpečí Chování lidí Právo a spravedlnost Péče o zdraví, zdravá výživa Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí a krizové situace Přivolání první pomoci Lidské tělo Základy sexuální výchovy Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Kultura	**1.**	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola - výchova dem. občana v rámci třídního kolektivu Výchova k samostatnosti, k seberealizaci, ke smyslu pro spravedlnost, odpovědnost a ohleduplnost Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá -poznávání evropských kultur Multikulturní výchova –Kulturní diference. Etnický původ - poznávání etnických skupin Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí , Vztah člověka

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	**Vzdělávací obor - předmět:** Prvouka		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina umí vyjmenovat dny v týdnu zná čtvero ročních období a umí je charakterizovat umí vyjmenovat měsíce jednotlivých ročních období umí popsat změny v přírodě podle ročního období umí časově zařadit Vánoce a Velikonoce zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice zná vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr,	Rodina Soužití lidí		k prostředí -výchova k životnímu prostředí
. sestra, teta apod.) umí vyprávět o svém domově, bydlišti a okolí – les, pole, potok apod. zná domácí zvířata a názvy jejich mláďat	Domov Obec, místní krajina Živočichové	**1.**	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Vzdělávací obor - předmět: Prvouka		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti zná principy demokracie, umí slušně požádat o pomoc a poděkovat, přecházení konfliktům, zná vztahy rodina – příbuzní (sestřenice, bratranec apod.) orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí je schopen komunikovat s prodavačem umí zacházet s přidělenými penězi, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, vysvětlí proč spořit	Rodina Chování lidí Soužití lidí Obec, místní krajina Právo a spravedlnost Vlastnictví	**2.**	Multikulturní výchova – Lidské vztahy (harmonické vtahy v rodině) - Princip sociálního smíru a solidarity Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola (demokratické vztahy ve třídě – tvorba třídního řádu) - Občan, občanská společnost a stát (odpovědnost za své činy, seznámení se se základními lidskými právy, principy soužití s minoritami)

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**	Vzdělávací obor - předmět: **Prvouka**		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
zná a dodržuje základní pravidla pro chodce umí správně přecházet vozovku zná vybrané dopravní značky (stop, hlavní silnice apod.) rozlišuje dopravní prostředky – auto, vlak apod. zná a umí pojmenovat základní části a vybavení jízdního kola a vybavení pro cyklisty předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat	Osobní bezpečí Chování lidí		
rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost orientuje se v čase - kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty - denní režim dětí, práce a odpočinek seznámí se s významné rodáky Turnova a významné postavy českých dějin pozná významné památky a památky v okolí bydliště (Hradčany, Valdštejn, Hrubý Rohozec apod.)	Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti		
zná zaměstnání rodičů umí vysvětlit, v čem spočívají některá povolání (lékař, učitel, řidič apod.) zná běžně užívané výrobky, ví, čemu slouží pozná význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti (televize, vysavač, pračka apod.) váží si práce a jejích výsledků	Vlastnictví Kultura Rodina		Multikulturní výchova – Kulturní diference (vlastní kulturní zakotvení)
pozoruje, popíše a porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka má povědomí o významu životního prostředí pro člověka zná vybrané běžně pěstované pokojové rostliny chápe potřebu pravidelné péče o pokoj. rostliny (zalévání, světlo, teplo apod.) rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté	Voda, vzduch Půda Rostliny, houby, živočichové Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Rizika vzniku mimořádných událostí v přírodě a ochrana před nimi		Environmentální výchova – Ekosystémy (les, louka, pole, rybník) Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí, třídění odpadu, životní styl) Environmentální výchova – Základní podmínky života

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Vzdělávací obor - předmět: Prvouka		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny zná a umí pojmenovat domácí čtyřnohá zvířata zná některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota apod.) zná vybraná volně žijící zvířata a ptáky			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	**Vzdělávací obor - předmět:** Prvouka		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině zná základní údaje z historie a současnosti obce zná některé lidové a místní zvyky a tradice	Domov Škola Obec, místní krajina Kultura, současnost a minulost v našem životě Báje, mýty,pověsti	**3.**	Výchova demokratického občana - Občanská spol. a škola - vytváření pravidel chování, pravidla týmové spolupráce
orientuje se v plánku obce ví, kde je muzeum, divadlo, radnice, nádraží apod. určí hlavní a vedlejší světové strany v přírodě se umí orientovat podle světových strany	Obec, místní a okolní krajina Současnost a minulost v našem životě Regionální památky		Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí - naše obec, živ. styl
umí pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod. užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, čas, hmotnost, objem, teplotu	Vlastnosti a změny látek Voda a vzduch Nerosty a horniny, půda		Výchova demokratického občana - Občan, občanská spol. a stát - práva a povin., odpovědnost za své činy
rozlišuje přírodniny, lidské výtvory, suroviny zná základní rozdělení živočichů – savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz	Vážení a měření		Environmentální výchova - Lidské akt. a problémy ŽP - hospodaření s odpady
umí uvést hlavní rozlišovací znaky a popsat stavbu těla ví, čím se liší rozmnožování jednotlivých skupin rozlišuje domácí a hospodářská zvířata	Živá a neživá příroda Životní podmínky		Environmentální výchova - Zákl. podm.života - voda, ovzduší, půda, energie, přír. zdroje
zná vybraná zvířata volně žijící v určitých přírodních	Živočichové Životní podmínky		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Vzdělávací obor - předmět: Prvouka		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
společenstvích (pole, louky, les apod.) umí vybrané živočichy zařadit do příslušného přírodního společenství umí pojmenovat části rostlin umí popsat projevy života rostlin zná vybrané druhy plodů a semen zná význam semen zná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny (na zahrádkách, loukách, v lese) zná vybrané = hospodářské a léčivé rostliny pozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby a umí je pojmenovat má povědomí o významu životního prostředí uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a silnici (chodec, cyklista)	Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě Ochrana přírody Rostliny Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě Ochrana přírody Člověk Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Lidské tělo, péče o zdraví, zdravá výživa, osobní bezpečnost		Environmentální výchova - Ekosystémy - les, pole, vodní zdroje, město, vesnice, kulturní krajina Multikulturní výchova - Princip soc. smíru a solidarity - základní lid. práva, odstranění předsudků vůči etnických skupin

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Vzdělávací obor - předmět: Přírodověda		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Poznává stavbu těla-orgány a zná způsob života, životní podmínky závislosti výskytu na prostředí -poznává rostliny kulturní, jednoleté, dvouleté, vytrvalé, jedovaté, užitkové, léčivé -rozeznává rostliny a dřeviny (keře, stromy jehličnaté a listnaté) -rozlišuje plevele -poznává rostliny a houby v naší přírodě -vyjmenuje a pozná základní stavbu a výživu hub, rozezná houby jedlé, nejedlé a jedovaté	• **Rozmanitost přírody** • -rostliny, houby, živočichové-znaky života,životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla, u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro • člověka	4.	Enviromentální výchova -ekosystémy -lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	**Vzdělávací obor - předmět:** Přírodověda		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
-zná význam v přírodě hub, rostlin, živočichů a pro člověka, -orientuje se ve vzájemných vztazích mezi organismy	• **Rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva • **Látky a jejich vlastnosti** • třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	4.	
-prakticky měří hmotnost, objem, čas, teplotu,délky, -třídí látky -zná změny látek a skupenství, vlastnosti -prakticky využívá při měření látek základní jednotky,	• **Voda a vzduch** • Výskyt, vlastnosti a formy vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život	4.	
-zná vlastnosti vzduchu, vody, hornin a nerostů, -popíše oběh vody v přírodě, Vysvětlí význam vody a vzduchu pro život, -orientuje se v rozmanitosti podmínek života na Zemi, -zná význam ovzduší, vodstva, půdy, rostlinstva a živočišstva na Zemi	• **Životní podmínky** • Rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, živočišstva na Zemi, podnebí a počasí	4.	Multikulturní výchova -lidské vztahy -etnický původ
-chrání a tvoří životní prostředí, -třídí odpad,	• **Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** • odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy •	4.	Enviromentální výchova -vztahy člověka k prostředí
-chrání své zdraví, -dodržuje základní hygienické zásady, -uplatňuje zdravý způsob života, -poskytne základní péči nemocnému členu rodiny -dbá o pravidelnou tělesnou a intimní hygienu a uvědomuje si zdravotní důsledky jejich zanedbávání nebo nesprávného provádění, -uplatňuje zásady správné výživy, -vhodně naplňuje denní režim (optimální délka spánku, dostatek tělesného pohybu)	• **Člověk a jeho zdraví** • -péče o zdraví, zdravá výživa • denní režim,pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, osobní, intimní a duševní hygiena,stres a jeho rizika,	4.	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Vzdělávací obor - předmět: Přírodověda		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
-zvládá poskytnutí první pomoci u lehčích poranění, Ovládá základní obvazovou techniku,			
-chová se bezpečně v rizikovém prostředí, v silničním provozu v roli chodce a cyklisty.	• **Osobní bezpečí** • Bezpečné chování v rizikovém prostředí,bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty	4.	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Vzdělávací obor - předmět: Přírodověda		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- si osvojuje principy třídění přírodnin a jeho význam pro poznávání přírody	• Rozmanitost přírody • nerosty a horniny • některé hospodářsky významné horniny a nerosty	5.	Enviromentální výchova - ekosystémy
- poznává Slunce a jeho planety, postavení Země, - rozumí pohybům Země kolem Slunce a otáčení Země kolem osy, - sleduje změny neživé přírody (roční období, délka dne) - pracuje s modelem Země - popisuje některé změny v přírodě	• vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období	5.	
-rozlišuje výtrusné a semenné rostliny (stavba těla, rozmnožování, byliny, dřeviny) -třídí živočichy podle jejich příbuznosti a podobnosti (bezobratlí a obratlovci)	• rostliny, houby, živočichové • znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	5.	
-rozeznává základní oblasti Země (studené ,mírné, teplé) a rozdíly v rozvoji života v těchto oblastech, -rozumí pojmům podnebí a počasí sleduje rozmanitost přírody v Evropě a ve světě	• - životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, podnebí a počasí	5.	- lidské aktivity a problémy životního prostředí
-sleduje vliv člověka na prostředí, ochranu přírody a prostředí, -vidí nutnost energie pro život, nutnost šetření energií,	• ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody • odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí,	5.	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Vzdělávací obor - předmět: Přírodověda		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
-hodnotí vztah člověka a přírodních zdrojů (neživé a živé zdroje a jejich využívání),	• ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, ekologické katastrofy •		
-pozoruje charakteristické znaky člověka, -porovnává lidský organismus a jeho vztahy k prostředí, -poznává povrch těla, oporu těla, pohyb, řízení těla, -zpřesnuje znalosti o příjmu látek(soustava trávicí) -uvědomuje si význam zdravé potravy a čisté vody, -poznává soustavu dýchací, -soustava vylučovací a význam čistoty a hygieny, -seznamuje se s etikou dospívání(anatomické, fyziologické změny v pubertě, změny tělesného vzhledu, menstruace, poluce -chápe vznik života a narození dítěte, -všímá si sexuálního chování, -trénuje duševní hygienu -dokáže posuzovat praktické informace na potravinářských výrobcích, -seznamuje se s škodlivostí nezdravé stravy, -ovládá zásady poskytování první pomoci, základy obvazové techniky, -rozumí škodlivosti zneužívání návykových látek a jiným závislostem -seznamuje se s bezpečným chováním v silničním provozu, -hodnotí krizové situace, -orientuje se v nabídce odborné pomoci (linka bezpečí, linka důvěry -rozpozná různé druh násilí	• Člověk a jeho zdraví • lidské tělo • životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince • partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy • rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV,AIDS (cesty přenosu • péče o zdraví, zdravá výživa • denní režim, pohybový režim, pitný režim, zdravá strava, nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, osobní, intimní a duševní hygiena, stres a jeho rizika, reklamní vlivy • návykové látky a zdraví • odmítání návykových látek, jiné závislosti • osobní bezpečí • bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace(šikana, týrání, sexuální zneužívání, atd.), brutalita a jiné formy násilí	5.	Osobnostní a sociální výchova -osobnostní rozvoj, -sebepoznání a sebepojetí -psychohygiena -sociální rozvoj -poznávání lidí -komunikace

PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku. V 6. a 7. ročníku dvě hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním

Předmět **přírodopis** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**:
-chemie : ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Předmětem prolínají **průřezová témata:**
- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostření (VDO)
- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání (OSV)
- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní
- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní
- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	**Vzdělávací obor - předmět: Přírodopis**		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Stručně charakterizovat strunatce coby nejdokonalejší živočišný kmen, objasnit název tohoto kmene Jmenovat zástupce bezlebečných a pláštěnců,znát, kde žijí Snažit se odvodit rozdíly mezi bezobratlými živočichy a obratlovci, uvést příklady Rozdělit obratlovce do tříd (kruhoústí,paryby,ryby,obojživelníci,plazi,ptáci, savci)	• ZOOLOGIE – NAUKA O ŽIVOČIŠÍCH • • STRUNATCI • **Pláštěnci** • **Bezlebeční** • Obratlovci	6. – 7.	
Vyjmenovat znaky paryb a uvést ty, kterými se liší od ryb Na příkladu kapra obecného popsat stavbu těla ryb, jak jsou přizpůsobeny životu ve vodě, jak se rozmnožují Poznat základní druhy sladkovodních a mořských ryb Objasnit hospodářský význam rybolovu Život ryb a ekologické havárie	• Kruhoústí • Paryby • Ryby •	6. – 7.	EV – Ekosystémy, lidské aktivity a problémy ŽP
Vyjmenovat rozdílné znaky mezi bezocasými a ocasatými obojživelníky, popsat stavbu jejich těla a jak se rozmnožují (popsat jednotlivá vývojová stádia) Poznat zástupce obojživelníků, charakterizovat jejich životní prostředí a jejich význam v přírodě Ohrožené druhy obojživelníků, navrhnout možnosti ochrany	• Obojživelníci • . **Mloci a čolci** • . **Žáby**	6. – 7.	EV - Ekosystémy, lidské aktivity a problémy ŽP
Na příkladu ještěrky popsat stručně stavbu a funkci těla plazů Stručně charakterizovat jednotlivé třídy plazů, jejich životní prostředí a zařadit do nich vybrané známé druhy plazů (rozliší druhy žijící u nás a cizokrajné druhy) Jak postupovat při uštknutí zmijí	• Plazi • **Ještěři** • **Hadi** • **Želvy** • **Krokodýli**	6. – 7.	EV - Ekosystémy, lidské aktivity a problémy ŽP
Na příkladu kosa černého popsat stavbu a funkci těla ptáků i to, jak jsou přizpůsobeni k létání	• Ptáci • **Hrabaví** • **Měkkozobí**	6. – 7.	EV - Ekosystémy, lidské

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	Vzdělávací obor - předmět: Přírodopis		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Roční k**	**Průřezová témata**
Objasnit rozmnožování a hnízdění ptáků Poznat vybrané zástupce a dokázat je podle znaků zařadit do nejznámějších řádů, určit jejich životní prostředí a jak jsou mu přizpůsobeni	• **Vrubozobí** • **Dravci** • **Sovy** • **Šplhavci** • **Kukačky** • **Pěvci semenožraví** • **Pěvci hmyzožraví** • **Pěvci všežraví** • **Běžci** • **Tučňáci**		aktivity a problémy ŽP
vysvětlit rozdíl mezi nižší a vyšší rostlinou Zdůvodnit nezastupitelnou funkci rostlin v přírodě, jejich postavení v potravní pyramidě každého ekosystému Stručně rozdělit rostliny do botanického systému Uvést základní kroky přechodu rostlin na souš, jak se rostlina této změně přizpůsobila	• BOTANIKA – NAUKA O ROSTLINÁCH - **Přehled systému rostlin** - **Přechod rostlin na souš**	6. – 7.	
Vysvětlit rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami Stručně popsat stavbu těla zástupců nejvýznamnějších skupin výtrusných rostlin, jejich ekologii, způsob rozmnožování a objasnit jejich význam v ekosystémech Poznat nejběžnější zástupce výtrusných rostlin	• Výtrusné rostliny - Mechorosty - Plavuně - Přesličky - Kapradiny	6. – 7.	EV - Ekosystémy
Vysvětlit funkci jednotlivých částí rostlinného těla, popsat jejich stavbu a uvést jejich možné přeměny Popsat a vysvětlit funkci jednotlivých částí květu a plodu, objasnit jejich význam v rozmnožování rostlin ve výživě člověka Na příkladech z praxe uvést, jak mohou být rostliny opyleny a jak mohou být rozšiřovány plody a semena po okolí	• Semenné rostliny - **Části těla semenných rostlin-různé funkce, jeden celek** - **Kořen** - **Stonek** - **List** - **Květ** - **Semena a plody** - **Rozmnožování rostlin** - **Růst a vývin rostlin**	6. – 7.	
Poznat vybrané jehličnany, zejm. jehličnany blízkého okolí Stručně popsat rozmnožování jehličnanů Vysvětlit význam jehličnanů v přírodě a pro člověka Objasnit ekologický problém kyselých dešťů	• Nahosemenné rostliny • . Jinany • . Jehličnany	6. – 7.	EV – Lidské aktivity a problémy ŽP
Vysvětlit rozdíl mezi nahosemennými a krytosemennými rostlinami Srovnat dvouděložné a jednoděložné rostliny Poznat nejvýznamnější druhy dřevin a bylin v okolí, objasnit jejich funkci v přírodě a na příkladech z praxe poukázat na jejich hospodářský význam	• Krytosemenné rostliny - **Vybrané čeledi dvouděložných a jednoděložných rostlin**	6. – 7.	VMEG MEV – Kritické čtení a vnímání

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	Vzdělávací obor - předmět: Přírodopis		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Roční k**	**Průřezová témata**
Nejběžnější druhy krytosemenných rostlin zařadit na základě jejich morfologických znaků do vybraných čeledí jednoděložných a dvouděložných rostlin			mediálních sdělení
Charakterizovat vybraná společenstva a uvést zástupce rostlin a živočichů, kteří v nich žijí Pochopit důležitost ochrany společenstva jako celku	• SPOLEČENSTVA - **Společenstvo lesa** - **Společenstvo vod a mokřadů** - **Společenstvo luk, pastvin a travnatých strání** - **Společenstvo polí a sídelní aglomerace** •	6. – 7.	EV – Ekosystémy, lidské aktivity a problémy ŽP, vztah člověka k prostředí MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	Vzdělávací obor - předmět: Přírodopis		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Objasnit teorii velkého třesku Vyjmenovat planety sluneční soustavy Rozlišit jednotlivé vrstvy Země (z.kůra, z.plášť, z.jádro) Vysvětlit pojmy litosféra, atmosféra, hydrosféra, biosféra	**PLANETA ZEMĚ A VZNIK ŽIVOTA NA ZEMI** - Planeta Země - Vznik života na Zemi	6.-7.	EV - Lidské aktivity a problémy ŽP
Jmenovat základní projevy života, uvést konkrétní příklady Pochopit proces fotosyntézy coby nejdůležitějšího děje na naší planetě Bez čeho by nebyl život na naší Zemi možný Uvést příklady jednoduchých potravních řetězců Objasnit pojmy symbióza, predace, parazitismus, uvést příklady Seznámit se s mikroskopem, vysvětlit jeho význam pro pozorování mikroorganismů, připravit jednoduchý mikroskopický preparát	**ŽIVOT NA ZEMI** - Projevy života - Podmínky života - Rozmanitost přírody - Vztahy mezi organismy - Jak zkoumáme přírodu - Mikroskop	6.-7.	EV – Základní podmínky života

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	**Vzdělávací obor - předmět: Přírodopis**		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Objasnit pojem buňka a vyjmenovat základní buněčné organely, jejich funkce Popsat zásadní rozdíly ve stavbě buňky rostlinné a živočišné Vystihnout rozdíly mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy	**ZÁKLADNÍ STRUKTURA ŽIVOTA** - Buňka-základní stavební a funkční jednotka - Rostlinná a živočišná buňka (srovnání) - Jednobuněčné a mnohobuněčné organismy	6.-7.	
Na jednoduchém příkladu objasnit význam odborného názvosloví (jméno rodové a jméno druhové) a význam systematického třídění organismů	**PŘEHLED ORGANISMU** - Soustava organismů - Základní systematické skupiny	6.-7.	
Vysvětlit pojem nebuněčné organismy Uvést na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka Vědět, jak se chránit před virovými a bakteriálními nákazami	**Viry**- „život“ bez buňky **Bakterie**-nejstarší obyvatelé Země **Sinice**-modrozelené organismy	6.-7.	VMEG – pandemie nemocí, očkování, problémy 3.světa EV – Lidské aktivity a problémy ŽP
Znát význam hub v přírodě i pro člověka Objasnit význam plísní jako důležitých rozkladačů i jejich negativní vliv na zdraví člověka Rozlišit houby symbiotické, parazitické a hniložijné Poznat (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby Vědět, jak poskytnout předlékařskou pomoc při otravě houbami	**Houby**	6.-7.	EV - Ekosystémy
Popsat stavbu těla lišejníku coby symbiotického organismu Vysvětlit na konkrétních příkladech význam lišejníků v přírodě	**Lišejníky**-průkopníci života	6.-7.	EV - Ekosystémy
Vyjmenovat, popř. načrtnout některé druhy řas, popsat jejich stélku Uvést, které skupiny řas se v přírodě vyskytují Na konkrétních příkladech uvést význam řas v přírodě a pro člověka	**Řasy**	6.-7.	EV - Ekosystémy
Systematické skupiny vybraných živočichů (stavba	**Prvoci**-jednobuněční živočichové	6.-7.	VMEG

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	Vzdělávací obor - předmět: Přírodopis		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla, zařazení do systému, rozšíření a význam) Na příkladu trepky velké získat nové poznatky o biologii a ekologii prvoků Načrtnout a stručně popsat stavbu jejího těla Objasnit význam prvoků v přírodě a pro člověka Uvést příklady parazitických prvoků			
Stručně popsat stavbu těla nezmara hnědého Jmenovat některé mořské žahavce	**Žahavci**	6.-7.	
Poznat a stručně charakterizovat nejvýznamnější zástupce ploštěnců a hlístů, popsat stavbu jejich těla Uvést, kteří z nich jsou nebezpečnými parazity – na příkladech objasnit, jak se jimi můžeme nakazit a jak se můžeme této nákaze bránit	**Ploštěnci a hlísti**	6.-7.	OSV – základní hygienické návyky
Na příkladu hlemýždě zahradního popsat biologii a ekologii měkkýšů Podle charakteristických znaků rozlišit plže, mlže, hlavonožce Poznat a stručně charakterizovat jejich nejdůležitější zástupce, rozlišit vodní a suchozemské druhy	**Měkkýši** . Plži . Mlži . Hlavonožci	6.-7.	
Na příkladu žížaly obecné popsat biologii a ekologii kroužkovců Objasnit význam žížaly v půdě Jmenovat i některé mořské kroužkovce Popsat parazitický způsob života pijavky	**Kroužkovci** . Mnohoštětinatci . Opaskovci . Pijavice	6.-7.	
Dokázat popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců Rozlišit jednotlivé třídy podle charakteristických znaků a uvést nejznámější zástupce jednotlivých tříd Na příkladu křižáka obecného popíše biologii a ekologii pavouků	**Členovci** . Pavoukovci (pavouci, sekáči, roztoči, štíři)	6.-7.	EV – Ekosystémy, lidské aktivity a problémy ŽP, vztah člověka k prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	**Vzdělávací obor - předmět: Přírodopis**		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Poznat nejběžnější zástupce pavouků, jejich způsob života Objasnit podstatu mimotělního trávení pavouků Objasnit parazitický způsob života klíštěte, uvědomit si zdravotní rizika z napadení člověka klíštětem,vědět, jak klíště odstranit Na příkladu raka říčního popsat biologii a ekologii korýšů Popsat stavbu těla raka, jeho způsob života Jmenovat některé mořské korýše, jejich hospodářské využití Jmenovat planktonní druhy korýšů, jejich význam v potravních řetězcích ekosystémů Poznat a popsat nejběžnější hmyzí zástupce, stručně charakterizovat způsob jejich života a životní prostředí Uvést, jaký mají význam v přírodě a pro člověka Rozlišit jednotlivé systematické skupiny podle typu proměny (nedokonalá, dokonalá – vysvětlit rozdíl)	. Korýši . Vzdušnicovci (mnohonožky, stonožky, hmyz) Hmyz -s proměnou nedokonalou(vážky, stejnokřídlí, vši,ploštice,rovnokřídlí) - s proměnou dokonalou(blechy, síťokřídlí,motýli,brouci,dvoukřídlí, blanokřídlí)		
Poznat některé zástupce ostnokožců	**Ostnokožci**	6.-7.	
Objasnit na konkrétních příkladech pojmy společenstvo, ekosystém Uvést pozitivní a negativní zásahy člověka do přírody Nutnost ochrany přírody	**ČLOVĚK A PŘÍRODA** - Společenstvo organismů - Ekosystém - Jak člověk zasahuje do přírody Ochrana přírody	6.-7.	EV – Lidské aktivity a problémy ŽP, vztah člověka k prostředí, ekosystémy

Oblast: **Člověk a příroda**	Předmět:: **Přírodopis**		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
orientuje se v daném přehledu vývoje savců	• SAVCI - vývoj	8. - 9.	EV – životní prostředí

Oblast: **Člověk a příroda**	Předmět:: **Přírodopis**		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
rozliší základní projevy a podmínky života, na příkladech vysvětlí přizpůsobení různých druhů rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) savců na příkladu psa a aplikuje na další savce	• přizpůsobení prostředí	8. - 9.	
	• vnitřní stavba těla	8. - 9.	
třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek vyjmenuje znaky vejcorodých a vačnatců a dokáže podle nich savce zařadit	• přehled skupin - vejcorodí	8. - 9.	
	• živorodí - vačnatci	8. - 9.	
popíše znaky placentálů, porozumí novým pojmům	• placentálové	8. - 9.	
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin umí popsat vybrané zástupce, jejich životní prostředí a způsob života	• hmyzožravci, letouni, chudozubí, hlodavci, zajíci, šelmy, ploutvonožci, kytovci, chobotnatci,lichokopytníci. sudokopytníci, primáti	8. - 9.	
vysvětlí pojem biom, vyjmenuje a charakterizuje některé biomy	• biomy	8. - 9.	EV- ekosystémy
vysvětlí pojem etologie, chování vrozené a získané vysvětlí na příkladech aplikuje na člověka	• ETOLOGIE	8. - 9.	VDO – chování a etika
umí zařadit člověka do systému najde shodné a odlišné znaky se savci	• BIOLOGIE ČLOVĚKA • člověk v systému	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka vysvětlí pojem antropologie rozliší, pojmenuje a charakterizuje tři základní lidská plemena	• původ a vývoj	8. - 9.	
	• lidská plemena	8. - 9.	MUV VMEG - rasismus
vysvětlí pojem fyziologie a anatomie určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy ví jak si chránit zdraví pozná vybrané choroby	• stavba těla - anatomie a fyziologie • orgány a orgánové soustavy - kosterní soustava, svalová soustava, oběhová soustava, mízní soustava, dýchací soustava, trávící soustava, vylučovací soustava, kožní soustava, nervová soustava,	8. - 9.	

Oblast: **Člověk a příroda**	Předmět:: **Přírodopis**		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
	smyslové orgány, hormonální soustava, pohlavní soustava		
objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří, projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	• vývin člověka	8. - 9.	OSV
uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	• GENETIKA	8. - 9.	OSV– osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví, aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla, projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	• ZDRAVÍ • Zdravý způsob života	8. - 9.	OSV– morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Oblast: **Člověk a příroda**	Předmět:: **Přírodopis**	**Ročník** **8. – 9.**
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**
orientuje se v přehledu geol. věd, chápe vztah živé a neživé přírody a význam geol. průzkumu	• **Geologie** – věda o Zemi	EV – životní prostředí
rozliší základní druhy minerálů a hornin, pochopí jejich rozdíly a společné rysy a vlastnosti, jejich vznik a vliv na utváření krajiny pozná jejich využití v praxi, od minulosti až po současnost naučí se logicky vyvozovat jejich vlastnosti podle složení, místa vzniku a pod.	• minerály a horniny	
pozná složitost vnitřní stavby Země, popíše děje, které tam probíhají a pochopí jejich souvislost a dynamiku	• stavba Země	

Oblast: **Člověk a příroda**	Předmět:: **Přírodopis**	**Ročník 8. – 9.**
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**
popíše příčiny vnitřních geologických dějů, rozlišuje jejich důsledky vyjmenuje konkrétní příklady působení vnitřních geologických dějů popíše příčiny vzniku zemětřesení a sopečné činnosti a jejich důsledky chápe rozdíly mezi vyvřelými a přeměněnými horninami a pozná je umí vysvětlit tektonické jevy	• vnitřní geologické děje • desky v pohybu • zemětřesení • sopky • vyvřelé a přeměněné horniny	
popíše druhy zvětrávání dokáže popsat vlivy erozí (skalní města) pozná a vysvětlí vznik usazených hornin objasní vliv půdotvorných činitelů na vznik půd vyjmenuje základní půdní typy a půdní druhy	• vnější geologické děje • zvětrávání • usazené horniny • půdy	EV – životní prostředí
vysvětlí koloběh vody, činnost vody chápe význam atmosféry, zná její složení a typy znečištění popíše procesy v atmosféře - počasí	• modrá planeta • hydrosféra • atmosféra • přírodní vlivy a mimořádné události	EV – životní prostředí MV
zná nerostné suroviny a jejich užití uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů sleduje aktuální stav životního prostředí chápe principy trvale udržitelného rozvoje rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	• přírodní zdroje	VDO – chování a etika
zařadí na časové ose geologická období a důležité události v historii Země rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků a typických organismů chápe postupný vývoj organismů	• expedice do historie Země	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
uvědomuje si rozmanitost geologických podmínek ve vývoji ČR zná geologickou stavbu okolí svého bydliště pracuje s jednoduchou geologickou mapou	• geologická mapa ČR	

MATEMATIKA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Matematiku chápeme především jako metodu ke kvantitativnímu popisu světa. Matematika je našem pojetí jednoduchá, názorná a aplikovatelná, vychází ze zkušeností žáka a odpovídá na otázky, které mají pro něho smysl. Z toho pohledu je matematika vnímána jako předmět, který má silné mezipředmětové vazby. Nejde o to žáka dovést pouze k používání matematiky, ale podporujeme řešení úloh komplexnější povahy, takových úloh, které budou podnětem pro hlubší rozvíjení matematického myšlení. Důležitými vyjadřovacími prostředky matematiky jsou i různá grafická schémata a geometrické prvky.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty (které jsou zároveň vzdělávacími obory):
Matematika
Seminář z matematiky

Charakteristika vyučovacího předmětu

V prvním a druhém období (v 1. - 5.ročníku) vede žáka k vytváření prvotních představ o kvantitě, vztazích mezi čísly a závislostech, k pochopení významu základních početních výkonů a zvládání jejich provádění (s přirozenými čísly do 1000). V geometrii k pochopení základních geometrických pojmů, rozvíjení a zdokonalování grafických dovedností a aplikování získaných vědomostí a dovedností při řešení praktických úloh.

Matematika a její aplikace ve třetím období (v 6.- 9.ročníku)
Proces vzdělávání v matematice směřuje k tomu, aby žáci důkladně porozuměli základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům, získali základní vědomosti a dovednosti v aritmetice, geometrii a algebře, chápali funkční vztahy a další souvislosti mezi kvantitativně měřitelnými jevy.
Při osvojování těchto poznatků se žáci učí maximálně využívat literatury a prostředků výpočetní techniky (kalkulátory, výukové programy, internet)
Největší důraz je kladen na schopnost žáků aplikovat získané vědomosti a dovednosti při řešení úloh z praxe, úloh problémového charakteru a třídění informací a jejich interpretace pomocí tabulek a grafů.
Žáci získají vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a předpoklady pro další úspěšné studium

Klíčové kompetence:
Ve vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace jsou rozvíjeny klíčové kompetence strategiemi, které žákovi umožní:
Kompetence k učení
osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky všech zahrnutých oborů,
vyhledávat v zadání slovních a logických úloh relevantní údaje,
prostřednictvím vhodně volených zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život,
vytvářet si komplexní pohled na matematické a přírodní vědy,
Kompetence k řešení problémů
chápat význam kontroly dosažených výsledků,
uvědomit si, že důležité je i zjištění, že úloha má více, nebo žádné řešení,
hledat vlastní postup při řešení problémů,
získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle,
vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat.
Kompetence komunikativní
rozumět různým typům grafů a umět je sestrojit,
sestavovat znění vypočítaných výsledků srozumitelně a v logickém sledu,
spolupracovat při řešení složitějších matematických zadání ve dvojici, menší skupině,
při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle.
Kompetence sociální a personální
samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,
stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je.
Kompetence občanské
uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu,
Kompetence pracovní
naučit se bezpečně používat rýsovací a další potřeby a udržovat je v pořádku, tak aby byla zajištěna

jejich funkčnost,
přistupovat kriticky k výsledkům,které dosáhl, naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce, dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	**Vzdělávací obor - předmět:** Matematika		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
čte a zapisuje znázorňuje na číselné ose, porovnává, užívá vztah rovnosti a nerovnosti, tvoří soubor s daným počtem prvků, porovnává soubory pamětně sčítá a odčítá bez přechodu přes desítku využívá osvojené početní operace v praktických situacích	• Číslo a početní operace • obor přirozených čísel do 20	1.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Osobnostní a sociální výchova-poznávání lidí
porozumí pojmu, názorně využije v praxi. umí použít v praktických příkladech	• Závislosti, vztahy a práce s daty • metr, litr, kilogram • manipulace s penězi	1.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
orientuje se v rovině (vpravo, vlevo, nahoře, dole) pojmenuje rovinné útvary orientuje se v prostoru rozlišuje tělesa, vyhledá je ve svém okolí	• Geometrie v rovině a v prostoru • orientace v rovině – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh • orientace v prostoru – krychle, kvádr, válec, koule	1.-2..	Osobnostní a sociální výchova - kreativita

Doporučená učebnice : Podle výběru učitele

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	**Vzdělávací obor - předmět:** Matematika		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
sčítá a odčítá s přechodem přes desítku čte a zapisuje, vyhledává na číselné ose, porovnává, používá vztah rovnosti a nerovnosti vytváří a porovnává soubory sčítá a odčítá bez přechodu přes desítku i s přechodem přes desítku sčítání a odčítání používá v praktických úlohách řeší slovní úlohy-vztah o *n*-více (méně)	• Číslo a početní operace • číselný obor do 20 • číselný obor do 100	2.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Mediální výchova-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Vzdělávací obor - předmět: Matematika		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
seznámí se s násobením a dělením (1,2,3,4,5) a umí jej užít v praktických situacích			Osobnostní a sociální výchova- kooperace a kompetice
doplňuje jednoduché tabulky, řady, sloupky	• Závislosti, vztahy a práce s daty • tabulky	2.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech- Objevujeme Evropu a svět
rýsuje úsečku dané délky,rozliší přímku, úsečku, určí bod provádí odhad délky úsečky v cm rozlišuje vrcholy a strany modeluje tělesa rozezná cm, m rozlišuje jejich užití v praxi	• Geometrie v rovině a • v prostoru • • bod, přímka, úsečka • trojúhelník, čtverec, obdélník • krychle, kvádr, válec, koule • jednotky délky	2.-3.	Osobnostní a sociální výchova-kreativita

Doporučená učebnice : Matematika pro 2.ročník (nakladatelství Prodos)

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Vzdělávací obor - předmět: Matematika		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
čte a zapisuje, znázorňuje na číselné ose porovnává a zapisuje vztah nerovností písemně sčítá nejvýše dvě trojciferná čísla, písemně odčítá trojciferná čísla sčítá a odčítá v oboru rozlišuje a řeší oba typy úloh umí sestavit slovní úlohu s praktickou situací automaticky užívá spoje všech násobilek, zná řady násobků a dělí v oboru násobilky pamětně násobí dvojciferné č. jednociferným číslem určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých příkladech provádí odhad a kontrolu výsledku využívá závorek v jednoduchých situacích	• Číslo a početní operace • přirozená čísla v oboru do 1000 • numerace do 1000 • porovnání čísel v oboru do 1000 • písemné sčítání a odčítání • pamětné sčítání v oboru do 1000 • sl. úlohy typu o *n*-více(méně) a typu *n*-krát více(méně) • používání sčítání a odčítání v praktických situacích • násobení a dělení v oboru násobilky • násobení mimo obor násobilky • dělení se zbytkem	3.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Osobnostní a sociální výchova- kreativita Osobnostní a sociální výchova-sebepoznání a sebepojetí Osobnostní a sociální výchova-seberegulace a sebeorganizace

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Vzdělávací obor - předmět: Matematika		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
	• používání násobení a dělení při řešení praktických situací		
orientuje se v čase, zná jednotky času, provádí jednoduché odhady délky časových úseků orientuje se v tabulkách	• Závislosti, vztahy a práce s daty • jednotky času, délky, hmotnosti • tabulky a diagramy	3.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech-Jsme Evropané Mediální výchova-stavba mediálních sdělení
zná pojmy, rýsuje a označí přímku, úsečku rozlišuje rovnoběžky a různoběžky narýsuje dvě různoběžky a označí průsečík rozlišuje, zda jsou opačné či nikoli rozlišuje rovinné obrazce-čtverec, obdélník, trojúhelník,čtyřúhelník,kružnice,kruh vyznačuje je ve čtvercové síti rozlišuje pojmy strana a vrchol zná jednotky délky, rozlišuje užití, porovnává velikost a měří délky stran narýsuje a označí libovolnou úsečku s přesností na cm a mm měří délky stan rovinných obrazců pozná jednoduchá tělesa, nachází je v reálném světě kolem sebe	• Geometrie v rovině a v prostoru • bod, přímka, úsečka • polopřímka • míra základních rovinných útvarů • tělesa	3.-4.	Osobnostní a sociální výchova-rozvoj schopností poznávání Osobnostní a sociální výchova-sebepoznání a sebepojetí Environmentální výchova-lidské aktivity a problémy životního prostředí Osobnostní a sociální výchova-kreativita

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	**Vzdělávací obor - předmět: Matematika**		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
• čte a zapisuje, • počítá po tisících, desetitisících, statisících, • zapisuje př. čísla v desítkové soustavě, porovnává , znázorňuje, užívá znamének nerovnosti, • určuje řády čísel, • zaokrouhluje ve všech řádech oboru, • provádí odhady výsledků, • sčítá a odčítá čísla zpaměti, • násobí i dělí v oboru násobilky, • násobí a dělí mimo obor násobilky, písemně sčítá, odčítá, násobí, dělí, provádí kontrolu početních operací, využívá komutativnost a asociativnost sčítání a odčítání, • využívá závorek, • zná názvy čísel v matematických operacích, • čte, zapisuje, znázorňuje, porovnává, čte, zapisuje, porovnává, sčítá, odčítá **desetinná čísla** se stejným i různým počtem desetinných míst, zaokrouhluje desetinná čísla	• **ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE** • **přirozená čísla do 1.000.000** • • čtení a zápis čísel • počítání po tisících ,desetitisících , • statisících • zápis př. čísel v desítkové soustavě • číselná osa • • porovnávání čísel v oboru • zaokrouhlování čísel • odhad výsledku • pamětné sčítání a odčítání př.č. • pamětné násobení a dělení př.č. • • písemné algoritmy početních výkonů • • vlastnosti početních výkonů • • příklady se závorkami • matematické názvosloví • • zlomky • desetinná čísla • • •	4.-5. 4.-5. 5.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Osobnostní a sociální výchova – komunikace seberegulace, sebeorganizace Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Mediální výchova – čtení a vnímání mediálních sdělení
Sestavuje jednoduché tabulky různých závislostí,vyhledává,čte požadované údaje,doplňuje požadované údaje,doplňuje chybějící údaje vyhledává,sbírá a třídí data podle reálné skutečnosti	• **ZÁVISLOST, VZTAHY A PRÁCE S DATY** • Tabulky • diagramy,grafy,jízdní řády, • kalendáře,seznamy	4.-5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
	• • **GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU** •		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	**Vzdělávací obor - předmět: Matematika**		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
zná vlastnosti,určí vzájemnou polohu přímek sestrojí přímky rovnoběžné,různoběžné,kolmé,vyznačí průsečík sestrojí,rozlišuje opačné polopřímky rýsuje,vyznačí střed a osu,graficky sčítá a odčítá úsečky zná pojmy strana,vrchol,střed, rozlišuje pravoúhlý,rovnoramenný,rovnostranný trojúhelník určí obsah pomocí čtvercové sítě,obvod sečtením délek stran zná a umí převádět základní jednotky rozpozná a znázorní ve čtvercové síti určí osu souměrnosti překládáním papíru pozná kvádr, krychli, jehlan, kužel, kouli, válec a umí je rozpoznat v předmětech,které ho obklopují dokáže tělesa vymodelovat užívá náčrt a standardní konstrukční postup zná a užívá základní značky a symboly	• přímka • polopřímka • úsečka • čtverec,obdélník,trojúhelník • kružnice,kruh • obsah a obvod obrazce • jednotky délky a obsahu • osově souměrné útvary • tělesa • náčrt a jednoduché konstrukční úlohy • základní geometrické značky a symboly	4.-5. 4.-5.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita
řeší jednoduché slovní úlohy,dodržuje správný postup řešení,třídí údaje a podmínky,používá situační náčrty řeší a tvoří jednoduché magické čtverce doplňuje číselné a obrázkové řady umí vyřešit jednoduchý rébus	• **NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** • • slovní úlohy • magické čtverce • řady • rébusy	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita, kooperace a kompetice

Oblast: **Matematika**	Předmět:: **Matematika**	**Období: 6. - 7. roč.**
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**
• aplikuje pravidla dělitelnosti v daných úlohách •používá pojmu násobek, dělitel •vybírá pro řešení úloh různá řešení a aplikuje získané poznatky a dovednosti •rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené •rozkládá číslo složené na součin prvočísel •čte a znázorňuje čísla na číselné ose •porovnává, odhaduje čísla a zaokrouhluje je • sčítá, odčítá, násobí s dělí dvě desetinná čísla •aplikuje získané poznatky při řešení slovních úloh	**Číslo a proměnná** znaky dělitelnosti - 2,3,4,5,6,9,10 (8,25,100) prvočíslo, číslo složené, dělitel, násobek, dělitelnost, největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, číslo soudělné, nesoudělné pojem desetinné číslo, čtení, znázornění na číselné ose, rozvinutý zápis desetinných čísel, zaokrouhlování, desetinná čísla (sčítání, odčítání, násobení, dělení 10,100,1000), dělení desetinného čísla desetinným číslem	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí Osobnostní a sociální výchova - komunikace
•používá matematickou symboliku •rozlišuje základní rovinné útvary a aplikuje při řešení úloh •určuje velikost úhlu, sestrojuje jeho osu •sčítá, odčítá a provádí dvojnásobek úhlu (početně i graficky) •převádí stupně na minuty a naopak •poznává dvojici vedlejších a vrcholových úhlů, využívá jejich vlastnosti •sestrojuje pravidelný šestiúhelník •rozlišuje přímky kolmé, rovnoběžné a různoběžné •vypočítává obvody čtverců a obdélníků •určuje a poznává různé druhy Δ •načrtává a sestrojuje Δ, využívá k argumentaci věty o shodnosti Δ •pojmenovává, znázorňuje a správně užívá základní pojmy, sestrojuje kružnici opsanou a	**Geometrie v rovině** **rovinné útvary** opakování - přímka, polopřímka, úsečka, úhel, úsečka - osa úsečky, úhel - druhy úhlů, měření úhlů, výpočty, osa úhlu, pojem - ostrý , tupý, pravý a přímý úhel vedlejší a vrcholové úhly pravidelný šestiúhelník přímka- rovnoběžky, různoběžky, přímka kolmá, vzdálenost bodu od přímky obvody čtverce, obdélníku **trojúhelník** pojem Δ, druhy Δ, trojúhelníková nerovnost, konstrukce Δ (věta sss) kružnice opsaná a vepsaná, výška, těžnice	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jme Evropané Osobnostní a sociální výchova- seberegulace a sebeorganizace Osobnostní a sociální výchova – kooperace a kompetice Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Oblast: **Matematika**	Předmět:: **Matematika**	**Období: 6. - 7. roč.**
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**
vepsanou •diskutuje o počtu řešení •vypočítává obvody Δ •načrtává a sestrojuje obraz rovinného útvaru •poznává a vyhledává osově souměrné útvary	rozdělení Δ podle úhlů a stran, obvod Δ **osová souměrnost** shodné útvary, konstrukce obrazů Rozšiřující učivo: střední příčky	Osobnostní a sociální výchova- rozvoj schopností poznávání Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Osobnostní a sociální výchova - kreativita Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí Osobnostní a sociální výchova – psychohygiena
•načrtává a sestrojuje síť tělesa •užívá jednotky objemu a povrchu •vypočítává objem a povrch, porovnává jednotky, počítá úlohy z praxe	**<u>Geometrie v prostoru</u>** kvádr, krychle - náčrt těles, síť, jednotky, jednotky objemu a povrchu, objem a povrch	
•rozlišuje kladná a záporná čísla znázorňuje kladná a záporná čísla na číselné ose •sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla •analyzuje a řeší úlohy, v nichž využívá oboru celých a racionálních čísel • modeluje a zapisuje zlomkem část celku •užívá různé způsoby vyjádření vztahu část a celek •sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky •uvědomuje si souvislost mezi desetinným číslem a zlomkem	**<u>Číslo a proměnná</u>** **celá čísla** pojem celé číslo, číselná osa, absolutní hodnota, sčítání, odčítání, násobení, dělení **racionální čísla** **zlomky** - pojem, krácení, rozšiřování, desetinný zlomek, racionální čísla pojem, převod na desetinné číslo, porovnání, početní operace	

Oblast: **Matematika**	Předmět:: **Matematika**	**Období: 6. - 7. roč.**
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**
• převádí zlomek na desetinné číslo a opačně •řeší výpočtem situace vyjádřené poměrem •pracuje s měřítky map a plánu, řeší slovní úlohy, •rozumí a užívá pojmu úměra • určí část, celek a počet procent, •aplikuje poznatky na řešení slovních úloh s procenty •řeší jednoduché příklady na výpočet úroků	Rozšiřující učivo: složený zlomek **poměr** úpravy ,postupný poměr, přímá a nepřímá úměrnost, měřítko mapy a plánu úměra **procenta** pojem, slovní úlohy Rozšiřující učivo: promile	
•používá matematickou symboliku •načrtává a sestrojuje obrazy rovinných útvarů •načrtává a sestrojuje rovinné útvary •vypočítává obvody, obsahy obrazců, užívá jev úlohách z praxe	**<u>Geometrie v rovině</u>** shodná zobrazení - středová souměrnost věty o shodnosti Δ čtyřúhelníky - rovnoběžník, kosočtverec, lichoběžník - vlastnosti, obvod, obsah, konstrukce obsah Δ	
•načrtává a sestrojuje síť těles •aplikuje poznatky a dovednosti na prostorovou představivost •vypočítává objem a povrch kolmých hranolů •užívá jednotky objemu a povrchu a vzájemně je převádí •řeší praktické úlohy	**<u>Geometrie v prostoru</u>** kolmé hranoly - náčrt těles, síť objem a povrch	

Oblast: **Matematika**	Předmět:: **Matematika**	Období: **8. – 9.**
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**
•seznamuje se s pojmy mocnina, odmocnina , provádí početní operace s mocninami a odmocninami •užívá při výpočtu tabulek i kalkulačky	**<u>Číslo a proměnná</u>** mocniny a odmocniny, určení druhé mocniny a odmocniny pomocí tabulek a kalkulačky, pojem reálného čísla	

Oblast: **Matematika**	Předmět:: **Matematika**	Období: **8. – 9.**
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**
•užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu •rozlišuje odvěsny a přeponu •užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu •aplikuje Pythagorovu větu ve slovních úlohách	Pythagorova věta - definice, výpočet odvěsen a přepony užití, slovní úlohy	
•používá základní matematickou symboliku •zdůvodňuje a využívá vlastností množiny bodů k řešení konstrukčních úloh, charakterizuje je a třídí •sestrojuje Δ zadaný různými prvky, zapíše postup •načrtává a sestrojuje dané čtyřúhelníky, zapíše postup •diskutuje o počtu řešení	**Geometrie v rovině a prostoru** konstrukční úlohy množiny bodů dané vlastnosti - osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice konstrukce Δ (věta sss, sus, usu), výška, těžnice, konstrukce čtyřúhelníků, (kosočtverec, kosodélník, lichoběžník)	
•provádí početní operace s mocninami •upravuje celistvé výrazy, určuje jejich hodnotu •upravuje a řeší rovnice s jednou neznámou •diskutuje o počtu řešení • zdůvodňuje a řeší jednoduché slovní úlohy •aplikuje při řešení získané poznatky a dovednosti	**Číslo a proměnná** Výrazy, mocniny s přirozeným mocnitelem, zápis čísla pomocí mocnin deseti, celistvé výrazy, hodnota výrazu, rozdělení celistvých výrazů početní operace s mnohočleny (+,-,*,:) **lineární rovnice -** ekvivalentní úpravy rovnic (rovnice bez zlomků), slovní úlohy,	
•rozlišuje pojem kružnice a kruh, řeší praktické úlohy, •používá matematickou symboliku (průměr, poloměr)) •vypočítává obvod a obsah	**Geometrie v rovině a prostoru** **kruh, kružnice** - pojem, vzájemná poloha kružnice a přímky, dvou kružnic délka kružnice a obsah kruhu	

Oblast: **Matematika**	Předmět:: **Matematika**	Období: **8. – 9.**
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**
•vypočítává objem a povrch válce, užívá výpočtu v praktických situacích	**válec - síť** objem a povrch válce, slovní úlohy	
•řeší aplikační úlohy na procenta	**Číslo a proměnná** jednoduché úrokování	
•pracuje se vzorci $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $(a+b)(a-b)$ •provádí rozklad na součin pomocí vzorců a vytýkáním •provádí početní operace s lomenými výrazy •řeší rovnice a reálné situace pomocí rovnic a jejich soustav	**Číslo a proměnná** výrazy, vzorce, rozklady výrazů na součin - vytýkáním a podle vzorců rozšiřující učivo lomené výrazy - krácení, rozšiřování, násobení, dělení lineární rovnice - rovnice se zlomky a závorkami, soustava dvou lineárních rovnic, slovní úlohy (jednoduché, s procenty o směsích, společné práci, o pohybu)	
•užívá při výpočtech a při argumentaci věty o podobnosti •graficky rozděluje a mění úsečku	**Geometrie v rovině a prostoru** podobnost - věty o podobnosti Δ, užití podobnosti v úlohách, grafické využití podobnosti,	
•určuje závislost veličin, vyjadřuje funkční vztahy tabulkou, rovnicí a grafem • čte tabulky, grafy,sestrojuje jednoduché diagramy •matematizuje jednoduché situace s využitím funkčních vztahů •orientuje se v grafech	**Závislosti, vztahy a práce s daty** Funkce, pravoúhlá soustava souřadnic, souřadnice bodu, grafy - lineární funkce(přímá úměrnost, konstantní funkce,ostatní lineární funkce) nelineární funkce- nepřímá úměrnost, řešení reálných situací s využitím funkčních vztahů,	

Oblast: **Matematika**	Předmět:: **Matematika**	Období: **8. – 9.**
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**
	grafické řešení soustav dvou rovnic, goniometrické funkce	
•vypočítává aritmetický průměr •čte tabulky, grafy,sestrojuje jednoduché diagramy •porovnává soubory dat	**Statistika** aritmetický průměr základní statistické pojmy diagramy, grafy, četnost znaku statistický soubor	
•sestrojuje nákres a síť těles •odhaduje a vypočítává objem a povrch dle vzorců	**Geometrie v rovině a prostoru** jehlan, kužel, koule - náčrt tělesa, síť těles objem a povrch	

Učebnice:
Matematika pro 6. ročník ZŠ 1. a 2. díl
Matematika pro 7. ročník ZŠ 1. a 2. díl
Matematika pro 8. ročník ZŠ 1. a 2. díl
Matematika pro 9. ročník ZŠ 1. a 2. díl
SPN – pedagogické nakladatelství, akciová společnost, Praha

Sbírky:
Sbírka úloh z matematiky pro 6. ročník
Sbírka úloh z matematiky pro 7. ročník
Sbírka úloh z matematiky pro 8. ročník
Sbírka úloh z matematiky pro 9. ročník
Prometheus

F. Běloun a kolektiv: Sbírka úloh z matematiky pro základní školu
Prometheus 1998

FYZIKA

1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody, jehož součástí je i předmět **Fyzika**, který poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem v návaznosti na předměty vzdělávací oblasti ***Člověk a jeho svět*** - prvouka, vlastivěda a přírodověda. Dává jim i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá lépe se orientovat v běžném životě. V předmětu fyzika dostávají žáci mimo jiné příležitost:

- poznávat přírodu (spolu s předměty chemie, přírodopis a zeměpis) jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se,
- vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování
- hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě
- osvojovat si důležité dovednosti, např. soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry
- zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování
- poznávat složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví
- učit se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje
- komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka.

2. Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – utváření praktických životních dovedností, utváření a rozvoj dovedností pro spolupráci (skupinová práce), formování studijních dovedností, uvědomování si hodnoty různosti názorů a přístupů k řešení problémů, rozvoj schopností poznávání, rozvoj kreativity.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech, rozvoj schopností racionálně uvažovat, překonávání stereotypů a předsudků.

Environmentální výchova - pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, poznávání aktuálních hledisek ekologických a vědeckotechnických, vedení k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí, ovlivňování zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace a jeho ohrožení, napomáhání rozvoji spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni, objektivní hodnocení závažnosti ekologických problémů v globálních souvislostech, vedení k odpovědnosti ve vztahu k přírodě – ochrana přírody a přírodních zdrojů.

3. Rozvoj klíčových kompetencí

V předmětu Fyzika dochází k utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- vyhledávání a třídění informací na základě jejich pochopení, propojení a systematizace
- používání obecně užívaných termínů, znaků a symbolů v jejich souvislostech
- kritické posuzování a porovnávání výsledků samostatného pozorování a experimentování

Kompetence k řešení problémů
- rozpoznání a samostatné řešení nejrůznějších problémových situací
- využívání kritického myšlení a uvážlivého rozhodování

Kompetence komunikativní
- formulování a vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu
- chápání různých typů textů, obrazových materiálů
- využívání informačních a komunikačních technologií

Kompetence sociální a personální
- účinná spolupráce ve skupině a s učitelem
- chápání potřeby efektivně diskutovat, utvářet příjemnou atmosféru při týmové práci
- ovládání a řízení svého jednání

Kompetence občanské
- uvědomování si svých školních povinností
- chápání ekologických souvislostí a environmentálních problémů

Kompetence pracovní
- bezpečné používání materiálů a nástrojů z hlediska ochrany zdraví sebe a okolí
- kritický přístup k výsledkům své práce
- dodržování pravidel hygieny

4. Studijní materiály

Učebnice: Nakladatelství FRAUS – Fyzika pro 6. až 9. ročník

Ostatní: Matematické, fyzikální a chemické tabulky pro ZŠ
Encyklopedie techniky
Multimediální CD
Internet

7. ročník

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**	**Vzdělávací obor - předmět:** **FYZIKA**	**Období**	
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Roč.**	**Průřezová témata**
• rozhodne u věcí svého okolí, zda jsou z látky pevné, kapalné nebo plynné • určí typické vlastnosti látek (pružnost, tekutost, rozpínavost, stlačitelnost, …) • popíše částicové složení látek • nakreslí zjednodušený model atomu známých prvků pomocí periodické tabulky	Látka a těleso	7.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	Vzdělávací obor - předmět: FYZIKA	Období	
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Roč.**	**Průřezová témata**
• zhodnotí rozdílné vlastnosti kapalin, plynů a pevných látek • popíše a vysvětlí Brownův pohyb a difúzi dokazujících, že částice látky se neustále pohybují			
• popíše základní vlastnosti a druhy magnetů (přírodní, umělý, elektromagnet) • předvede působení magnetů na tělesa různých látek • charakterizuje magnetické pole a znázorní magnetické indukční čáry • objasní magnetismus Země • ukáže použití kompasu a buzoly	Magnetismus látek	7.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj (rozvoj dovedností pro řešení problémů a rozhodování)
• sestaví přehled důležitých fyz. veličin : délka, hmotnost, čas, teplota, hustota, obsah, objem, rychlost a určí jejich značky, měřící jednotky a měřící přístroje • změří důležité fyzikální veličiny vhodnými měřidly • užívá způsoby měření fyz. veličin v praxi • doloží vzájemné převádění měřících jednotek délky, obsahu, objemu, času a hmotnosti • aplikuje vztah na výpočet hustoty • předpoví, jak se změní délka nebo objem tělesa v závislosti na teplotě	Fyzikální veličiny a jejich měření	7.	
• vymezí pojmy „klid a pohyb těles, pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, okamžitá a průměrná rychlost, jednotka rychlosti“ • aplikuje vztah na výpočet okamžité rychlosti	Pohyb těles	7.	
• popíše vzájemné působení těles • změří velikost působící síly • ukáže skládání dvou sil graficky • předpoví pohyb tělesa, je-li dána působící síla s využitím Newtonových zákonů • aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly • určí těžiště pravidelného tělesa pomocí experimentu • aplikuje vztah na výpočet tlaku • uvede vlastnosti gravitační síly Země	Síla a její vlastnosti	7.	
• zelektruje těleso třením (hřeben, skleněná tyč) • rozliší elektrické vodiče a nevodiče • charakterizuje elektrické pole	Elektrické vlastnosti látek	7.	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	Vzdělávací obor - předmět: FYZIKA	Období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Roč.	Průřezová témata
• sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu (zdroj, spínač, spotřebič) a analyzuje jeho činnost			

8. ročník

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	Vzdělávací obor - předmět: FYZIKA	Období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Roč.	Průřezová témata
• charakterizuje základní vlastnosti kapalin • určí směr tlakové síly, kterou kapalina působí na stěny nádoby • aplikuje vztah na výpočet hydrostatického tlaku • porovná tlaky v různých hloubkách kapaliny • aplikuje využití spojených nádob v praxi • určí velikost vztlakové síly z objemu vytlačené kapaliny • doloží význam Archimédova zákona v praxi	Kapaliny	8.	
• charakterizuje základní vlastnosti plynů • vysvětlí existenci atmosférického tlaku • popíše způsob měření atmosférického tlaku • předpoví počasí podle změn atm. tlaku • popíše význam aerostatické vztlakové síly	Plyny	8.	Environmentální výchova – rozvoj spolupráce v péči o životní prostředí, objektivní hodnocení ekologických problémů
• rozhodne, co je zdroj světla a co osvětlené těleso • uvede rychlost světla v různém prostředí • pokusem prokáže směr šíření světla • vysvětlí vznik zatmění Slunce a Měsíce • popíše odraz světla na rovinném zrcadle • uvede příklady využití dutých zrcadel • na příkladech ukáže, kdy dochází k lomu světla (ke kolmici i od kolmice) • rozezná ve skutečnosti i podle obrázku čočku spojku a rozptylku • určí rozdíly čočky spojky a rozptylky a jejich využití v praxi • vysvětlí funkci oka při vidění a jeho vady (dalekozrakost, krátkozrakost) • vyhledá základní zásady hygieny zraku	Světelné jevy	8.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání (rozvoj základních rysů kreativity a schopnosti vidět věci jinak)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	Vzdělávací obor - předmět: FYZIKA	Období	
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Roč.**	**Průřezová témata**
• dokáže pokusem, že sluneční světlo je světlo složené z více barevných světel			
• rozhodne, kdy těleso koná práci • aplikuje vztah na výpočet mechanické práce • charakterizuje a vypočítá výkon stroje konajícího mechanickou práci • rozhodne, kdy má těleso energii pohybovou • rozhodne, kdy má těleso energii polohovou • popíše konkrétní případ přeměny energie pohybové a polohové	Práce a energie	8.	
• popíše vnitřní energii tělesa a jeho změnu konáním práce • uvede příklady tepelné výměny vedením, prouděním a zářením • porovná látky podle jejich tepelné vodivosti na základě měrné tepelné kapacity (vyhledá v tabulkách) • aplikuje vztah na výpočet tepla • vysvětlí skupenské přeměny látek a jejich význam v praxi	Tepelné jevy	8.	

9. ročník

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	Vzdělávací obor - předmět: FYZIKA	Období	
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Roč.**	**Průřezová témata**
• popíše podstatu vzniku zvuku • uvede různé zdroje zvuku • charakterizuje vnímání a šíření zvuku v látkách • vymezí vlastnosti zvuku • vyhledá vlastnosti použití ultrazvuku a infrazvuku • uvede příklady záznamu zvuku a jeho reprodukce • posoudí možnosti zmenšování vlivu hluku na životní prostředí	Zvuk a zvukové děje	9.	Environmentální výchova – důsledky lidských činností na životní prostředí
• vysvětlí rozdíl mezi el. proudem a napětím • změří el. napětí malých zdrojů (do 12 V) • objasní vznik elektrického odporu látek • předpoví změnu el. proudu v závislosti na napětí (Ohmův zákon)	Elektrický obvod	9.	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	Vzdělávací obor - předmět: FYZIKA	Období	
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Roč.**	**Průřezová témata**
• využívá Ohmův zákon pro část el. obvodu při řešení praktických problémů • aplikuje vztah na výpočet el. odporu • doloží příklady využití rezistorů v praxi • zapojí dva spotřebiče sériově a paralelně • vysvětlí a porovná výkon, příkon a účinnost elektrických spotřebičů v domácnosti • odliší tepelné spotřebiče od ostatních			
• provede pokus, při kterém vzniká indukovaný elektrický proud magnetickým polem • popíše vznik magnetického pole průchodem el. proudu cívkou • vysvětlí vznik střídavého proudu • uvede rozdíly mezi střídavým a stejnosměrným proudem • prokáže využití transformátoru v praxi • aplikuje vztah na transformaci (napětí, proud, počet závitů)	Elektromagnetické jevy	9.	
• objasní podmínky vedení el. proudu v kovech a využití v praxi • charakterizuje vedení el. proudu v kapalinách a využití v praxi • vysvětlí vedení el. proudu v plynech a využití v praxi • popíše vedení el. proudu v polovodičích a využití v praxi • vyhledá a doloží využití polovodičových součástek • zapojí správně polovodičovou diodu	Vedení elektrického proudu v látkách	9.	Mediální výchova – využívání potenciálu médií jako zdroje aktuálních informací o nových technologiích
• uvede stručnou charakteristiku (popis) vesmíru • popíše vznik a vývoj vesmíru a hvězd • vyhledá základní charakteristiky planet sluneční soustavy • odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností • zjistí důležité historické mezníky ve výzkumu vesmíru a dobývání sluneční soustavy • charakterizuje význam Keplerových zákonů	Vesmír	9.	Environmentální výchova – uvědomování si podmínek života a chápání souvislostí, překonávání předsudků
• zjistí historii názorů na strukturu atomu • popíše druhy radioaktivního záření a jeho využití • porovná složení atomů prvků na základě protonového a nukleonového čísla a pomocí periodické tabulky prvků • objasní činnost jaderného reaktoru • vyhledá význam radionuklidů v technické praxi	Atomy a jaderná energie	9.	Environmentální výchova – uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	Vzdělávací obor - předmět: FYZIKA	Období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Roč.	Průřezová témata
• předpoví využití alternativních zdrojů el. energie a zhodnotí jejich vliv na životní prostředí			

VLASTIVĚDA

Tato oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, techniky, zdraví a dalších témat, uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Tato oblast rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Učí žáky pozorovat věci a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Vede žáky k poznávání sebe i svého nejbližšího okolí a postupně je seznamuje s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí žáky vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, umět je pozorovat a přemýšlet o nich. budoucnosti. Žáci se učí věci, jevy a děje pojmenovávat, vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Základem výuky v této oblasti by měl být osobní příklad učitelů a vlastní prožitek žáků.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Vzdělávací obor - předmět: Vlastivěda		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Učí se orientovat v dějích a čase, orientovat, jak události postupují a utvářejí historii věcí a dějů, vychází se od nejznámějších událostí v regionu, učí se pojmenovat některé historické památky, propojit regionální pověsti nebo báje s místem, kde žije.	Úvod do učiva, práce s mapou ČR. Pravěk, osídlení ČR. Slované, exkurze do Mikulčic. Velkomoravská říše, opakování.	4.	
Rozeznává současné a minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti.	První knížectví. Pověst o Svatoplukovi. Příchod Cyrila a Metoděje. Křesťanství. Staré pověsti české. Opakování.	4.	
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsoby života a práce předků.	Přemyslovci. Počátky českého království. Karel IV. Opakování. Kultura a vzdělanost za Karla IV.	4.	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	**Vzdělávací obor - předmět:** Vlastivěda		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Objasňuje historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	Jan Hus. Husitské války, Jan Žižka. Opakování. Život ve městech ve středověku. České země za vlády Habsburků. J.A.Komenský. Marie Terezie. Opakování.	4.	
Umí začlenit své město do příslušného kraje a centra, určit a vysvětlit polohu bydliště, pozorovat změny ve svém městě a výstižně je popsat.	Domov – městská krajina. Nejbližší okolí. Náš stát od 28.10.1918 do 1.1.1993	4.	
Rozlišuje hlavní orgány státní moci některé jejich zástupce, symboly našeho státu, zná jejich význam.	Státní správa. Demokracie. Národnostní zvyklosti v určitých oblastech. Opakování. Práce s mapou.	4.	
určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu určí světové strany v přírodě i podle mapy	Základní pojmy, poznatky o regionu Místní krajina a region Nad mapou ČR – pohoří Nad mapou ČR – řeky, města	5.	
vyhledává jednotlivé údaje o přírodních podmínkách na mapě Evropy a polokoulí	Světadíly a oceány Zemské polokoule – globus, časová pásma Poloha Evropy, povrch Rostlinstvo a živočišstvo Vodstvo Evropy, podnebí Orientace na mapě Evropy	5.	Enviromentální výchova Vztah člověka k prostředí
určí a vysvětlí polohu státu na mapě Evropy pozoruje rozdílnosti map obecně zeměpisných a tematických	Střední Evropa, naši sousedé Slovenská republika Maďarsko Polsko Německo Rakousko, Švýcarsko Opakování	5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i jiných zemích	Opakování Jihovýchodní Evropa Jižní Evropa Západní Evropa Severní Evropa Východní Evropa Opakování zeměpisného učiva Opakování zeměpisného učiva - test	5.	
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Jak vznikl novodobý český národ Český jazyk v národním obrození Představitelé národního obrození – společenský život Opakování – národní obrození	5.	
zdůvodní základní význam chráněných nemovitých i movitých kulturních památek,	České země v letech 1848 – 1849 Kulturní a vzdělávací spolky	5.	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Vzdělávací obor - předmět: Vlastivěda		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií pro pochopení minulosti a využívá nejrůznější informace z dostupných zdrojů	Národní divadlo Hospodářský rozvoj českých zemí po roce 1850 Opakování – české země 1848 - 1850		
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v hlavních dějinných obdobích	Rakousko-Uhersko – život jeho obyvatel První světová válka – vznik ČSR Prezident T.G.Masaryk a nový československý stát Opakování – 1.světová válka	5.	Výchova demokratického občana
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Kulturní rozvoj mezi válkami (1918 – 1938) Mnichovský Protektorát Čechy a Morava Domácí a zahraniční odboj Obnovení Československa Opakování – 2.světová válka	5.	

ZEMĚPIS

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obor **Zeměpis,** svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry.

Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje – to umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Zeměpis**, který má přírodovědný i společenskovědní charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí

zdělávací oblast: Člověk a příroda	Vzdělávací obor - předmět: Zeměpis		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Žák dokáže zařadit zeměpis do systému přírodních věd a určit náplň jeho učiva	Úvod do zeměpisu - vymezení vědního oboru zeměpis v rámci přírodních věd	6	
Žák vymezí Zemi v rámci vesmíru, popíše základní rozměry a na praktických příkladech určí význam otáčení kolem své osy a kolem Slunce	Planeta Země jako vesmírné těleso - tvar a rozměry Země, pohyby Země	6	Enviromentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí
Žák rozezná a posoudí typy vesmírných těles a prakticky zhodnotí jejich význam pro Zemi	Vesmírná tělesa- Slunce, Měsíc, přirozené družice planet, menší vesmírná tělesa	6	
Žák dokáže prakticky pracovat s mapou, vyhledávat v potřebné informace, ukázat významné rovnoběžky a poledníky, umí aktivně pracovat se zeměpisnou sítí	Orientace na mapě - glóbus, mapa, práce s mapou, rovnoběžky a poledníky, určování zeměpisné polohy	6	
Žák objasní problematiku přírodních sfér na Zemi - litosféry, atmosféry, hydrosféry, pedosféry a biosféry, zhodnotí jejich vzájemnou provázanost	Obecný fyzický zeměpis - stavba země, litosféra, utváření a modelace povrchu Země, zemětřesení a sopečná činnost, atmosféra - prvky atmosféry, podnebí, počasí,podnebné pásy, větrná proudění, hydrosféra - formy vody na Zemi, moře a oceány, vodní toky, vodní plochy, voda v ledovcích, podpovrchová voda a voda v atmosféře, pedosféra - zvětrávání a vznik půdy, půdní druhy a půdní typy, biosféra - vegetační pásy a výškové stupně	6	
Žák dokáže s pomocí mapy vymezit světadíl Afriku na mapě světa, popsat zvláštnosti přírodních, politických a hospodářských podmínek kontinentu, najít a charakterizovat jednotlivé oblasti, kriticky zhodnotit současné africké problémy	Afrika - poloha v rámci zeměkoule, přírodní, politické a hospodářské poměry oblasti Afriky, nejvýznamnější státy	6	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Žák charakterizuje s pomocí atlasu Austrálii a Oceánii s přihlédnutím k odlišnostem jejího vývoje, objasní přírodní, politické a hospodářské celky učiva o tomto světadílu	Austrálie a Oceánie - poloha, zvláštnosti vývoje, přírodní, politické a hospodářské poměry, stát Austrálie, oblast Oceánie	6	
Žák dokáže s pomocí atlasu vyhledat základní informace o Americe a získá znalosti o přírodních, politických a hospodářských podmínkách rozvoje kontinentu, umí popsat jednotlivé oblasti Ameriky se zřetelem na nejvýznamnější státy, dokáže sám vyhledat potřebné in- formace	Amerika - vymezení polohy, popis přírodních, politických a hospodářských poměrů světadílu, oblasti Ameriky, nejvýznamnější státy - Kanada, USA, Mexiko, Brazílie	7	
Žák prokáže aktivní znalost učiva o Asii, najde na mapě základní zeměpisné jevy a lokalizuje nejvýznamnější státy, posoudí roli Asie v rámci světa a její současný hospodářský rozvoj	Asie - její postavení v rámci zeměkoule, přírodní, politické a hospodářské poměry, oblasti Asie - jihozápadní Asie, jižní Asie, jihovýchodní Asie, východní Asie, nejvýznamnější státy - Indie, Čína, Japonsko	7	
Žák porozumí učivu o Evropě, je schopen sám ukázat a popsat na mapě přírodní, politické a hospodářské celky tohoto kontinentu, vymezí její oblasti a dovede je charakterizovat, porozumí procesu evropské integrace a je sám schopen vyhledat potřebné informace	Evropa - poloha, přírodní, politické a hospodářské poměry, oblasti Evropy - západní Evropa, střední Evropa, jižní Evropa, severní Evropa, jihovýchodní Evropa, Evropská unie - vznik a vývoj	7	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - vznik a vývoj Evropské unie
Žák si vytvoří celkový náhled o SNS, posoudí zvláštnosti jeho vývoje, dokáže popsat Rusko jako vůdčí stát této oblasti, lokalizuje základní zeměpisné jevy	Společenství nezávislých států – vznik a vývoj, vymezení na mapě světa, přírodní, politické a hospodářské poměry nejvýznamnější státy - Rusko, Ukrajina	7	

Žák vyhodnotí současné mezinárodní problémy, posoudí současnou politickou mapu světa, v atlasu je schopen ukázat momentální ohniska napětí na světě, zhodnotí význam mezinárodních organizací s důrazem na OSN, EU a NATO	Politický zeměpis - státy na světě, dělení států světa podle různých kritérií, současné politické problémy, mezinárodní organizace	7	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - vznik a vývoj Evropské unie
Žák umí podat základní informace o svém státě a charakterizovat vývoj státních celků na našem území	Úvod do zeměpisu Česka – základní informace o Česku, vývoj státních hranic	8	
Žák pochopí problematiku přírodních poměrů Česka s důrazem napovrch a jeho vývoj a členění, vodstvo, podnebí a rostlinstvo, dovede ukázat na mapě přírodní jevy - pohoří, nížiny, vodní toky, vodní plochy a chráněná území, pochopí proces utváření podnebí vzhledem k podnebným pásům, vzduchový-m hmotám a frontálním systémům	Přírodní poměry Česka - povrch a jeho členění, horopisné celky, vznik a vývoj povrchu, podnebí - vzduchové hmoty ovlivňující počasí v Česku, teploty a srážky, podnebné oblasti, vodstvo - úmoří v Česku, řeky, vodní plochy, podzemní vody, znečištění vodstva, rostlinstvo výškové stupně, ochrana přírody, lesy v Česku	8	Enviromentální výchova - ekosystémy
Žák posoudí demografickou situaci Česka, stanoví počet obyvatel a jeho členění, posoudí jeho vývoj do budoucna, seznámí se se sídelní strukturou Česka	Obyvatelstvo a sídla - počet obyvatel a jeho vývoj a dělení, hustota obyvatel, sídla v Česku a jejich typy	8	
Žák se základně orientuje ve složitosti přechodu od centrálně řízeného k tržnímu hospodářství, dovede s využitím tematické mapy podat potřebné informace o hlavních oborech české ekonomiky – zemědělství, průmyslu a službách	Hospodářství Česka - současný stav, vývojové tendence, dělení, zemědělství - rostlinná a živočišná výroba, průmysl - hlavní oblasti, nejvýznamnější obory, služby- doprava, obchod, finančnictví, cestovní ruch, zapojení Česka do mezinárodního hospodářského systému	8	

Žák umí posoudit důsledky nedávné reformy státní správy v Česku, objasnit administrativní členění státu, ukázat na mapě a charakterizovat jednotlivé zeměpisné oblasti státu, porovnat a vyhodnotit jejich podmínky	Oblasti Česka - administrativní a správní členění státu, problematika státní správy, zeměpisné oblasti naší republiky	8	
Žák prokáže znalost učiva o světovém obyvatelstvu, porozumí jeho rozdělení podle různých kritérií, umí podle tematického atlasu lokalizovat hlavní světová soustředění obyvatel, popíše stěhování lidí	Zeměpis obyvatelstva - počet obyvatel světa a jeho vývojové tendence, složení obyvatel - rasové, jazykové, národnostní, věkové, náboženské, rozmístění a pohyb obyvatel	9	
Žák vysvětlí pojem hospodářství a s tím související náležitosti - složky hospodářství, termín hrubý domácí produkt, dokáže rozdělit státy na světě podle vyspělosti a zařadit regiony světa do vedených kategorií, popsat hlavní části světové ekonomiky - zemědělství, průmysl a služby	Hospodářský zeměpis - vysvětlení pojmu hospodářství a jeho jednotlivých částí, dělení států světa podle vyspělosti, světové zemědělství -rostlinná a živočišná výroba, světový průmysl - hlavní oblasti, nejvýznamnější obory, služby na světě - především obchod, doprava a cestovní ruch	9	
Žák umí pojmenovat nejvýznamnější mezinárodní organizace světa, rozdělí je podle příslušných kategorií a pochopí účel jejich vzniku, umí popsat jejich vývoj a směřování do budoucna, zvláštní zájem věnuje pochopení problematiky členství našeho státu v Evropské unii a NATO	Mezinárodní organizace - jejich význam pro svět, dělení - politické, vojenské a hospodářské, nejvýznamnější – OSN Evropská unie, NATO, aktuální problematika v souvislosti s členstvím Česka v EU a NATO	9	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - vznik a vývoj Evropské unie, Občanská výchova - mezinárodní organizace
Žák kriticky posoudí vývoj světového dění, uvědomí si možné rizikové faktory nepříznivé ovlivňující budoucí vývojové tendence naší populace, ukáže na mapě a popíše krizové oblasti světa, je schopen navrhnout řešení vedoucí ke zlepšení současného stavu	Politická mapa současného světa - aktuální mezinárodněpolitické problémy na světě - hrozba terorismu, ekologická témata, globální oteplování, růst počtu obyvatel na Zemi, hlavní ohniska napětí - Balkánský poloostrov, Blízký Východ, východní Asie	9	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - hlavní světové problémy

DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6.-8. ročníku 2 hodiny týdně, v 9. ročníku 1 hodinu týdně .

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:
- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT DĚJEPIS JE ÚZCE SPJAT S DALŠÍMI VYUČOVACÍMI PŘEDMĚTY:

zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,…
matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,…
výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,…
hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,…
jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,…
občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,…
tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,…

Vyučovacím předmětem prolínají **průřezová témata:**
– komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita,…
– demokracie, despocie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie,…
– člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů,…
– sbližování a prolínání kult. vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur,.mezinárodní solidarita,…
– integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mír. poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce,…
– národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika,…

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Žák
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT,AV technika,)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuzi
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,…
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní
- a účinnou komunikaci s okolním světem

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Učitel

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu,

Kompetence občanské

Učitel

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu,aby brali ohled na druhé
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí

- -odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žák

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky využívá svých znalostí v běžné praxi

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	**Vzdělávací obor - předmět:** Dějepis		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- osvojí si práci s časovou přímkou - osvojí si základní periodizaci dějin - dokáže pracovat s pojmy prostor, čas - uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány	Pravěk Úvod do učiva Význam zkoumání dějin Získávání informací o dějinách Historické prameny	6.	EV – kulturní krajina, pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek
- rozpozná vývojová stadia člověka seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí	Starší doba kamenná • způsob života jednotlivých vývojových typů člověka	6.	OSV – kulturní diference, jedinečnost každého člověka
- pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství pochopí podmínky vzniku řemesel	Mladší doba kamenná • způsob života a obživy počátky řemesel	6.	OSV – kreativita lidského jedince
- pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu	Doba kovů • rozvoj řemesel a obchodu • zánik rodové společnosti • rasy a jazyky	6.	
- uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa ⇒ chápe kulturní rozmanitost světa	Naše země v období pravěku Shrnutí	6.	EV – nerovnoměrnost vývoje, chápe kulturní rozmanitosti světa

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	**Vzdělávací obor - předmět:** Dějepis		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Starověk Oblasti starověkého východu • charakteristické rysy oblasti • vývoj společnosti • náboženské představy • počátek písma a kultury	6.	EV – vztah člověka k prostředí
- pochopí podstatu antické demokracie - chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury - uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých uvědomí si prolínání kulturních vlivů	Řecko • Atény, Sparta • kořeny řecké civilizace • archaické a klasické období • Makedonie,Alexandr Veliký	6.	MUV – rovnocennost všech etnických skupin a kultur VMEG – výchova k myšlení v evropských souvislostech, jsme Evropané
- učí se chápat formy státní moci - uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států - získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin - popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše - dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky - uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy	Řím • království • republika • císařství • počátky křesťanství • římská kultura • rozpad římské říše • naše země v době římské Shrnutí Opakování učiva 6. ročníku	6.	VMEG – Evropa a svět nás zajímá

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	**Vzdělávací obor - předmět:** Dějepis		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- osvojí si periodizaci středověku - seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, formování národních států - učí se chápat úlohu křesťanství a víry - uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu	Opakování • krize císařství • křesťanství • zánik západořímské říše **Středověk** **Raný středověk** • nový etnický obraz Evropy • byzantská, arabská a franská říše		byzantské, arabské umění, románský sloh (archit., soch., malířství) první písemné památky, české pověsti, kroniky

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	**Vzdělávací obor - předmět:** Dějepis		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- seznámí se se státotvornou úlohou panovnických dynastií - uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního	• první státní útvary na našem území • český stát v době knížecí • formování prvních státních celků v Evropě • boj mezi mocí světskou a církevní • křížové výpravy • románská kultura a životní styl raného středověku Shrnutí		národ, vlast, čeští církevní patroni formování evropských států, klíč. události – vznik Svaté říše římské, křížové výpravy náš etnický původ historické památky Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané
• učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní • seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě • učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického • seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci • učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a intolerance • seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významu ve střední Evropě • vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	**Vrcholný středověk** • rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam • český stát za vlády posledních Přemyslovců • nástup Lucemburků a vláda Karla IV. • gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku • konflikt mezi Anglií a Francií • kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách		kroniky, doba Karla IV., rozvoj češtiny, Hus, rozvoj vzdělání gotické umění (stav., soch., malířství) gotická hudba, husitské písně náš region (historie) Magna charta 1215 – vznik parlamentu předsudky, stereotypy kat. církve, husitství historické památky Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
- uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí	**Pozdní středověk** • doba poděbradská • doba jagellonská		mírové poselství Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	**Vzdělávací obor - předmět:** Dějepis		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- osvojí si periodizaci novověku - seznámí se s pojmy, humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře myšlení a životě lidí - vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání do nově objevených zemí - chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	**Raný novověk** Počátky novověku • humanismus • objevné plavby a jejich společenské důsledky • náboženská reformace • počátky absolutních monarchií • český stát v předbělohorských poměrech		renesance (stavit., soch., malířství, hudba) humanismus *poznávání jiných kultur* typy států, složky státní moci **reformace, klíč. události – 1492 – objevení Ameriky** předsudky, stereotypy kat. církve

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	Vzdělávací obor - předmět: Dějepis		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Žák dokáže vymezit počátek novověku v chronologii světových dějin, popsat anglickou revoluci a její význam pro svět, objasní pokroky ve vědě a technice, porozumí procesu nastartování průmyslové revoluce	Počátek novověku a přechod k průmyslové revoluci - anglická revoluce, pokroky ve vědě a technice, počátky průmyslové revoluce	8	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - vznik moderního průmyslového státu a rozvoj vědy a techniky
Žák vysvětlí pojem absolutismus jako formu politického systému na příkladech evropských států, pochopí vztahy mezi panovníkem a společenskými vrstvami, rozpozná barokní kulturní styl a dokáže popsat filozofický směr osvícenství	Absolutismus v Evropě - absolutismus jako politický systém a jeho rozvinutí ve Francii, Habsburské monarchii, Prusku a Rusku, baroko a osvícenství	8	Multikulturní výchova - barokní kultura
Žák pochopí problematiku vývoje našich zemí po třicetileté válce, má přehled o situaci v církevních poměrech té doby, uvede příklady českých barokních umělců a barokních staveb, posoudí význam novátorských reforem Marie Terezie a Josefa II.	České země v letech 1648-1815 - politický a společenský vývoj Českých zemí po třicetileté válce, hospodářství a náboženské poměry, česká barokní kultura, České země za osvíceného absolutismu	8	Multikulturní výchova - české baroko
Žák si vytvoří celkový náhled na politické dění států Ameriky, Afriky a Asie, pochopí systém evropské koloniální správy a rozvoj světového obchodu, zhodnotí význam vzniku USA a jejich role ve světě	Mimoevropský svět v 17.-18. Století - politický vývoj mimoevropských států, rozšiřování evropského kolonialismu a rozmach světového obchodu, vznik Spojených států amerických	8	
Žák je schopen vysvětlit důvody vzniku francouzské revoluce, objasní jednotlivé fáze revoluce, posoudí vliv revolučních myšlenek v Evropě, popíše vojenské úspěchy napoleonských vojsk, kriticky zhodnotí vliv francouzské revoluce na uspořádání v Evropě	Francouzská revoluce a napoleonské války - politické a společenské poměry Francie před revolucí, francouzská revoluce a její význam pro evropské politické poměry, napoleonské války a uspořádání Evropy po Vídeňském kongresu	8	

Žák umí aktivně analyzovat velký rozmach vědy a techniky tohoto období, vysvětlí pojem průmyslová revoluce, zhodnotí její význam pro vyspělost Evropy oproti ostatním částem světa, charakterizuje proces národního uvědomování evropských národů, umí popsat problematiku politické situace Latinské Ameriky	Svět v první polovině 19. Století - rozvoj vědeckého poznání a průmyslová revoluce, její význam pro světové hospodářství , revoluční a národně osvobozenecké hnutí v Evropě a jeho výsledky, klasicismus a romantismus, osvobození Latinské Ameriky z koloniální-ho systému	8	
Žák dovede vlastními slovy popsat a analyzovat politické uspořádání Rakouska tohoto období se zřetelem na české dějiny, charakterizuje proces českého národního uvědomování a rozliší jeho jednotlivé fáze	Vnitřní vývoj Habsburské monarchie v první polovině 19. Století - politický vývoj Rakouska, národní obrození národů monarchie, české národní obrození a jeho význam pro české dějiny	8	Multikulturní výchova - české národní obrození
Žák rozpozná souvislost revolučního hnutí v evropských státech, popíše jejich průběh a výsledky s vazbou na české politické pro-středí	Revoluční rok 1848-1849 - politická situace v Evropě před r. 1848, revoluční rok 1848 ve Francii, Německu, Itálii a Rakousku, snahy německých a italských států o sjednocení, česká společnost během revolučního roku	8	
Žák si vytvoří celkový náhled na na vnitřní vývoj rakousko-uherské monarchie, objasní příčiny ustavení dvojvládí v monarchii, popíše českou společnost tohoto období	Rakousko-Uherská monarchie - politický, společenský a hospodářský vývoj Rakousko-Uherska, vznik dualistického státu, společenský a kulturní vývoj Českých zemí tohoto období	8	
Žák umí porozumět vnitřnímu vývoji světových velmocí, chápe problematiku sjednocovacího procesu Němců a Italů, vyhodnotí příčiny a průběh občanské války v USA, vysvětlí obrovský rozmach tohoto státu, popíše vzestup Japonska, chápe vazby konfliktů na Balkánském poloostrově na mezinárodní evropskou politiku, zdůvodní proces utváření moderního politického systému vyspělých států, kriticky zhodnotí úroveň společenského myšlení na světě	Svět ve druhé polovině 19. Století - po-litický vývoj evropských a světových velmocí tohoto období, především Velké Británie, Francie, Ruska, sjednocení Německa a Itálie, občanská válka v USA a období rekonstrukce, vzestup Japonska, problémy na Balkánském poloostrově, utváření politického systému evropských států a společenské myšlení tohoto období	8	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - vznik moderního politického systému vyspělých států a společenské změny vedoucí k občanské společnosti

Žák charakterizuje zhoršující se vztahy v předvečer války, umí popsat zformování Trojdohody a Trojspolku, lokalizuje na mapě hlavní válčiště, celkově vyhodnotí výsledky války, prokáže znalost aktivního vedení našeho odboje směřujícího ke vzniku samostatné- ho Československého státu	První světová válka - mezinárodní vztahy před první světovou válkou, zostřování rozporů mezi světovými velmocemi, boje v první světové válce - na po- zemních bojištích a na moři, zhodnocení výsledků válečného období, první československý odboj	8	
Žák se seznámí s problematikou mezinárodního uspořádání po ukončení první světové války, pochopí souvislosti poválečného vývoje Německa a vítězných velmocí, porozumí složitosti vývoje mezinárodních vztahů tohoto období s jeho vazbou na světovou hospodářskou krizi	Světové uspořádání po první světové válce - Pařížská mírová konference, Versailleský systém - systém smluv s poraženými státy, politický vývoj světových velmocí ve dvacátých letech - především Velké Británie, Francie, Německa, Itálie a USA, velká hospodářská krize let 1929-1933 a její důsledky pro mezinárodní politické uspořádání, mezinárodní vztahy po první světové válce	9	
Žák kriticky zhodnotí obtížnost vývoje porevolučního Ruska, dokáže vysvětlit vznik totalitního komunistického experimentu a jeho uvedení v praxi, jeho vazby na levicová a komunistická hnutí v Evropě	Ruská revoluce a vývoj SSSR - revoluční rok 1917 v Rusku, vznik komunistického státu a jeho politický a hospodářský vývoj, komunistické hnutí v Evropě, vznik a vývoj SSSR	9	Výchova demokratického občana -komunismus - totalitní politický systém
Žák umí vysvětlit a podat základní informace o problémech mimoevropského světa se zřetelem na USA, Japonsko a Čínu, seznámí se s vývojem kolonií evropských států	Mimoevropský svět meziválečného období - politické, hospodářské a společenské uspořádání států Ameriky, Afriky a Asie, především USA, Japonska a Číny, koloniální systém v této části světa	9	
Žák pochopí vnitřní uspořádání a vývoj první Československé republiky, její vazby na západní spojenecký systém, objasní složitost mezinárodních vztahů třicátých let vedoucí k rozpadu Československa	Vývoj Československa v meziválečném období - vznik Československé republiky, její demokratický politický systém, společenský, hospodářský a kulturní vývoj, její zapojení do Versailleského systému, ohrožení nacistickým Německem, mnichovská dohoda a je- jí důsledky, druhá republika a její rozpad	9	Výchova demokratického občana - demokratický stát

Žák se seznámí s problematikou zahraničně politických vztahů v předvečer druhé světové války, především s agresivitou fašistických velmocí a politikou ústupků ze strany západních velmocí, dokáže na mapě vymezit územní změny v Evropě	Mezinárodní vztahy před druhou světovou válkou - vznik a rozšíření fašismu v Evropě, především v Německu a Itálii, zostřování vztahů mezi evropskými velmocemi, politika ústupků vůči fašistickým státům, zejména Německu, změny uspořádání Evropy před vypuknutím druhé světové války	9	Výchova demokratického občana - fašismus - totalitní systém
Žák porozumí a popíše s pomocí atlasu průběh druhé světové války, ukáže na mapě hlavní válčiště, posoudí hospodářské možnosti jednotlivých států vzhledem k úplné mobilizaci zdrojů států, vytvoří si celkový náhled na náš druhý odboj	Druhá světová válka - její vznik, průběh a ukončení, pozemní boje – západní fronta, východní fronta, středomořské válčiště, válečná kampaň ve východní a jihovýchodní Asii, letecké boje, námořní válka - v Atlantském a Tichém oceánu, využití moderní vojenské techniky a mobilizace hospodářských zdrojů válčících států, druhý československý odboj a jeho účast ve válce	9	
Žák objasní mezinárodně politický vývoj po roce 1945, především otázku vztahů mezi spojenci po ukončení války, zhodnotí význam otázky osudu poraženého Německa v rámci evropské politiky	Svět po ukončení druhé světové války- poválečné uspořádání světa, smlouvy s poraženými státy, otázka poválečné ho Německa, zostřování rozporů mezi západními spojenci a SSSR	9	
Žák se orientuje v problematice soupeření Západu a Východu v období let 1945 - 1991, porovná oba systémy, popíše vznik a vývoj společenství komunistických států Evropy, uvede na konkrétních příkladech hlavní ohniska napětí studené války	Studená válka - politické, vojenské a hospodářské soupeření mezi Západem a SSSR, vznik bloku komunistických států ve střední a jihovýchodní Evropě, jaderná konfrontace, hlavní oblasti napětí, mezinárodní vztahy mezi světovými velmocemi, rozpad SSSR a jeho spojeneckého systému	9	Výchova demokratického občana - komunismus - totalitní politický systém
Žák dokáže vlastními slovy popsat vývoj mimoevropských oblastí světa se zřetelem na lidnaté a významné státy, zhodnotí proces dekolonizace a jeho vazbu pro rozvojový svět, zamyslí se nad základními problémy chudých států světa	Mimoevropský svět ve druhé polovině dvacátého století - politický, společenský a hospodářský vývoj států Ameriky, Afriky a Asie, především USA, Japonska, Číny a Indie, proces dekolonizace, hlavní ohniska mezinárodního napětí - Blízký Východ, východní a jihovýchodní Asie, Karibská oblast	9	

Žák prokáže znalost sjednocovacího procesu evropského kontinentu, pojmenuje základní okamžiky dějin integrace, celkově zhodnotí význam EU pro budoucnost Evropy s vazbami na Česko	Evropská integrace - proces sjednocování Evropy na hospodářské a politické bázi, vznik evropských institucí a orgánů, vznik EHS a jeho rozšiřování, vznik EU, význam procesu integrace pro Evropu	9	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - sjednocení Evropy
Žák se orientuje v záležitostech zavedení komunistického politického systému v našem státě, popíše jeho základní mezníky, dovede kriticky zhodnotit tuto etapu československých dějin	Vývoj Československa během studené války - politický poválečný vývoj, převzetí moci KSČ, vznik komunistického státu a jeho postavení v rámci sovětského systému ve východní Evropě, rok 1968, normalizace a pád komunismu v roce 1989	9	Výchova demokratického občana - komunismus - totalitní politický systém

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu Občanská výchova:

Občanská výchova vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života v demokratické společnosti. Seznamuje žáka se vztahy v rodině a širších společenstvích (škola, zájmová sdružení, parta), s hospodářským životem, s činností státních institucí a orgánů. Učí žáka respektovat mravní principy a pravidla společenského soužití, přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání a jejich důsledky. Rozvíjí rovněž občanské a právní vědomí žáků.

Motivuje žáky k aktivní účasti na životě školy, obce, demokratické společnosti ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáka s důležitými společenskými jevy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí evropské sounáležitosti, rozvíjí a podporuje myšlenky demokratické Evropy. Součástí je prevence rasistických, xenofobních a extrémních postojů a výchova k toleranci, respektování základních lidských práv, výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí, výchova k ochraně národních hodnot.

Občanská výchova je zařazena ve ŠVP do všech ročníků druhého stupně s následující časovou dotací:
6. ročník – 1 hodina týdně
7. ročník – 1 hodina týdně
8. ročník – 1 hodina týdně
9. ročník – 1 hodina týdně

Úzce spolupracuje s předmětem Výchova ke zdraví, Dějepis, Přírodopis a Zeměpis.

Kompetence, které utváří a rozvíjí :

- podchycení a rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa, utváření a upevňování sounáležitosti s evropskou kulturou
- osvojování práce s různorodými verbálními a neverbálními texty společenského a společenskovědního charakteru, spojování získaných informací s vlastními životními zkušenostmi a jejich využívání pro řešení reálných situací
- získávání orientace v mnohotvárnosti sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů v každodenním životě, poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- formování úcty k vlastnímu národu a k jiným národům, národnostem a etnickým skupinám, rozvíjení respektu ke kulturním odlišnostem lidí, skupin a různých společenství
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožující lidskou důstojnost a odporujících základním principům demokratického soužití
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů a k přiměřenému obhajování lidských práv.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	Vzdělávací obor - předmět: Občanská výchova	6. – 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**
- umí se orientovat v kalendáři, zná letopočty, umí vysvětlit původ a dodržování svátků, uvádí příklady pořekadel a přísloví	***Člověk v rytmu času*** • kalendář, letopočty • svátky • přísloví, pořekadla	
-vysvětluje, proč je třeba své chování a jednání ve škole podřizovat pravidlům, především školnímu řádu - objasňuje význam vzdělání po život - posuzuje a rozpoznává záporné charakterové vlastnosti u sebe a druhých lidí, koriguje své jednání a chování - posuzuje vliv osobních vlastností na dosahování cílů, racionální příprava na vyučování - vytváří si osobní vztah ke svému domovu a jeho okolí - poznává tradice obce, města, proč je dobré je udržovat posuzuje spolupráci lidí a význam spolupráce v místě své obce,	***Naše škola, naše obec*** • naše škola – život ve škole, tradice školy • školní řád – práva a povinnosti žáků • vklad vzdělání pro život • společenská pravidla a normy • vandalismus • režim dne, zásady správné životosprávy, příprava na vyučování, využití volného času • pojem domov, prostředí domova, bydliště a jeho okolí • naše obec, region, kraj • významní rodáci, ochrana kulturních památek • životní prostředí • místní, městský a krajský úřad	Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola Osobnostní a sociální výchova – mezilidské vztahy Multikulturní výchova – lidské vztahy Environmentální výchova-vztah člověka k prostředí Výchova demokratického občana – formy participace lidí v občanském životě
-osvojuje si význam našich symbolů, způsoby jejich používání, úcta ke státním symbolům, umí vyjmenovat státní svátky - rozlišuje, kdo je vlastenec a jaký význam má náš český jazyk - seznamuje se s některými památnými místy ze svého okolí a umí vyjmenovat a pozná důležitá místa v hlavním městě	***Naše vlast*** • významná data, státní svátky, národní tradice a zvyky, státní symboly • národ, vlast • vlastenectví a mateřský jazyk • památná místa, hlavní město Praha • Ratíškovice a okolní historická místa	Osobnostní a sociální výchova – komunikace Environmentální výchova- vztah člověka k prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	Vzdělávací obor - předmět: Občanská výchova	6. – 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**
- rozpoznává záporné a kladné vlivy prostředí, ve kterém se pohybuje, jaký vliv mají vztahy s druhými lidmi na jeho jednání - vysvětluje, co je šikana, uvědomuje si význam mezilidských vztahů - posuzuje a na příkladech dokládá význam rodiny, uvědomují si že i ostatní mají svá práva - objasňuje zásady hospodaření s kapesným, se svěřenými věcmi, časem	***Život ve společenství*** sdružování lidí (třída, parta, oddíl) spolupráce dětí ve škole, v obci, v osobním životě postavení dítěte ve skupině, mezilidské vztahy, šikana, osočování rodina, postavení dětí v rodině, práva dětí, funkce a vývoj rodiny, vztahy v rodině, rodinné problémy, úplná a neúplná rodina, náhradní rodinná péče, hospodaření rodin	Osobnostní a sociální výchova- psychohygiena Osobnostní a sociální výchova – poznávání lidí
- osvojuje si vztah ke kulturním hodnotám vytvořených předchozími generacemi - osvojuje si kulturní tradice - posuzuje význam reklamy, učí se přistupovat k mediálním informacím - vyhodnocuje nabídky kulturních institucí a vybírá si vhodné akce	***Kulturní život*** kulturní hodnoty kulturní tradice masmédia a jejich význam, reklama kulturní instituce	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, - fungování a vliv médií ve společnosti
- učí se respektovat kulturní zvláštnosti - posuzuje rozmanitost názorů v masmédiích a jejich vliv na veřejné mínění - porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, zvyky, cestování, bydlení) - objasňuje význam rozvíjení kulturních hodnot - seznamuje se s kulturními hodnotami a jejich předáváním dalším generacím - orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí	***Kulturní dědictví*** masová kultura, prostředky masové kultury vliv masmédií na náš život rozmanitost kultury, podoby a projevy kultury průmysl kultury, ochrana kulturních hodnot kulturní tradice kulturní instituce	Multikulturní výchova – kulturní diference - princip sociálního smíru a solidarity Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - tvorba mediálního sdělení
- posuzuje vliv osobních vlastností na dosahování cílů - objasňuje význam tolerance	***Morálka***	Multikulturní výchova – lidské vztahy - etnický původ - kulturní diference

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	Vzdělávací obor - předmět: Občanská výchova	6. – 7. ročník
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**
- pěstuje zdravou sebekázeň, kontroluje své vystupování - rozpoznává nedostatky ve svém chování i v chování svého okolí - objasňuje potřebu ochrany - duševního vlastnictví	kultivované chování, volní vlastnosti přípravy na vyučování , využití volného času tolerance ve společnosti, ke spolužákům, k národnostním menšinám význam kázně a sebekázně formování postojů – sebevýchova duševní vlastnictví a jeho ochrana -	
- rozpoznává a uvádí různé formy vlastnictví, zdůvodňuje nepřijatelnost vandalského chování k majetku a vysvětluje, jak proti němu vystupovat - učí se rozlišovat hmotné a duchovní vlastnictví, na příkladech objasňuje význam ochrany vlastnictví - objasňuje vlastní způsoby zacházení s penězi, učí se vyhýbat rizikům v hospodaření s penězi, posuzuje význam ochrany přírodních zdrojů	***Majetek, formy vlastnictví*** formy vlastnictví vandalismus hmotné a duševní vlastnictví racionální hospodaření s penězi, vlastními silami a přírodními zdroji Rozpočet a hospodaření domácnosti Banky a jejich služby	Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí -kreativita - mezilidské vztahy
- objasňuje a posuzuje práva druhých lidí - učí se respektovat oprávněné zájmy dětí a jiných osob - seznamuje se s dokumenty o lidských právech a úmluvě o právech dítěte - objasňuje smysl voleb, uvádí příklady, jaký mají význam pro každodenní život lidí - posuzuje vznik, význam dětského parlamentu -	***Lidská práva*** vztahy lidí, soukromí, důstojnost rovnost a nerovnost lidí specifická práva – práva dětí, nemocných, starých lidí, národnostních menšin mezinárodní instituce na ochranu lidských práv dokumenty o lidských právech a úmluva o právech dítěte volby – hlavní znaky volebního práva, porovnání s volbami v zemích EU, význam zastupitelstev a volených orgánů v ČR, EU dětský parlament	Multikulturní výchova – lidské vztahy - princip sociálního smíru a solidarity
- posuzuje a objasňuje souvislosti celosvětových a místních problematických vztahů k přírodě - seznamuje se s možnostmi řešení problémů, hledá v dokumentaci obce, regionu příklady vhodného řešení, popřípadě navrhuje vlastní postupy	***Globální problémy lidstva*** krásy naší země, ochrana přírody,vztahy lidí k přírodě, devastace přírody, problémy nesnášenlivosti – rasové, náboženské, národnostní planetární problémy a jejich řešení klady a zápory řešení KORUPCE	Environmentální výchova- lidské aktivity a problémy životního prostředí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech- Evropa a svět

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	Vzdělávací obor - předmět: Občanská výchova		8. – 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**		**Průřezová témata**
- posuzuje význam motivace pro vytváření životních cílů - objasňuje význam vůle při překonávání překážek - učí se rozpoznávat netolerantní postoje v chování lidí - učí se respektovat kulturní zvláštnosti a odlišné názory - pochopí význam pojmu osobnost z psychologického hlediska - pochopí, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností a že je důležité rozvíjet dobré stránky osobnosti a potlačovat špatné - schopen sebepoznání, poznání jiných lidí - uvědomí si význam životního názoru, vliv víry a náboženství v životě člověka - seznámí se s významnými světovými náboženstvími, církvemi a náboženskými hnutími	**Člověk ve společnosti** životní cíle – motivace a zájmy vztahy lidí – vrstevnické, generační přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi rovné postavení mužů a žen lidská solidarita problémy lidské nesnášenlivost člověk jako osobnost psychické procesy a stavy charakter, charakterové vlastnosti, svědomí, vůle, volní jednání sebepoznání, sebevědomí, sebehodnocení, sebekritika jak si pamatuji, jak se učím - životní názor (víra, náboženství, náboženské sekty, svoboda a tolerance, závislost a samostatnost		Osobnostní a sociální výchova - mezilidské vztah - komunikace Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání, sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita Multikulturní výchova - lidské vztahy - principy sociálního smíru a solidarity
- objasňuje výhody demokratického zřízení - vysvětluje na příkladech výhody demokratického zřízení - porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci - vysvětluje, jaké úkoly plní jednotlivé orgány a instituce - porovnává politické instituce	**Právní minimum** • Právo je minimum morálky • Ústava • Moc zákonodárná • Moc výkonná • Moc soudní • Základní práva a svobody • Politika • Právo v Evropě		Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - formy participace občanů v politickém životě Mediální výchova – vnímání autora mediálních sdělení
rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova.	• abeceda (spelling) • četba z autentických textů • psaní tematické slovní zásoby • používání slovníku s výslovností		
pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou	• otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti, vyjádření domněnky, jistoty		

osob s dostatkem času pro porozumění.	• osobní zájmena		
používá abecední slovník učebnice.	• abeceda, hláskování (jména)		
Právo v každodenním životě • právní vědomí, právní normy • právní řád ČR, druhy práva • ochrana veřejného pořádku (policie, soudy, advokacie, notářství) – přestupek			

CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení
Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Vzdělávání v předmětu chemie:
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními (značně omezeno vybavením učebny chemie)
- demonstrační pokusy (značně omezeno vybavením učebny chemie), ukázky pokusů na videozáznamu

Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Předmětem prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova , Výchova demokratického občana), na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel :
- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů
Učitel:
- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní
Učitel:
- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

K**ompetence sociální a personální**
Učitel:
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské
Učitel:
- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní
Učitel:
- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**	**Vzdělávací obor – předmět:** **Chemie**		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- Zná laboratorní řád učebny chemie a řídí se jím. - Zhodnotí rizikovost vybraných látek, učí se s nimi bezpečně pracovat. - Uvede příklady nebezpečných běžně dostupných látek, zná způsob značení těchto látek.	Řád učebny chemie Bezpečnost práce První pomoc Nebezpečné látky a přípravky	8. – 9.	EV – Lidské aktivity a problémy ŽP

- Rozliší a pojmenuje nejčastěji používané laboratorní sklo a pomůcky. Umí je správně použít.	Chemická laboratoř, vybavení, pomůcky, laboratorní sklo	8. – 9.	
- Zhodnotí význam chemie pro člověka a společnost. - Vysvětlí, co je předmětem zkoumání oboru chemie a jaké metody používá. - Vyjmenuje příklady chemických výrobků.	Chemie v životě člověka, význam chemie	8. – 9.	
- Určí společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek. - Zjišťuje vlastnosti látek pozorováním a pokusem.	Vlastnosti látek Přeměny látek	8. – 9.	
- Rozliší směsi a chemické látky, uvede příklady z běžného života. - Rozliší typy různorodých směsí, uvede příklady z běžného života.	Chemické látky a směsi Rozdělení směsí Stejnorodé a různorodé směsi	8. – 9.	
- Používá pojmy roztok, rozpouštědlo, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok. - Vypočítá složení roztoků. - Připraví roztok o známém složení.	Roztoky Výpočet složení roztoků Hmotnostní zlomek	8. – 9.	
- Provádí jednoduché chemické výpočty.	Chemické výpočty – např. látková koncentrace, molární hmotnost, …	8. – 9.	
- Vysvětlí princip usazování, filtrace, destilace, krystalizace a sublimace. - Navrhne postup a prakticky provede oddělování složek směsí. - Uvede využití jednotlivých dělicích metod v běžném životě.	Oddělování složek směsí (např. filtrace, usazování, destilace, krystalizace, sublimace)	8. – 9.	
- Diskutuje o důležitosti vody pro život. - Rozliší druhy vod a uvede příklady jejich výskytu a využití. - Uvede příklady znečišťování vody a navrhne možná řešení. - Vysvětlí význam vodárny a čističky odpadních vod.	Voda – druhy vody, jejich výskyt a využití Znečišťování vody	8. – 9.	EV – Základní podmínky života
- Diskutuje o důležitosti vzduchu pro život. - Charakterizuje vzduch, jeho složení a vlastnosti. - Uvede příklady znečišťování vzduchu a navrhne možná řešení.	Vzduch Znečišťování vzduchu	8. – 9.	
- Definuje pojem atom a popíše jeho stavbu. - Vysvětlí pojmy atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal,	Částicové složení látek Atom Molekula Sloučenina Chemický prvek	8. – 9.	

elektrony, valenční vrstva, valenční elektrony. - Vysvětlí pojem protonové číslo a správně jej používá. - Ovládá vybrané názvy a značky chemických prvků. - Objasní pojmy anion, kation a vysvětlí vznik iontů.	Ionty		
- Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků. - Definuje periodický zákon.	Periodická soustava prvků	8. – 9.	
- Rozliší kovy, polokovy a nekovy. - Uvede vlastnosti a využití vybraných kovů a nekovů. - Třídí kovy na ušlechtilé a neušlechtilé. - Uvede základní slitiny a jejich využití v praxi. - Uvede příklady koroze kovů v praxi.	Kovy a nekovy	8. – 9.	
- Definuje chemickou vazbu. - Objasní vznik chemické vazby. - Vysvětlí rozdíl mezi chemickým prvkem a sloučeninou.	Chemická vazba Chemické sloučeniny	8. – 9.	
- Definuje pojmy chemická reakce a chemická rovnice. - Vysvětlí pojmy reaktanty a produkty. - Přečte jednoduchou chemickou rovnici a upraví její zápis. - Uvede příklad významné chemické reakce a její význam. - Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi.	Chemické reakce Chemické rovnice – výchozí látky, produkty Faktory ovlivňující chemické reakce	8. – 9.	
- Rozliší anorganické a organické sloučeniny. - Charakterizuje oxidační číslo a správně ho používá při čtení a psaní chemických vzorců. - Rozumí principu anorganického názvosloví. - Popíše vlastnosti a použití významných anorganických sloučenin a posoudí jejich vliv na životní prostředí.	Anorganické sloučeniny Oxidační číslo Halogenidy Oxidy Sulfidy Hydroxidy Kyseliny Soli	8. – 9.	

- Orientuje se na stupnici pH. - Rozliší kyselé, zásadité a neutrální roztoky. - Provede zjištění pH roztoku. - Definuje pojem neutralizace. - Uvede příklady a využití neutralizace v praxi. - Zná pravidla bezpečné práce s hydroxidy a kyselinami.	Kyselost a zásaditost Stupnice pH Neutralizace	8. – 9.	
- Definuje redoxní reakce, oxidaci a redukci. - Provede jednoduchou redoxní reakci a správně zapíše rovnici (oxidační čísla, přesuny elektronů). - Rozumí principu výroby železa. - Vysvětlí princip elektrolýzy a její využití v praxi.	Redoxní reakce – oxidace, redukce Výroba železa Elektrolýza	8. – 9.	
- Uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití. - Rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie. - Objasní výhody a nevýhody použití jednotlivých zdrojů energie a jejich vliv na životní prostředí. - Popíše průmyslové zpracování ropy a uvede příklady vzniklých produktů.	Zdroje energie Fosilní paliva Průmyslové zpracování ropy	8. – 9.	EV – Lidské aktivity a problémy ŽP
- Srovná anorganické a organické sloučeniny. - Rozumí principu tvorby organického názvosloví, vytvoří vzorce a názvy základních uhlovodíků. - Rozliší základní uhlovodíky, uvede jejich vzorce, zdroje, vlastnosti a použití.	Organické sloučeniny Uhlovodíky – alkany, alkeny, alkyny, aromatické uhlovodíky (zdroje, vlastnosti, použití)	8. – 9.	EV – Lidské aktivity a problémy ŽP
- Rozliší pojmy uhlovodík a derivát uhlovodíku. - Rozliší základní deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	Deriváty uhlovodíků (zdroje, vlastnosti, použití)	8. – 9.	
- Popíše chemické složení živé hmoty. - Uvede zdroje sacharidů, bílkovin, tuků a vitamínů. - Uvede význam sacharidů, bílkovin, tuků a vitamínů pro lidský organizmus.	Chemické složení organizmů Sacharidy Bílkoviny Tuky Vitamíny	8. – 9.	EV – Základní podmínky života MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV – Psychohygiena

- Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi. - Posoudí tyto látky z ekologického hlediska a uvědomuje si potřebu recyklace.	Prvotní a druhotné suroviny	8. – 9.	
- Dokáže se správně zachovat v případě požáru. - Zná princip hašení požárů.	Hašení požárů	8. – 9.	
- Vysvětlí rizika některých chemických látek a chemických postupů na životní prostředí a zdraví člověka a zvířat. Navrhne možná řešení a východiska. - Rozumí pojmům přírodní a syntetické látky. - Chápe možná nebezpečí drog, léčiv, hnojiv, pesticidů, výbušnin, plastů, …	Příprava a využívání látek v praxi Vliv látek na životní prostředí a zdraví člověka např. chemie a průmysl, chemie a zemědělství, léčiva …	8. – 9.	EV – vztah člověka k prostředí MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.
Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.
Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.
V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.
Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.
Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.

INFORMATIKA - Učební plán

ročník	téma	hodiny
4.	Ovládání digitálního zařízení Práce ve sdíleném prostředí Úvod do kódování a šifrování dat a informací	12 11 10
5.	Úvod do práce s daty Základy programování – příkazy, opakující se vzory Úvod do informačních systémů Základy programování – vlastní bloky, náhoda Úvod do modelování pomocí grafů a schémat Základy programování – postavy a události	4 6 3 7 7 6
6.	Kódování a šifrování dat a informací Práce s daty Informační systémy Počítače	9 10 5 9
7.	Programování – opakování a vlastní bloky Modelování pomocí grafů a schémat Programování – podmínky, postavy a události	14 7 12
8.	Programování – větvení, parametry a proměnné Hromadné zpracování dat	15 18
9.	Programovací projekty Digitální technologie Závěrečné projekty	12 15 6

Tematické celky

1. stupeň

4. ročník

Ovládání digitálního zařízení

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením
Zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) C: Jednoduché ovládání počítače (http://home.pf.jcu.cz/jop/) D: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)	
Učivo Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Příkazy a program	**Odkaz na učivo ve zdrojích** A: Počítač a síť B: kap. 2 C: klikání myší, tahání myší C: kreslení čáry a vybarvování C: ovladače B: kap. 3, 5 B: kap. 3 C: psaní na klávesnici B: kap. 5, C: doplňování a úprava textu B: kap. 3, 5 B: kap. 3, 5 C: přehrávání zvuku D: Hodina „Co je počítačový program“

Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa

Práce ve sdíleném prostředí

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Žákyně/žák:**vané výstupy ŠVP** • uvede různé příklady využití digitálních • technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého
Zdroje A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/128485/informatika-pro-1-stupen-zakladni-koly/) C: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)	

Učivo	**Odkaz na učivo ve zdrojích**
Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení	A: Využití digitálních technologií B: kap. 8 (částečně) C: Hodina „Já a počítačový svět“, B: kap. 6 B: kap. 7, C: Hodina „Já a počítačový svět“ C: Hodina „Kam se schovají data“
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa	

Úvod do kódování a šifrování dat a informací

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: • sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text • zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky • obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)	
Učivo Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	**Odkaz na učivo ve zdrojích** Kódování informace obrázkem Kódování informace textem Kódování informace číslem Kódovávání a šifrování textu Kódování rastrového obrázku Kódování vektorového obrázku
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách	

5. ročník

Úvod do práce s daty

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat • pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: • pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný
Zdroje Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)	
Učivo Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	**Odkaz na učivo ve zdrojích** Víme, co jsou data Evidujeme data Kontrolujeme data Filtrujeme, třídíme a řadíme data Porovnáváme a prezentujeme data
Výukové metody a formy Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse	

Základy programování – příkazy, opakující se vzory

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problém

programu, najde a opraví v něm případnou chybu	

Zdroje
učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)

Učivo	**Odkaz na učivo ve zdrojích**
Příkazy a jejich spojování	Modul 1 Bádání 1,2
Opakování příkazů	Modul 1 Bádání 2,3
Pohyb a razítkování	Modul 1 Bádání 2,3
Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy	Modul 1 Bádání 3
Vlastní bloky a jejich vytváření	Modul 1 Bádání 4
Kombinace procedur	Modul 1 Bádání 4

Výukové metody a formy
Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka

Úvod do informačních systémů

Tematický celek RVP
Informační systémy

Očekávané výstupy RVP	**Očekávané výstupy ŠVP**
Žákyně/žák: • v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Žákyně/žák: • nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí

Zdroje
metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)

Učivo	**Odkaz na učivo ve zdrojích**
Systém, struktura, prvky, vztahy	Systémy kolem nás

Výukové metody a formy
Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor

Základy programování – vlastní bloky, náhoda

Tematický celek RVP
Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:

- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy
- v programu najde a opraví chyby
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát
- rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj
- vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky
- přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky
- rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit
- cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů

Zdroje
učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)

Učivo
Kreslení čar
Pevný počet opakování
Ladění, hledání chyb
Vlastní bloky a jejich vytváření
Změna vlastností postavy pomocí příkazu
Náhodné hodnoty
Čtení programů
Programovací projekt

Odkaz na učivo ve zdrojích
Modul 2 Bádání 1,2
Modul 2 Bádání 2
Modul 2 Bádání 1,2,3
Modul 2 Bádání 2
Modul 2 Bádání 3
Modul 2 Bádání 3
Modul 2 Bádání 3,4
Modul 2 Bádání 4

Výukové metody a formy
Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Data, informace a modelování</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
vyčte informace z daného modelu</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty
pomocí obrázku znázorní jev
pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ
(https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Graf, hledání cesty
Schémata, obrázkové modely
Model</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích
Grafové modely
Další grafové modely
Řešení problémů pomocí modelů</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách</td></tr>
</table>

Základy programování – postavy a události

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav • v programu najde a opraví chyby • používá události ke spuštění činnosti postav • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • upraví program pro obdobný problém • ovládá více postav pomocí zpráv
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	
Učivo	**Odkaz na učivo ve zdrojích**
Ovládání pohybu postav	Modul 3 Bádání 1
Násobné postavy a souběžné reakce	Modul 3 Bádání 1
Modifikace programu	Modul 3 Bádání 1
Animace střídáním obrázků	Modul 3 Bádání 1,2
Spouštění pomocí událostí	Modul 3 Bádání 2
Vysílání zpráv mezi postavami	Modul 3 Bádání 3
Čtení programů	Modul 3 Bádání 4
Programovací projekt	Modul 3 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

2. stupeň

6. ročník

Kódování a šifrování dat a informací

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Data, informace a modelování</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
rozpozná zakódované informace kolem sebe
zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady
zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer
zakóduje v obrázku barvy více způsoby
zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů
zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu
ke kódování využívá i binární čísla</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ
(https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Přenos informací, standardizované kódy
Znakové sady
Přenos dat, symetrická šifra
Identifikace barev, barevný model
Vektorová grafika
Zjednodušení zápisu, kontrolní součet
Binární kód, logické A a NEBO</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích
Kódy kolem nás
Kódování znaků
Šifrování
Kódování barev
Obrázky z čar
Komprese a kontrola
Binární čísla</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách</td></tr>
</table>

Práce s daty

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Informační systémy</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf)
odpoví na otázky na základě dat v tabulce
popíše pravidla uspořádání v existující tabulce
doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy
navrhne tabulku pro záznam dat
propojí data z více tabulek či grafů</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Data v grafu a tabulce
Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce
Kontrola hodnot v tabulce
Filtrování, řazení a třídění dat
Porovnání dat v tabulce a grafu
Řešení problémů s daty</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích
Víme, co jsou data
Evidujeme data
Kontrolujeme data
Filtrujeme, třídíme a řadíme data
Porovnáváme a prezentujeme data
Řešíme problémy s daty</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Samostatná práce, diskuse</td></tr>
</table>

Informační systémy

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Informační systémy</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
● vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
● popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují
● pojmenuje role uživatelů a vymezí
jejich činnosti a s tím související práva</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích
Informační systémy</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách</td></tr>
</table>

Počítače

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Digitální technologie</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje
uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory
vybere vhodný formát pro uložení dat
vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě
porovná různé metody zabezpečení účtů
spravuje sdílení souborů
pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy
zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému
Správa souborů, struktura složek
Instalace aplikací, aktualizace
Domácí a školní počítačová síť
Fungování a služby internetu
Princip e-mailu
Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa
Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích

Hodina „Co je počítačový program“

Hodina „Komunikace po internetu“

Hodina „Soukromí v digitálním světě“</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Diskuse, praktické činnosti, ukázky, použití videa</td></tr>
</table>

7. ročník

Programování – opakování a vlastní bloky

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Algoritmizace a programování</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost
po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování,
vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech
diskutuje různé programy pro řešení problému
vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Vytvoření programu
Opakování
Podprogramy</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích kap. 1 Sestavení scénáře kap. 2 Opakování bloků kap. 3 Vlastní bloky</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti</td></tr>
</table>

Modelování pomocí grafů a schémat

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní • zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: • vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností
Zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)	
Učivo Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	**Odkaz na učivo ve zdrojích** Běžně užívané modely Ohodnocené grafy Orientované grafy Paralelní činnosti
Výukové metody a formy Diskuse, badatelská výuka, problémové úlohy, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	

Programování – podmínky, postavy a události

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování

<table>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna
spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav
vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech
diskutuje různé programy pro řešení problému
vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
hotový program upraví pro řešení příbuzného problému</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Opakování s podmínkou
Události, vstupy
Objekty a komunikace mezi nimi</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích kap. 4 Opakování s podmínkou kap. 5 Myš a klávesnice kap. 6 Posílání zpráv</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti</td></tr>
</table>

8. ročník

Programování – větvení, parametry a proměnné

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Algoritmizace a programování</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna
spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav
používá souřadnice pro programování postav
používá parametry v blocích, ve vlastních blocích
vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu
diskutuje různé programy pro řešení problému
hotový program upraví pro řešení příbuzného problému</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Větvení programu, rozhodování
Grafický výstup, souřadnice
Podprogramy s parametry
Proměnné</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích kap. 7
Rozhodování kap. 8
Souřadnice kap. 9
Parametry kap. 10
Proměnné</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti</td></tr>
</table>

Hromadné zpracování dat

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat • nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	• Žákyně/žák: **Očekávané výstupy ŠVP** • při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, • zleva, délka, počet, když) řeší problémy výpočtem s daty připíše do tabulky dat nový záznam seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat
Zdroje tabulkový procesor, nejlépe s volnou licencí učebnice pro práci se vzorci v tabulkách a grafy, učebnice tabulkového procesoru pro práci s daty	

A: Online přípravna souborů dat	
Učivo Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	**Odkaz na učivo ve zdrojích** (tradiční téma výuky) A: Geografické údaje o státech světa
Výukové metody a formy Samostatná práce, problémová výuka, projekt	

9. ročník

Programovací projekty

Tematický celek RVP
Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák:
• rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	• řeší problémy sestavením algoritmu • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně

Zdroje
učebnice Programování ve Scratch II – projekty pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-ii-projekty-pro-2-stupen-zakladni-skoly)

Učivo	**Odkaz na učivo ve zdrojích**
Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myší, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné	projekt Souřadnice projekt Kulička projekt Nákupní seznam projekt Klavír projekt Světadíly projekt Ohňostroj projekt Interaktivní pohlednice projekt Ostrov pokladů projekt Hodiny projekt Bludiště projekt Variace na hru Piano tiles

Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	
Výukové metody a formy Samostatná práce, praktické činnosti, diskuse, projektová výuka	

Digitální technologie

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ● ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos ● vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky ● poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače ● dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí ● vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením ● diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich ● na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat ● popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní ● na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti ● vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu ● diskutuje o cílech a metodách hackerů ● vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ● diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu
Zdroje	

Učivo	**Odkaz na učivo ve zdrojích**
Hardware a software ● Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí ● Operační systémy: funkce, typy, typické využití ● Komprese a formáty souborů ● Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)	(tradiční téma – hardware a software)
Sítě ● Typy, služby a význam počítačových sítí ● Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa ● Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud	(tradiční téma – počítačové sítě)
● Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL ● Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) **Bezpečnost** ● Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy ● Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat	(tradiční téma – bezpečnost)
Digitální identita ● Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat ● Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	(téma – digitální identita)
Výukové metody a formy Diskuse, praktické činnosti, ukázky, myšlenkové mapy, výklad	

Závěrečné projekty

Výukové metody a formy Projektová výuka, samostatná/skupinová práce
Popis Vyučující může alokované hodiny využít na dokončování programovacích projektů, ale může také zvolit projekt pro interdisciplinární a mimoškolní aplikaci informatiky, např. vytváření digitálních modelů jevů, webové stránky, aplikace v chytré domácnosti a další. Alternativou může být také příprava na soutěž v robotice, programování. Projekt má sloužit k prokázání tvůrčího přístupu žáků k řešení problémů.

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět pracovní činnosti se v 6. ročníku vyučuje dvakrát týdně, v 7. - 9.ročníku jedna hodina týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pracovní výchova patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, lze jej rozdělit do následujících tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem
- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla
2. Konstrukční činnosti
- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
3. Pěstitelské práce
- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování
4. Příprava pokrmů
- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Vzdělávání v pracovní výchově v 8. a 9. ročníku se zaměřuje na:

1. Seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku pro poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti.
2. Zdokonalování práce s počítačem, získávání informací.
3. Získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojování potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**	**Vzdělávací obor - předmět:** **Pracovní činnosti**		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
-umí mačkat,trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír -vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru	Práce s drobným materiálem – papír, karton	1. -2.	Multikulturní výchova – lidské vztahy
-dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit přírodní materiál -pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	Práce s drobným materiálem - přírodniny	1. -2.	
-umí stříhat textil a nalepit textilii -umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil -naučí se zadní steh -umí přišít knoflíky -vyrobí jednoduchý textilní výrobek -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Práce s drobným materiálem – textil	1. -2.	
-dovede sestavovat stavebnicové prvky -umí montovat a demontovat stavebnici -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Konstrukční činnosti	1. -2.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání
- zná základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání, kypření -umí zasít semena -provádí pozorování a hodnotí výsledky pozorování -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Pěstitelské práce	1. -2.	Environmentální výchova – základní podmínky života
-zná základy správného stolování a společenského chování -připraví tabuli pro jednoduché stolování -připraví jednoduchý pokrm /studená kuchyně/ -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Příprava pokrmů	1. -2.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	**Vzdělávací obor - předmět:** Pracovní činnosti		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
-vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu -využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic -volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce -poskytne první pomoc při úrazu	Práce s drobným materiálem -vlastnosti materiálu -pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití -jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce -lidové zvyky, tradice a řemesla	3.- 5.	Osobnostní a sociální výchova- kreativita Osobnostní a sociální výchova – mezilidské vztahy
-provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž -pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Konstrukční činnosti -stavebnice /plošné, prostorové, konstrukční/,sestavování modelů -práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	3.- 5.	Osobnostní sociální výchova – kreativita
-provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování -ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny -volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Pěstitelské práce -základní pomůcky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo -pěstování rostlin ze semen v místnosti -pěstování pokojových rostlin -rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	3.- 5.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
-orientuje se v základním vybavení kuchyně -připraví samostatně jednoduchý pokrm -dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování -udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje	Příprava pokrmů -základní vybavení kuchyně -výběr, nákup a skladování potravin -jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování -technika v kuchyni - význam	3.- 5.	Osobnostní a sociální výchova – kooperace a kompetice.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Vzdělávací obor - předmět: Pracovní činnosti		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni			

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Vzdělávací obor - předmět: Pracovní činnosti		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
	Práce s drobným materiálem- vlastnosti materiálu,funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů,jednoduché pracovní postupy,využití tradic a lidových zvyků	6-7	multikulturní výchova - lidské vztahy, etnický původ
dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat vytváří prostorové konstrukce	• práce s papírem a kartonem	6-7	enviromentální výchova, vztah člověka k prostředí
seznámí se základy aranžování a využití samorostů seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic	- práce s přírodninami	6-7	
zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný seznámí se s látáním a tkaním zná rozdíl mezi osnovou a útkem umí háčkovat udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úraze	- práce s textilem	6-7	Osobnostní rozvoj kreativity
- montuje a demontuje stavebnici - dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky - umí pracovat podle slovního návodu,předlohy nebo jednoduchého schématu	Konstrukční činnosti - práce se stavebnicí - (plošnými,konstrukčními,prostorovými) - práce s návodem - práce s předlohou a s jednoduchým náčrtem	6-7	Rozvoj individuálních dovedností – kooperace a kompetice

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	**Vzdělávací obor - předmět:** Pracovní činnosti		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úraze			
- zná základy péče o pokojové květiny - zná rozdíl mezi setím a sázením - zná množení rostlin odnožemi a řízkováním - seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogy, alergiemi - vede pěstitelské pokusy a pozorování - umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky,nástroje a nářadí - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úraze	Pěstitelské činnosti - základní podmínky pro pěstování rostlin,pěstování pokojových rostlin,pěstování rostlin ze semen v místnosti	6-7	Environmentální výchova
- orientuje se v základním vybavení kuchyně - seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně - zná pravidla správného stolování a společenského chování - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úraze - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	6-7	Environmentální výchova
Svět práce - orientuje se v pracovních	• možnosti vzdělávání – náplň učebních a • studijních oborů, informace a poradenské služby	8-9	sebepoznání, sebehodnocení

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	**Vzdělávací obor - předmět:** Pracovní činnosti		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
činnostech vybraných oblastí - posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace - využije profesní informace pro výběr vhodného vzdělávání - zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při vstupu na trh práce	• zaměstnání a způsoby hledání,informační základna pro volbu povolání • problémy nezaměstnanosti, úřady práce, • psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele		
Práce s PC - samostatně si uspořádává data na svém uživatelském kontě - má přehled o vývoji výpočetní techniky - dokáže popsat jednotlivé součásti počítače a jejich funkcí z hlediska celkového fungování počítače. - chápe fungování počítačových sítí	- vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru včetně variant (menu, myš, klávesové zkratky) - vývoj VT, HW, SW, sítě	8-9	Mediální výchova
Dokáže upravit vzhled dokumentu.	**Word:** - formát písma a odstavce - styly, generování obsahu - vzhled stránky, číslování, záhlaví a zápatí	8-9	Mediální výchova – Informační a komunikační technologie
Dokáže vytvořit tabulku a graf, upravit jejich vzhled, používat základní vzorce a jednoduché funkce. Vytvořenou tabulku a graf dokáže přenést do textového editoru.	**Excel:** - vytvoření a úprava vzhledu tabulky, - vzorce, základní funkce, - vytvoření a úprava vzhledu grafu, - spolupráce s textovým editorem	8-9	
Zná historii vzniku a vývoje Internetu. Zná základní služby Internetu.	**Internet**: - co to je, kdy vznikl, služby Internetu	8-9	
El. poštu suverénně používá pro komunikaci i pro odesílání příloh.	**El. pošta = e-mail** - připomenutí připojení přílohy (Attachment) k odesílané zprávě, uložení přílohy z došlé zprávy	8-9	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	**Vzdělávací obor - předmět:** Pracovní činnosti		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Žáci utvoří týmy (příp. zůstanou jednotlivě) – možnost učit se spolupracovat, řešit problémy a případné konflikty.		9.	
Každý tým si zvolí téma vhodného rozsahu, hloubky a také podle toho, jestli mají přístup k dostatečnému množství pramenů informací.	**1. etapa: Stanovení tématu** • šířka, hloubka tématu, limity při volbě tématu	9.	
Žák si dokáže uvědomit šíři jemu dostupných zdrojů informací, umí se v nich orientovat a vyhledávat. O nalezených pramenech dokáže pořídit stručný záznam odpovídající normě ČSN ISO 690.	**2. etapa: Získávání informací** • prameny informací (ústní, zvukové – přednáška, rozhovor, konference, seminář, rozhlas …; písemné, obrazové – knihy, periodika, normy, letáky, zákony, encyklopedie, TV …; vlastní zkušenost) • zdroje informací (knihovny – institucionální, soukromé, veřejné, odborné …; informační střediska, archivy, databáze, web, e-mail …) • postup vyhledávání, výběru a získávání informací • záznam o prameni informací	9.	
Při čtení dodržuje základní zásady. Dokáže si vybrat důležité prameny, vytipovat důležité pasáže. Při studiu pramenů informací dokáže využít možností grafického zpracování kopie textu a také si umí udělat poznámky a výpisky. Dodržuje zásady rozlišení doslovného citátu, parafráze a vlastních myšlenek. U poznámek uvádí pramen informací.	**Studium informací** • čtení (zásady, postup studia odborného pramene informací) • grafické zpracování textu (barevnost, podtrhávání, zatrhávání, …) • samostatné poznámky a výpisky	9.	Mediální výchova – Informační a komunikační technologie
Nastudované informace dokáže zpracovat do uceleného dokumentu s logickým postupem výkladu. Pro zpracování využívá své poznatky a schopnosti v práci s textovými a grafickými editory, příp. tabulkovými procesory.	• **etapa: Zpracování informací** - struktura písemného projevu (osnova, úrovně, logická struktura) - postup zpracování textu vč. obrazového vybavení - požadavky na rozsah a úpravu dokumentu - informační etika, autorský zákon (citáty, citování použitých pramenů)	9.	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Vzdělávací obor - předmět: Pracovní činnosti		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Respektuje zadané požadavky.			
Každý tým dokončí výsledný dokument tak, aby splňoval formální i estetické nároky poloodborné písemní práce středního rozsahu.	• **etapa: Výstup** **4.** typy odborných písemných prací (stručná zmínka) **5.** formální náležitosti a grafická úprava výsledné práce	9.	
Týmy prezentují svou ročníkovou práci před ostatními spolužáky ve skupině.	• **etapa: Prezentace** ústní projev (verbální a neverbální složka) prezentační technika (SW, technika) PowerPoint – tvorba jednoduché prezentace	9.	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Umožňuje žákům jiné, než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Vzdělávání v této oblasti umožňuje žákům vzdělávání v uměleckém, osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce).
Vzdělávací obor Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obrazovými zrakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a používání lidské existence. Tvořivý přístup k práci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka. Je postaven na tvůrčích činnostech: tvorbě, vnímání a interpretaci. Výtvarná výchova obsahuje: Rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity, ověřování komunikačních účinků.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Vzdělávací obor - předmět: Výtvarná výchova		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Kompetence k učení: učí se samostatně experimentovat učí se kriticky hodnotit, učí se vybírat si efektivní metody k zobrazení své představy či prožitku, učí se tvořivě zpracovat žádané zadání Kompetence pracovní: učí se používat účinně materiály, učí se rozpoznat estetiku svého výrobku, učí se hodnotit svou práci vzhledem k ostatním	Tématická práce Modelování - kreslení do písku Poznávání přírody - vyhledávání přírodnin Dotváření přírodnin (koláž, montáž)	1.	Osobnostní a sociální výchova Kreativita
	Tématická práce Osvojování barev – vlastnosti světlé a tmavé plochy Dekorativní práce – řazení prvků Modelování - věci sloužící člověku hrnky z válečků		
	Tématická práce		

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**	**Vzdělávací obor - předmět:** **Výtvarná výchova**		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
	Poznávání přírody – les na podzim malba teplými barvami Osvojování věcí – užit. předměty tužkokresba (vysavač)		
	Tématická práce Dekorativní práce – řazení prvků zdobení perníčků Poznáváme výtvarné umění Josef Lada - ilustrace Modelování – kultura bydlení - model pokoje ze stavebnice		
	Tématická práce Poznávání přírody – spící stromy - zachycení stavby stromu Modelování – věci pro děti - s novinami a sádrou		
	Tématická práce Osvojování věcí – užit. předměty - mlýnky, zachycení funkce Osvojování barev – zachycení pohledu z okna (zapouštění do mokrého podkladu) Výtvarné umění – Jiří Trnka - loutky a maňásci		
	Tématická práce Poznávání přírody – seskupování přírodnin		
	Tématická práce Modelování – oděvy z ústřižků Dekorativní práce – řazení tvarů a barev (výzdoba talíře) Tématická práce Osvojování věcí – linie na gáze Poznávání přírody – kresba zvířete Výtvarné umění – Josef Čapek Tématická práce Modelování – užité umění (návrhy hraček) Poznávání přírody – zachycení krásy květin Tématická práce		

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**	**Vzdělávací obor - předmět:** **Výtvarná výchova**		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- získává poznatky o tvarech věcí, jejich velikosti a proporcích; o tvarových, lineárních, plošných a prostorových proporcích; o barvách a jejich harmonii; o rytmu tvarů a barev - uplatňuje zkušenosti, zobecňuje, abstrahuje a zjednodušuje při výtvarné činnosti - poznává objektivní skutečnost	- tvar a velikost - linie - prostor - objem - kontrast - rytmus - barva - materiál - tématické práce - postava - zvířecí figura - pohyb v prostoru a na ploše - tématické práce	2.	
- vnímá přírodní krásy - seznamuje se s výtvarnými díly, s lidovým uměním - ze své zkušenosti interpretuje různá vizuální vyjádření - seznamuje se s volbou výrazových prostředků	- stromy - výtvarné vyprávění - ilustrace - tématické práce - Helena Zmatlíková - tématické práce v rámci skupinové spolupráce	2.	Mediální výchova
Kompetence pracovní Organizuje vlastní výtvarnou práci	MALBA-vyjadřuje vztah k barvám přírody, experimentování s barvou, vnímá tvar přírodních útvarů	3.	Mediální výchova _ Umění a kultura – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích, uplatňuje při práci představivost a fantazii	ROZFOUKÁVÁNÍ SKVRN, OTISKY, MALBA - proměny přírody, volné výtvarné zobrazení na základě pozorování a představy	3.	
Využívá základní klasifikaci barev	MODELOVÁNÍ - přechod od plochy k prostoru, kompozice z jednoduchých geometrický prvků	3	
Ovládá základní technické dovednosti, užívá důležité pojmy týkající se výtvarné formy, výtvarných materiálů a technik	KRESBA,KOMBINOVANÉ TECHNIKY - dekor předmětu, pozdravy k různým příležitostem	3.	
	MALBA, DOMALOVANÁ KOLÁŽ - rozvíjí představivost, vyjádření pohybu a charakteristiku postav	3.	
	KOLÁŽ, KRESBA, MALBA - pozorování a porovnávání tvaru a funkce užitých předmětů, výtvarně je zobrazuje	3.	
Kompetence sociální a interpersonální	MALBA, KRESBA - ilustrace, beseda o ilustrátorech	3.	

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**	**Vzdělávací obor - předmět:** **Výtvarná výchova**		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, ilustrátorů dětských knih	MODELOVÁNÍ, KOMBINOVANÉ TECHNIKY - vytváří objekty a hračky pro dětské hřiště, sestavení makety	3.	
Uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa	KRESBA,RYTÍ PŘES TUŠ DO VOSKOVÉHO PODKLADU NEBO DO SÁDRY, GRAFIKA - linie různého uspořádání, křížení, zhušťování a zřeďování linií		
	KOLOROVANÁ KRESBA, MALBA, KOLÁŽ - rozvíjí představivost a tvořivost, vyjadřuje barevný kontrast obrazových prvků v pozadí	3.	
Rozvíjí smyslovou citlivost Uplatňuje subjektivitu ve vizuálně obrazném vyjádření – kategorizace představ, prožitků – uplatnění při vlastní tvorbě	1.Rozvíjení estetického vnímání barev, vystižení barev podzimní přírody, zapouštění barev do mokrého podkladu : malba, proškrabávání (ovoce, zelenina) 2.Člověk fantazií přetváří svět – pohádkové bytosti (malba temp. barvami) 3.Člověk a zvířata – skutečné, pohádkové a fantastické postavy (kombinovaná technika – domalovaná koláž) 4.Tematická práce – zážitky z prázdnin	4.	
Rozvíjí smyslovou citlivost – vizuálně obrazné prostředky pro vyjádření elementů Reflexe zrakového vnímání v souvislosti s vnímáním ostatními smysly	1.Krása barev a tvarů přírody: květinový záhon, stromy a keře (kolorovaná kresba, rozfoukávání barevných skvrn, zapouštění barev do krupicového podkladu) 2.Tematická práce – hodnotíme svět kolem nás: zážitky dětí z domova, ze školy, z hřiště (kolorovaná kresba) 3.Lidská vynalézavost: vlasy na hlavě, stočený provázek (vyrývání do škrobového podkladu, lepení nitě) 4.Beseda – Svět očima ilustrátorů	4.	Mediální výchova – stavba mediálních sdělení
Uplatňuje subjektivitu ve vizuálně obrazném vyjádření	1.Krása všedních věcí – linie: potrhaná pytlovina – závoj, ryba (kresba) 2.Dekorativní práce – keramický nebo textilní dekor – malba (kombinovaná technika – tiskátka) 3.Člověk vyrábí krásné předměty, skleněné nádoby (malba)	4.	

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**	**Vzdělávací obor - předmět:** **Výtvarná výchova**		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
	4.Tematická práce – Zábavy ze života dětí – v tělocvičně (kresba, malba)		
Uplatňuje subjektivitu ve vizuálně obrazném vyjádření	1.Rozvíjíme estetický vkus – obalový papír, tapety (malba, komb.technika, tiskátka, vystřihování a nalepování) 2.Loutka	4.	
Rozvíjí smyslovou citlivost Uplatňuje subjektivitu – metody uplatňované v aktuálním pojetí Vv	1.Barvy a výtvarné materiály – známé oblíbené zvíře (koláž z papíru) 2.Tematická práce – Bruslíme, lyžujeme (kombinovaná technika) 3.Tematická práce – Zimní krajina (lavírování) 4.Estetický vztah k věcem – předměty z domácnosti -- lucerna, čajník (domalovaná koláž, kresba, malba)	4.	
Uplatňuje subjektivitu ve vizuálně obrazném vyjádření – metody uplatňované v aktuálním pojetí Vv	1.Postava v pohybu (kombinovaná technika) 2.Modelování – nádoby, lidské postavy (model.hlína – keramická dílna) 3.Portréty – vnímání sebe sama (malba křídami)	4.	
Rozvíjí smyslovou citlivost – vizuálně obrazné prostředky pro vyjádření elementů Kategorizace představ, prožitků a zkušeností	1.Bohatost krás přírody – různé šrafované plochy – zoubkované okraje listů, žilky, klec s ptáčky (kresba) 2.Funkčnost a krása strojů – auta, vysavač (kresba, kolorovaná a lavírovaná kresba) 3.Tematická práce – Fantastický námět – barvou vyjádřit náladu – veselost, smutek (malba, koláže, komb.technika) 4.Maketa architektury v ploše z hotových prvků (sestavování, lepení z krabic a krabiček)	4.	Mediální výchova – vnímání autora mediálních sdělení,
	1.Tematická práce – Velikonoce 2.Mozaika – možnost využití symetrie – zvíře, brouk (vitráž z papíru, mozaika z kamínků) 3.Část obce – sestavit z jednotlivých prvků architektonický celek (vystřihování z časopisů, skládání a lepení) 4.Tematická práce – Den matek	4.	
Rozvíjí smyslovou citlivost	1.Krása přírody a její ochrana – květy v květináči, ptáci (koláž, komb.technika)	4.	

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**	**Vzdělávací obor - předmět:** **Výtvarná výchova**		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
	2.Náš dům – Naše škola (kresba, kolorovaná a lavírovaná kresba) 3.Tematická práce – Krása a dobro – ilustrace (komb.technika) 4.Dekorativní práce v keramické dílně nebo ve třídě z model. hlíny		
	.Krása přírodních forem – linie - O Šípkové Růžence, Víla Pavučina s pavoukem (kresba tuší) 2.Výtvarně vnímat přírodu – zvířata v létě 3.Tematická práce – Těšíme se na prázdniny (temp. barvy)	4.	
rozvíjí smyslovou citlivost, vizuálně obrazné prostředky pro vyjádření elementů objektů a jejich jednoduchých seskupení vyjadřuje vztahy uvnitř a mezi objekty, seskupuje je do celku pro statické i dynamické chápání interakce s realitou uplatňuje reflexe zrakového vnímání v souvislosti s vnímáním ostatními smysly	**Zobrazování stavby přírodnin** -malba temperovými barvami linie, tvar, objem, barevné kvality (ovoce a zelenina) **Zobrazování prostorové skladby architektury** -lavírovaná a kolorovaná kresba (domy, detail ulice) **Zobrazování přírodních detailů** -kombinace technik -grafické techniky (stromy, keře, květiny)	5.	
rozvíjí estetické cítění poznáváním zásad lineární a barevné dekorativní kompozice neukončené a ohraničené plochy, kontrastem a vztahem tvarů, ploch a barev v symetrické a asymetrické plošné kompozici	**Dekorativní řešení plochy** -proškrabováním do vosku (dekorační látka) **Dekorativní řešení plochy** -tuš, vodové barvy -poznávání teplých a studených barev (drahokam) **Dekorativní plocha** -mozaika z přírodnin – kamínky, čočka, fazole, suché plody	5.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj smyslového vnímání Rozvoj kreativity, kooperace, reflexe rozhodování
rozvíjí představivost a tvořivost na základě zážitku, vyjádří dějový celek z obrazových prvků, figur seznámí se s proporcemi lidského těla a hlavy rozvíjí estetické cítění při dekorativním komponování v ploše z linií, ploch, tvarů, barev a struktur	**Tematická práce** -kolorovaná kresba, malba (podzimní krajina) **Postava na základě vlastního vnímání** -kombinace technik (podzimní práce na zahradě) **Dekorativní řešení plochy** -kresba, malba -kombinace technik (drak)	5.	
rozvíjí zobrazování hlavy na základě pozorování i představy s pokusem o výraz a mimiku	**Lidská hlava** (Mikuláš, čert) -kresba lavírovaná a kolorovaná -malba	5.	

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**	**Vzdělávací obor - předmět:** **Výtvarná výchova**		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
zvláště při výtvarné charakteristice hlavy pohádkových bytostí rozvíjí citlivý vztah k materiálu s ohledem na účel (materiál) a techniku	-kombinování technik **Výtvarné práce v materiálu** (vánoční přáníčka , dárky) -koláž – textil, barevný papír		
rozvíjí citlivý vztah k materiálu s ohledem na účel (materiál) a techniku rozvíjí představivost a tvořivost na základě zážitku, vyjádří dějový celek z obrazových prvků, figur seznámí se s proporcemi lidského těla a hlavy	**Výtvarná práce v materiálu** (novoročenka) -koláž – textil, barevný papír **Tematická práce** -kolorovaná kresba, malba (zimní krajina) **Lidská figura** – postava na základě vlastního vnímání -kombinace technik (zimní sporty)	5.	
rozvíjí smyslovou citlivost, vizuálně obrazné prostředky pro vyjádření elementů, objektů a jejich jednoduchých seskupení rozvíjí estetické cítění při dekorativním komponování rozvíjí zobrazování hlavy na základě pozorování	**Zobrazování přírodních a umělých forem** – ze života zvířat, situace, děje a vztahy **Dekorativní řešení plochy** -veselá písmenka **Lidská hlava** (karnevalové masky) -lavírovaná a kolorovaná kresba	5.	
rozvíjí estetické cítění při dekorativním komponování poznává výtvarné principy monumentálně dekorativní formy v souvislosti s prostorem a architekturou rozvíjí představivost a tvořivost, vytváří vyváženou tvarovou a barevnou kompozici	**Dekorativní řešení plochy** -mořské proudy -kombinace vosku, inkoustu a zmizíku **Výtvarná práce v materiálu** -mozaika, mříž, vitráž (kamínky, sklo, papír, dřevo) **Tématická práce** -kolorovaná a lavírovaná kresba – Velikonoce	5.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj smyslového vnímání Rozvoj kreativity, kooperace, reflexe rozhodování, Multikulturní výchova Výchova k myšlení v globálních souvislostech – vztah k evropské kultuře
uplatňuje reflexe zrakového vnímání v souvislosti s vnímáním ostatními smysly rozvíjí představivost a tvořivost na základě zážitku, vyjadřuje dějový celek z obrazových prvků, figur	**Zobrazování přírodních detailů** -kombinace technik -grafické techniky (stromy, keře na jaře) **Tematická práce** -malba, tuš (jarní příroda) **Výtvarné vyjádření věcí** – květinové zátiší – uhel	5.	
uplatňuje reflexe zrakového vnímání v souvislosti s vnímáním ostatními smysly	**Zobrazování přírodních detailů** -rudka, uhel (květiny, trávy, rostliny)	5.	

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**	**Vzdělávací obor - předmět:** **Výtvarná výchova**		
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
výtvarně vnímá, analyzuje a vyjadřuje tvarové a barevné znaky zajímavých přírodnin rozvíjí estetické cítění pro prostorové formy z hlediska hmoty, tvaru a jejich funkčnosti a estetické hodnoty při vytváření a konstruování architektonických útvarů	**Zobrazování přírodních detailů** -zátiší z květů -malba **Prostorové vytváření** -krajina -domalovaná koláž		
rozvíjí estetické cítění pro prostorové formy z hlediska hmoty, tvaru a jejich funkčnosti a estetické hodnoty při vytváření a konstruování architektonických útvarů zobrazí z představy a fantazie významnou skladbu z umělých a přírodních forem rozvíjí estetické cítění poznáváním zásad lineární a barevné dekorativní kompozice	**Prostorové vytváření** -krajina podle skutečnosti -malba – tempera (skica v přírodě) **Zobrazování přírodních a umělých forem** -kolorovaná kresba -stroje, dopravní prostředky **Dekorativní práce** -nápisy jako dekorativní prvek -tuš, tempera -skupinová práce	5.	

Ročník: 6.

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**	***Vzdělávací obor – předmět:*** ***Výtvarná výchova***		
Očekávané výstupy ***Žák:***	**Učivo**	**Ročník 6.**	**Průřezová témata**
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.	Kresebné studie - linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus. Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů - spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání,		**Osobnostní a sociální výchova** - kreativita **Enviromentální výchova** - výchova k přírodním hodnotám

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**	***Vzdělávací obor – předmět:*** ***Výtvarná výchova***		
Očekávané výstupy ***Žák:***	**Učivo**	**Ročník 6.**	**Průřezová témata**
Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	množení, vyvažování, přímka, křivka.		
Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	Rozvíjení smyslové citlivosti. Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Např. hmat - reliéfní autoportrét, sluch - výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru. Plastická tvorba - papír, hlína, drát, sádra.		**Osobnostní a sociální výchova** - rozvoj schopností poznávání
Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy.	Malba. Teorie barev - Goethův barevný kruh - teplé a studené barvy, barvy příbuzné.		
Vytváří společné kompozice v prostoru - instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů.	Plastická a prostorová tvorba. Společná práce na jednom objektu - koordinace, komunikace.		**Environmentální výchova** - lidské aktivity a problémy životního prostředí **Osobnostní a sociální výchova** - komunikace
Dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření	Nauka o perspektivě (perspektiva paralelní a šikmá), umístění postav na plochu, velikost objektů		**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - výchova k etickým hodnotám
K tvorbě užívá některých z metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace. Seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy.	Třetí prostor budovaný liniemi. Práce s www stránkami.		**Mediální výchova**
Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření.	Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a		**Osobnostní a sociální výchova** - kreativita

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**	***Vzdělávací obor – předmět:*** ***Výtvarná výchova***		
Očekávané výstupy ***Žák:***	**Učivo**	**Ročník 6.**	**Průřezová témata**
	výtvarných postupů - kombinované techniky. Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků - uplatnění při vlastní tvorbě.		
Umí využívat znalostí o základních , druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření .	Přírodní motivy (rostliny, neživá příroda, živočichové), člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události. Zvětšování (makrokosmos), zmenšování (mikrokosmos) - detail, polodetail, celek.		**Environmentální výchova** - ekosystémy
Osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše.	Lidská figura - tvarová stylizace - Řecko, Řím Tvarová a barevná kompozice. Např. Babylónská věž - Mezopotámie		**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění.	Dekorační práce - využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů. Písmo a užitá grafika. Např. plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis		**Mediální výchova**
Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům.	Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru. Např. vitráž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání.		**Osobnostní a sociální výchova** - hodnoty, postoje, etika
Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě.	Subjektivní výtvarné vyjádření reality. Vnímání okolních jevů.		**Osobnostní a sociální výchova** - sebepoznání a sebepojetí, komunikace

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**	***Vzdělávací obor – předmět:*** ***Výtvarná výchova***		
		Ročník 7.	***Průřezová tématika***
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů.	Prvky viz. obr. vyjádření - kresebné etudy - objem, tvar, linie - šrafování. Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky. Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru - horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta)		**Osobnostní a sociální výchova** - rozvoj schopností poznávání
Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	Rozvíjení smyslové citlivosti. Přenášení prostoru na plochu. Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek.		**Osobnostní a sociální výchova** - rozvoj schopnosti poznávání
Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy. Hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací.	Barevné vyjádření. Byzantské, arabské umění. Odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné tvorbě i praktickém užití (např. oděv, vzhled interiéru).		**Environmentální výchova** - lidské aktivity a problémy životního prostředí
Rozliší působení viz. obr. vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků.		**Multikulturní výchova**
Využívá dekorativních postupů – rozvíjí si estetické cítění	Užitá grafika. Písmo – styly a druhy písma. Tematické práce		
Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality.	Vlastní prožívání. Interakce s realitou..		**Osobnostní a sociální výchova** - sebepoznání a sebepojetí
Užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích.	Událost - originální dokončení situace - vyprávění výtvarnými prostředky.		**Osobnostní a sociální výchova**

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**	***Vzdělávací obor – předmět:*** ***Výtvarná výchova***		
		Ročník **7.**	***Průřezová tématika***
			– řešení problémů, rozhodovací dovednosti
Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Uplatnění subjektivity ve viz. obr. vyjádření. Např. fantazijní variace na základní tvary písmen.		**Osobnostní a sociální výchova** - kreativita
Uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace viz. obr. vyjádření.	Práce s uměleckým dílem. Experimenty s reprodukcemi um. děl - hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou. Koláž.		**Mediální výchova**
Vytváří společné kompozice v prostoru - instalace. Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených viz. obr. vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Architektura.		**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
K tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci. Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice.		**Multikulturní výchova**

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**	***Vzdělávací obor – předmět:*** ***Výtvarná výchova***		
		8.	***Průřezová tématika***
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností.	Kresebné etudy. Etuda s linií jako výtvarným prostředkem. Různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání). Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v		**Osobnostní a sociální výchova** - rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**	***Vzdělávací obor – předmět:*** ***Výtvarná výchova***		
		8.	***Průřezová tématika***
	experimentálních činnostech a vlastní tvorbě.		
Orientuje se v grafických technikách.	Linoryt, tisk z koláže, papíroryt .		**Osobnostní a sociální výchova** - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Práce s uměleckým dílem. Teoretické práce - renesance, baroko, klasicismus - na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování. Pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) - renesance, baroko		**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** **Osobnostní a sociální výchova** - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Rozvíjí se v estetickém cítění - využívá dekorativních postupů.	Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - jak se slaví v jiných zemích. Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky.		**Osobnostní a sociální výchova** - kooperace a kompetice
Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor.	Zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast.		**Osobnostní a sociální výchova** - rozvoj schopností poznávání
Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi.	Práce s netradičními materiály.		**Environmentální výchova** - vztah člověka k prostředí
Správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy.	Objemové vyjádření námětu barvami - doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné. Subjektivní barevná škála.		**Environmentální výchova** - vztah člověka k prostředí
Užívá perspektivních postupů.	Lineární perspektiva - sbíhavá, úběžníková.		**Osobnostní a sociální výchova** - rozvoj schopností poznávání
K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a	Práce s internetem - vyhledávání www stránek - orientace		**Mediální výchova** - fungování a vliv médií ve společnosti

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**	***Vzdělávací obor – předmět:*** ***Výtvarná výchova***		
		8.	***Průřezová tématika***
digitálních médií - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.		
Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	Správná technika malby - zvládnutí větší plochy. Krajinářské školy 19. stol. Technika akvarelu, pastel.		**Osobnostní a sociální výchova** - komunikace **Multikulturní výchova** - multikulturalita

Ročník: 9.

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**	***Vzdělávací obor – předmět:*** ***Výtvarná výchova***		
		9.	***Průřezová tématika***
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.	Techniky kresby - tužka, perko, uhel, rudka. Dynamická kresba. Např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy. Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty).		**Environmentální výchova** - vztah člověka k prostředí
Umí využívat znalostí o základních , druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření .	Komplementární barvy - textura. Symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami. Kontrast (barevný, světelný).		**Osobnostní a sociální výchova** - kreativita
Orientuje se v grafických technikách - zvládá tisk z výšky.	Tisk z výšky, plochy, hloubky.		**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - výchova k myšlení v evropských a glob. souv.
Rozlišuje obsah viz. obr. vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění.	Práce s uměleckým dílem - umění 1. pol. 20. stol a 2. pol. 20. stol. Např. kubismus, surrealismus, impresionismus. Seznamují se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, akční		**Osobnostní a sociální výchova** - hodnoty, postoje

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**	***Vzdělávací obor – předmět:*** ***Výtvarná výchova***		
		9.	***Průřezová tématika***
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace viz. obr. vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening). Při práci s um. dílem hledají a pojmenovávají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, atd.).		
Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly. Uplatňování subjektivity ve viz. obr. vyjádření. Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí.		**Osobnostní a sociální výchova**
K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace - a učí se s nimi zacházet.	Animovaný film - spolupráce, komunikace. Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály)		**Multikulturní výchova**
Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé.	Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí - rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí. Prostorová tvorba – modelování.		**Osobnostní a sociální výchova** - sebepoznání a sebepojetí
Zvládá zachycení pomíjivého okamžiku - skicování.	Práce v plenéru. Krajinomalba, frotáž.		**Enviromentální výchova** - vztah člověka k prostředí

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1.stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována v 1. - 5. ročníku - 1 hod. týdně
- hudební výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura
- vzdělávací obsah je rozdělen do čtyřech oblastí

vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu

instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

- organizace - žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

- průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována tato: EGS, MKV, EV, MDV, MV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení - žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů – rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní – žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální – žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanská – žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní – využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- učitel vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Ročník: 1.

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**	**Vzdělávací obor - předmět:** **Hudební výchova**	
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**
dbá na správné dýchání a držení těla provádí hlasová a dechová cvičení zřetelně vyslovuje zná význam not rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní umí vytleskat rytmus podle vzoru rozlišuje krátké a dlouhé tóny	**Vokální činnosti** -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) -hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) -dvojhlas (lidový dvojhlas)	Evropa a svět nás zajímá - poznávání evropské hudby Kulturní diference, Lidské vztahy - hudba etnických skupin Základní podmínky života - výchova k životnímu prostředí – hudba – rámus vnímání autora mediálních sdělení - výběr kvalitní hudby hudba provází výuku ČJ, M (Jedna, dvě ..) i Prv (Prší, prší)
učí se používat dětské hudební nástroje k rytmických cvičením a hudebnímu doprovodu pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangl, hůlky, bubínek,	**Instrumentální činnosti** -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) -rytmizace, hudební hry(ozvěna)	
provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod)	**Hudebně pohybové činnosti** -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) -pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)	
pozná a naučí se vybrané vánoční koledy pozná vybrané hudební nástroje (viz hudební nástroje) podle zvuku seznámí se s varhanní hudbou pozná hymnu ČR a rozumí smyslu textu	**Poslechové činnosti** -kvality tónů -hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj -hudební styly(hudba pochodová, taneční, ukolébavka, …)	

Ročník 2.

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**	**Vzdělávací obor - předmět:** **Hudební výchova**	
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**
rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování umí vytleskat rytmus podle říkadel a písní zná pojmy notová osnova, noty, houslový klíč rozlišuje noty, pomlky, takty umí doplnit zpěv hrou na jednoduché hud. nástroje umí zazpívat vybrané vánoční koledy	**Vokální činnosti** -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) -hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) -dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon)	ilustrace pochod taneční krok říkadla ilustrace Vánoce vánoční výzdoba vypravování lidové zvyky a tradice
pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle, pikola umí užívat dětské hudební nástroje	**Instrumentální činnosti** -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) -rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace	Vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků v hudbě a tanci) Lidské vztahy (mezilidské vztahy v lidové písni)
umí se pohybovat podle daného rytmu, při tanci tleskat a do pochodu bubnovat umí pohybově vyjádřit hudbu, zpěv s tancem	**Hudebně pohybové činnosti** -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) -pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)	
rozlišuje umělou a lidovou píseň seznámí se s vybranými skladbami klasiků	**Poslechové činnosti** -kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) -hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) -hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj -hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, …)	

Ročník 3.

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**	**Vzdělávací obor - předmět:** **Hudební výchova**	
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**
umí vytleskat a taktovat dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt umí pojmenovat notovou osnovu rozliší a přečte z notového zápisu takt dvoučtvrteční, tříčtvrteční, rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou, čtvrťovou, podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii seznámí se s hymnou ČR naučí se zpívat vybrané písně dbá na správné dýchání	**Vokální činnosti** -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) -hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) -dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon)	ilustrace pochod taneční krok Vánoce vánoční výzdoba vypravování lidové zvyky a tradice Evropa a svět nás zajímá
rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a umí uvést příklad umí doprovázet na rytmické nástroje	**Instrumentální činnosti** -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) -rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace	
rozliší rytmus valčíku a polky umí polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá) umí pohybově vyjádřit hudbu	**Hudebně pohybové činnosti** -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) -pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)	
pozná B. Smetanu a A. Dvořáka zná některá díla B. Smetany a A. Dvořáka poslechem rozezná hudební nástroje poslouchá vážnou hudbu, zábavnou, slavnostní	**Poslechové činnosti** -kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) -hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) -hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj -hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, …)	

Ročník: 4.

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**	**Vzdělávací obor - předmět:** **Hudební výchova**	
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata**
učí se další písně dbá na správné dýchání zná pojmy repetice, houslový klíč umí napsat houslový klíč rozlišuje délky not a umí je zapsat pozná dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít zná stupnici C dur (názvy not)	Vokální činnosti -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) -hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) -dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas) (rozvíjení činností z 1. období) - hudební rytmus (realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu) -dvojhlas a vícehlas (prodleva, dvojhlasé písně) -intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) -grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu)	ilustrace pochod taneční krok Vánoce vánoční výzdoba vypravování lidové zvyky a tradice
rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí doprovodí písně na rytmických nástrojích rytmizace říkadel	Instrumentální činnosti -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) -rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) -grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)	lidské vztahy-vzájemné obohacování různých kultur -kulturní diference- -poznávání vlastního kulturního zakotvení,respektování zvláštností různých etnik
umí pohybově vyjádřit hudbu, valčíkový krok	Hudebně pohybové činnosti -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) -pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) -orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)	
pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi zná jména oper B. Smetany zná názvy symfonických básní cyklu Má vlast seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka a L. Janáčka poslouchá vybrané skladby pozná písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu pozná opakující se téma v poslouchané skladbě	Poslechové činnosti -kvality tónů -vztahy mezi tóny -hudební výrazové prostředky a hudební prvky -hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období) -hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, …) -hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) -interpretace hudby (slovní vyjádření)	

Ročník: 5.

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**	**Vzdělávací obor - předmět:** **Hudební výchova**	
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**
pozná smyčcové nástroje – housle, violoncello, kontrabas dechové nástroje – trubka, pozoun, lesní roh seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru zná pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení pozná basový klíč čte noty v rozsahu c1 – g2 v houslovém klíči umí provést rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie seznámí se s krajovými lidovými tanci umí taktovat čtyřčtvrteční takt zná původ státní hymny umí pohybově vyjádřit nálady seznámí se s relaxací umí jednoduché dvojhlasé písně naučí se vybrané písně J. Uhlíře a k. Šípa dbá na správné dýchání doprovodí písně na rytmické a melodické hudební nástroje poslouchá vybrané skladby poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje pozná varhanní hudbu pozná vánoční hudbu a vánoční koledy pozná trampské písně	**Vokální činnosti** -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) -hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) -dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas) (rozvíjení činností z 1. období) - hudební rytmus (realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu) -dvojhlas a vícehlas (prodleva, dvojhlasé písně) -intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) -grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu) **Instrumentální činnosti** -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) -rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) -grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby) **Hudebně pohybové činnosti** -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) -pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) -orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů) **Poslechové činnosti** -kvality tónů -vztahy mezi tóny -hudební výrazové prostředky a hudební prvky -hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období) -hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, …)	ilustrace pochod taneční krok Vánoce vánoční výzdoba vypravování lidové zvyky a tradice koncert ván. hudby kritické čtení a vnímání mediálních sdělení -vnímání autora mediálních sdělení lidské vztahy -etnický původ Evropa a svět nás zajímá

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Vzdělávací obor - předmět: Hudební výchova	
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Průřezová témata**
	-hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) -interpretace hudby (slovní vyjádření)	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Vzdělávací obor - předmět: Hudební výchova		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu Zpívá podle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase Dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého Tvoří doprovody, mezihry na rytmické nástroje Orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období Rozpozná některé z tanců různých stylových období Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Hudebně-výrazové prostředky Rozdělení hlasů Lidová hudba, lidová píseň Hudební soubory(duo, trio..) Píseň a její hudební forma Rytmický doprovod na orff. nástroje Hudba na jevišti(opereta, muzikál) Česká opera Národní divadlo Hudba a tanec(balet, výrazový tanec) Hudba a slovo(melodram)	6.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností sebepoznávání Osobnostní a sociální výchova-sebepoznání a sebepojetí Osobnostní a sociální výchova-seberegulace a sebeorganizace Osobnostní a sociální výchova-komunikace Multikulturní výchova-kulturní diference Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech-Evropa a svět nás zajímá Mediální výchova-interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Doporučená učebnice : Hudební výchova pro 6.ročník (nakladatelství SPN)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Vzdělávací obor - předmět: Hudební výchova		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu Zpívá podle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase Dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého Vytváří a volí jednoduché rytmické doprovody Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky Přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období Rozpozná některé z tanců různých stylových období Vyhledává souvislosti mezi hubou a jinými druhy umění	Putování za lidovou písní O lidském hlase(hlasová hygiena, mutace..) Koncert, orchestr Lidské nešvary a hudba(hudba jako kulisa, hudba a drogy..) Sonáta, sonátová forma Nástroje symfonického orchestru Duchovní a světská hudba(oratorium, kantáta) Dirigování, tempo Muzikál Hudební přehrávače, nosiče Mazurka, polka, valčík • Skladatel, interpret	7.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Osobnostní a sociální výchova-seberegulace a sebeorganizace Výchova demokratického občana-Občan, občanská společnost a stát Osobnostní a sociální výchova-poznávání lidí Multikulturní výchova-princip sociálního smíru a solidarity Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Doporučená učebnice: Hudební výchova pro 7.ročník (nakladatelství SPN)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Vzdělávací obor - předmět: Hudební výchova		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě	Artificiální a nonartificiální hudba Původ hudby(pravěk, starověk) Středověk-gotika Hudební renesance	8.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Multikulturní výchova-kulturní diference Výchova k myšlení v evropských a globálních

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Vzdělávací obor - předmět: Hudební výchova		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Zpívá podle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně Dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého Vytváří jednoduché rytmické doprovody Rozpozná některé z tanců, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k dané hudbě Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky Přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Baroko, klasicismus, romantismus Artificiální hudba 20.století USA jako kolébka jazzu moderní populární hudby 30.a 40.léta-swing Rythm and blues Rock and roll Country and western Bluegrass Anglická populární hudba Rock 60.let 70.a 80.léta v moderní a rockové hudbě (hard rock,disko hudba, punk, rap, hip hop, house…) Moderní hudební nástroje		souvislostech-Evropa a svět nás zajímá Multikulturní výchova-lidské vztahy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech-objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova-multikulturalita

Doporučená učebnice : Hudební výchova pro 8.ročník (nakladatelství SPN)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Vzdělávací obor - předmět: Hudební výchova		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě Zpívá podle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně Dokáže ocenit vokální projev druhého	Česká populární hudba Lidové písně, společenské písně, operety,dechovky, šantány, kabaret Trampské písně Budovatelské a masové písně Jazz a swing v české hudbě Osvobozené divadlo W+V	9.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Osobnostní a sociální výchova-psychohygiena Osobnostní a sociální výchova-poznávání lidí

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Vzdělávací obor - předmět: Hudební výchova		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Vytváří jednoduché rytmické doprovody Rozpozná některé z tanců, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, přistupuje k dílu jako k logicky utvářenému celku Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	50. a 60.léta-Divadla malých forem 60.léta-big beat 70. a 80.léta v české moderní a populární hudbě 90.léta Další směry ve vývoji české moderní a populární hudby		Mediální výchova-fungování a vliv médií ve společnosti

Doporučená učebnice : Hudební výchova pro 9.ročník (nakladatelství SPN)

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

- je realizována v 1. - 5. ročníku
- v každém ročníku jsou 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

a) činnosti ovlivňující zdraví -význam pohybu pro zdraví,příprava organismu,zdravotně zaměřené činnosti,rozvoj různých forem rychlosti,vytrvalosti,síly,pohyblivosti,koordinace pohybu,hygiena při TV,bezpečnost při pohybových činnostech

b) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry,základy gymnastiky,rytmické a kondiční formy cvičení pro děti,průpravné úpoly,základy atletiky,základy sportovních her,turistika a pobyt v přírodě,plavání,lyžování a bruslení,další pohybové činnosti

c) činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV,organizace při TV,zásady jednání a chování,pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností,měření a posuzování pohybových dovedností,zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace - žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně,na hřišti,na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu.V úvodu hodiny všichni absolvují nástup,rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování.Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci.Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi.Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce.Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována : MKV,EV, MDV a VDO

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení - žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví,učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení,změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími,orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích.
Učitel umožňuje žákům,aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů - uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka,řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím.
Učitel dodává žákům sebedůvěru,podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence komunikativní - žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty.
Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých,vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci.

Kompetence sociální a personální - žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair - play - dodržují pravidla,označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině.
Učitel zadává úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat,umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanská - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení,učí se být ohleduplní a taktní.
Učitel žákům umožňuje,aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní - žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě,učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

Ročník: 1.

Výstup	*Učivo*	*Průřezová témata*	*Poznámky*
Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží	příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu ,zdravotně zaměřené činnosti cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu tělocvičné pojmy-komunikace v TV bezpečnost při sportování	VDO – Občanská společnost a škola-rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost EV- Vztah člověka k prostředí	

Výstup	*Učivo*	*Průřezová témata*	*Poznámky*
dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích jedná v duchu fair-play zvládne přihrávku jednoruč, obouruč zná a dodržuje základní pravidla her je schopen soutěžit v družstvu je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo zná techniku hodu kriketovým míčkem zná nízký start zná princip štafetového běhu nacvičí skok do dálky účastní se atletických závodů zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. jednoduchá cvičení na žebřinách umí skákat přes švihadlo dokáže podbíhat dlouhé lano provádí cvičení na lavičkách projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti učí se respektovat zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví	základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry ,pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV,pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností –her a soutěží, zásady jednání a chování základy atletiky- rychlý běh,skok do dálky,hod míčkem,rozvoj různých forem rychlosti,vytrvalosti,síly a pohyblivosti a koordinace pohybu základy gymnastiky -cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti,průpravná cvičení a úpoly vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play		

Ročník: 2.

Výstup	*Učivo*	*Průřezová témata*	*Poznámky*
zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti		
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu	cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu	VDO – Občanská společnost a škola (dodržování pravidel, smysl pro čistou a bezkonfliktní hru)	
zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní	tělocvičné pojmy-komunikace v TV	MKV – Lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce)	
zná pojmy z pravidel sportů a soutěží dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě	bezpečnost při sportování		
zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv jedná v duchu fair-play spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích jedná v duchu fair play zvládne přihrávku jednoruč, obouruč	základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry ,pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV,pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností –her a soutěží, zásady jednání a chování	EV – Vztah člověka k prostředí (životní styl, prostředí a zdraví)	
zná a dodržuje základní pravidla her je schopen soutěžit v družstvu je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo zná techniku hodu kriketovým míčkem zná nízký start zná princip štafetového běhu nacvičí skok do dálky účastní se atletických závodů	základy atletiky- rychlý běh,skok do dálky,hod míčkem,rozvoj různých forem rychlosti,vytrvalosti,síly a pohyblivosti a koordinace pohybu základy gymnastiky -cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti,průpravná cvičení a úpoly		
zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. jednoduchá cvičení na žebřinách umí skákat přes švihadlo			

Výstup	*Učivo*	*Průřezová témata*	*Poznámky*
dokáže podbíhat dlouhé lano provádí cvičení na lavičkách provádí přetahy a přetlaky projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti učí se respektovat zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví	vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play		

Ročník: 3.

Výstup	*Učivo*	*Průřezová témata*	*Poznámky*
zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky uplatňuje zásady pohybové hygieny zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv jedná v duchu fair-play spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích umí přihrávky jednoruč a obouruč, dribling	příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu ,zdravotně zaměřené činnosti cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu tělocvičné pojmy-komunikace v TV bezpečnost při sportování základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry ,pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV,pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností –her a soutěží, zásady jednání a chování	VDO - Občan, obč. spol. a stát - respekt k identitám, zdroje konfliktů MKV - Lidské vztahy Prv – držení těla Čj – přesné vyjadřování Prv – bezpečnost	

Výstup	*Učivo*	*Průřezová témata*	*Poznámky*
rozlišují míč na basketbal a volejbal učí se ovládat hru s basketbalovým míčem nacvičuje střelbu na koš nacvičuje přehazovanou zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti je schopen soutěžit v družstvu umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje zná techniku hodu kriketovým míčkem zná princip štafetového běhu uběhne 60 m zná taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami umí skákat do dálky nacvičí správnou techniku skoku z místa účastní se atletických závodů umí šplhat na tyči zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. provádí přitahování do výše čela na hrazdě naučí se správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti respektuje zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví zvládne základní kroky některých lidových tanců seznámí se s dětských aerobikem seznámí se s kondičním cvičení s hudbou zvládne techniku jednoho plaveckého stylu provádí skoky do vody	základy atletiky- rychlý běh,skok do dálky,hod míčkem,rozvoj různých forem rychlosti,vytrvalosti,síly a pohyblivosti a koordinace pohybu základy gymnastiky -cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti,průpravná cvičení a úpoly vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play základní plavecká výuka-základní plavecké dovednosti,jeden plavecký způsob,hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí	Prv – komunikace lidí význam pravidel M – měření délky bodové hodnocení Vv – sport. nářadí Prv – zdraví Hv – rytmus, melodie Prv – bezpečnost Vv - činnosti	

Ročník: 4.

Výstup	*Učivo*	*Průřezová témata*	*Poznámky*
zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení,především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením zvládne základní kroky lidových tanců,seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků,projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky uplatňuje zásady pohybové hygieny zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv jedná v duchu fair-play spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích,vytváří varianty osvojených pohybových her,zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti umí přihrávky jednoruč a obouruč,dribling rozlišují míč na basketbal a volejbal.	příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu ,zdravotně zaměřené činnosti cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu tělocvičné pojmy-komunikace v TV bezpečnost při sportování základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry ,pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV,pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností –her a soutěží, zásady jednání a chování	MKV - lidské vztahy EV - vztah člověka k prostředí MDV - fungování a vliv médií ve společnosti	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
učí se ovládat hru s basketbalovým míčem nacvičuje střelbu na koš nacvičuje přehazovanou zná pravidla přehazované,malé kopané,florbalu a řídí se jimi zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti je schopen soutěžit v družstvu umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje zná techniku hodu kriketovým míčkem zná princip štafetového běhu uběhne 300 m zná taktiku při běhu –k metě,sprintu,vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami umí skákat do dálky nacvičí správnou techniku skoku z místa účastní se atletických závodů umí šplhat na tyči zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. provádí přitahování do výše čela na hrazdě umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze,roznožku,výskok do kleku a dřepu provádí cvičení na švédské bedně zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti respektuje zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon,porovnat ho s předchozími výsledky	základy atletiky- rychlý běh,skok do dálky,hod míčkem,rozvoj různých forem rychlosti,vytrvalosti,síly a pohyblivosti a koordinace pohybu základy gymnastiky -cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti,průpravná cvičení a úpoly vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play základní plavecká výuka-základní plavecké dovednosti, 2 plavecké styly,hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí výchova cyklisty-dopravní hřiště		

Výstup	*Učivo*	*Průřezová témata*	*Poznámky*
zvládne techniku 2 plaveckých stylů – prsa a kraul,osvojí si techniku dalšího plaveckého stylu provádí skoky do vody zvládne jízdu na kole na dopravním hřišti,zná jednoduchá pravidla silničního provozu			

Ročník: 5.

Výstup	*Učivo*	*Průřezová témata*	*Poznámky*
zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení,především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením zvládne základní kroky lidových tanců,seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků,projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky uplatňuje zásady pohybové hygieny zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje cvičí podle jednoduchého nákresu,popisu cvičení dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu ,zdravotně zaměřené činnosti cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu tělocvičné pojmy-komunikace v TV bezpečnost při sportování základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry ,pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při	MKV-lidské vztahy - multikulturalita EV-vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví) MDV-fungování a vliv médií ve společnosti	

Výstup	*Učivo*	*Průřezová témata*	*Poznámky*
jedná v duchu fair-play respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích,vytváří varianty osvojených pohybových her, zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti umí přihrávky jednoruč a obouruč,dribling rozlišují míč na basketbal a volejbal. učí se ovládat hru s basketbalovým míčem nacvičuje střelbu na koš nacvičuje přehazovanou zná pravidla přehazované,malé kopané,florbalu a řídí se jimi zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti je schopen soutěžit v družstvu umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje zná techniku hodu kriketovým míčkem zná princip štafetového běhu uběhne 400 m a 800 m zná taktiku při běhu –k metě,sprintu,vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami umí skákat do dálky nacvičí správnou techniku skoku z místa účastní se atletických závodů. umí šplhat na tyči zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly,kotouly vpřed a vzad s různým zakončením, stoj na hlavě apod. provádí přitahování do výše čela na hrazdě,výmyk umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze,roznožku,výskok do kleku a dřepu,	TV,pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových základy atletiky- rychlý běh,skok do dálky,hod míčkem,rozvoj různých forem rychlosti,vytrvalosti,síly a pohyblivosti a koordinace pohybu základy gymnastiky -cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti,průpravná cvičení a úpoly činností –her a soutěží, zásady jednání a chování vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play		

Výstup	*Učivo*	*Průřezová témata*	*Poznámky*
provádí cvičení na švédské bedně zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí – kruhy,žebřiny,lavičky apod. provádí kondiční cvičení s plnými míči projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti respektuje zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon,porovnat ho s předchozími výsledky			

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Vzdělávání je zaměřeno na
- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Obsahové, časové a organizační vymezení
- realizován v 6.-9. ročníku po jedné hodině týdně – tělesná výchova, po dvou hodinách týdně – plavání

Vzdělávací oblast: Výchova ke zdraví	**Vzdělávací obor - předmět:** Tělesná výchova		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Žák umí aktivně vstupovat do režimu sportovní výchovy, samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky vedoucí k regeneraci organismu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, je schopen sám se samostatně připravit na pohybovou aktivitu, uplatňuje vhodně chování během hodiny tělesné výchovy, předvídá možná nebezpečí úrazu	Základní tělesné aktivity - správné držení těla, průpravná pohybová činnost, správné zapojení dechu, celkové posílení svalového aparátu, zdravotně orientovaná zdatnost, schopnost individuálního rozcvičení, strečink celého těla, seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním v hodinách tělesné výchovy, zásady bezpečného používání sportovního nářadí, potřeb a pomůcek	6.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové aktivity a dovednosti a tvořivě je aplikuje v hodinách tělesné výchovy	Cvičení na nářadí - přešvih, výmyk, vzepření, podmet, cvičení na kruzích, šplh na tyči, šplh na laně, rovnovážná cvičení, cvičení s náčiním - se švihadlem a s míči	6.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové aktivity a dovednosti a tvořivě je aplikuje v hodinách tělesné výchovy Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové aktivity a dovednosti a tvořivě je aplikuje v hodinách tělesné výchovy	Gymnastika - kotouly Atletika - běh, štafetový běh, překážkový běh, vytrvalostní běh, skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem, hod granátem, vrh koulí Bruslení - jízda vpřed, vzad, změna směru jízdy, vytrvalost, hry Vybíjená - hra podle pravidel	6.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové aktivity a dovednosti a tvořivě je aplikuje v hodinách tělesné výchovy Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové aktivity a dovednosti a tvořivě je aplikuje v hodinách tělesné výchovy	Atletika - běh, štafetový běh, překážkový běh, vytrvalostní běh, skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem, hod granátem, vrh koulí Cvičení na nářadí - přešvih, výmyk, vzepření, podmet, cvičení na kruzích, šplh na tyči, šplh na laně, rovnovážná cvičení s náčiním - se švihadlem a s míči	7.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace

Vzdělávací oblast: Výchova ke zdraví	**Vzdělávací obor - předmět:** Tělesná výchova		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové aktivity a dovednosti a tvořivě je aplikuje v hodinách tělesné výchovy Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové aktivity a dovednosti a tvořivě je aplikuje v hodinách tělesné výchovy	Akrobatická cvičení -přípravná cvičení, kotoul vpřed a vzad, kotoul letmo, stoj na rukou, přemet stranou a vpřed, přeskoky - roznožka, skrčka, odbočka Florbal - seznámení se hrou a jejími pravidly, nahrávky, střelba, vedení míčku, činnost brankáře, obcházení soupeře, nácvik standardních situací, průpravné hry, herní systémy Drobné hry - hry rozvíjející sílu, rychlost, vytrvalost a obratnost	7.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové aktivity a dovednosti a tvořivě je aplikuje v hodinách tělesné výchovy Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové aktivity a dovednosti a tvořivě je aplikuje v hodinách tělesné výchovy	Vybíjená - seznámení se s pravidly, nácvik, průpravné hry Lyžování - LVVK týdenní kurz	7.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - komunikace Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - kooperace a kom petice
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové aktivity a dovednosti a tvořivě je aplikuje v hodinách tělesné výchovy Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové aktivity a dovednosti a tvořivě je aplikuje v hodinách tělesné výchovy	Atletika - běh, štafetový běh, překážkový běh, vytrvalostní běh, skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem, hod granátem, vrh koulí Cvičení na nářadí - přešvih, výmyk, vzepření, podmet, cvičení na kruzích, šplh na tyči, šplh na laně, rovnovážná cvičení, cvičení s náčiním - se švihadlem a s míčkem Úpoly - přetahy, přetlaky, úpolové odpory, úpolové hry, pádová technika	8.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové aktivity a dovednosti a tvořivě je aplikuje v hodinách tělesné výchovy Žák zvládá v souladu s individuálními	Košíková - seznámení se s hrou a jejími pravidly, střelba, přihrávky, průpravné hry, dvojtakt, uvolňování s míčem a bez míče, osobní a zónové obranné systémy, nácvik standardních situací	8.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - kooperace a kom- petice Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Vzdělávací oblast: Výchova ke zdraví	Vzdělávací obor - předmět: Tělesná výchova		
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
předpoklady osvojované pohybové aktivity a dovednosti a tvořivě je aplikuje v hodinách tělesné výchovy			
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové aktivity a dovednosti a tvořivě je aplikuje v hodinách tělesné výchovy	Plavání - zásady bezpečnosti, metodickoorganizační pokyny a záležitosti, přípravný výcvik, dýchání do vody, splývání, starty, skoky do vody, plavecké obrátky, plavecké styly - prsa, kraul, znak	8.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace, komunikace
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové aktivity a dovednosti a tvořivě je aplikuje v hodinách tělesné výchovy Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové aktivity a dovednosti a tvořivě je aplikuje v hodinách tělesné výchovy	Atletika - běh, štafetový běh, překážkový běh, vytrvalostní běh, skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem, hod granátem, vrh koulí Cvičení na nářadí - přešvih, výmyk, vzepření, podmet, cvičení na kruzích, šplh na tyči, šplh na laně, rovnovážná cvičení, cvičení s náčiním - se švihadlem a s míčky	9.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové aktivity a dovednosti a tvořivě je aplikuje v hodinách tělesné výchovy	Akrobatická cvičení - přípravná cviče- ní, kotoul vpřed a vzad, kotoul letmo, stoj na rukou, přemet stranou a vpřed, přeskoky - roznožka, skrčka, odbočka	9.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové aktivity a dovednosti a tvořivě je aplikuje v hodinách tělesné výchovy	Odbíjená - seznámení se s hrou a jejími pravidly, nahrávky, střelba, průpravné hry	9.	Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové aktivity a dovednosti a tvořivě je aplikuje v hodinách tělesné výchovy	Plavání - plavecké styly - kraul, prsa, znak, motýlek, plavání pod vodou, skoky do vody, starty, plavecké obrátky, štafetové plavání, drobné hry ve vodě, vodní pólo	9.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace, ko- munikace a kompetice

RODINNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	Vzdělávací obor - předmět: Rodinná výchova	6. ročník	
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
-respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů -vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím.	**Vztahy mezi lidmi a formy soužití** -rodina-základ mravních hodnot a zásad -rodina-postavení muže a ženy (role) -sociální komunikace v rodině, s kamarády, ve škole, ve společnosti dospělých -soudružnost rodiny a vzájemná tolerance, úcta, svátky v rodině -potřeba a právo na vlastní soukromí •	6.	Osobnostní a sociální výchova: -poznávání lidí -mezilidské vztahy -komunikace -psychohygiena Výchova demokratického občana -občan, občanská společnost
-usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví své i ostatních	**Hodnota a podpora zdraví** -zdraví fyzické, psychické, emocionální, sociální, odpovědnost za zdraví své i ostatních •	6.	
-vyjádří vlastní názor k problematice zdraví -přivolá lékaře -dokáže si konkrétně představit účinky kouření, alkoholismu, užívání drog -přijímá zásadu, že alkoholik a narkoman se nemůže stát dobrým partnerem, rodičem -dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek -uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** -základní zdroje a příčiny nemocí, jejich prevence, zásady prevence úrazů, způsoby přivolání lékařské pomoci, předcházení nemocem, využití alternativní medicíny, únava, stres, relaxace -regenerace aktivním pohybem, ošetřování nemocného člena rodiny -režim dne • Autodestruktivní závislosti: -rizika zneužívání návykových látek -příčiny vzniku závislosti -pozitivní cíle a hodnoty a zájmy, jejich vyhledávání •	6.	Osobnostní a sociální výchova: -seberegulace a sebeorganizace
-v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky -zaujímá pozitivní postoj k významu výživy -vytváří postoj k výchově postoj ke zdravému životnímu stylu -uvědomuje si své přednosti a slabiny ve způsobu stravování -dokáže vybrat správné potraviny pro sestavení jídelníčku	• **Zdravý způsob života a péče o zdraví** • vliv výživy a způsobu stravování na zdravotní stav lidí • zdravá a nezdravá výživa, způsob stravování různých skupin obyvatelstva a národů • specifika stravování dětí a dospívajících, návrhy jídelníčku • stolování, chování u stolu •	6.	Multikulturní výchova: -lidské vztahy

Vzdělávací oblast: Člověk a zraví	Vzdělávací obor - předmět: Rodinná výchova	6. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
-získá schopnost vyhledávat, třídit a využít získané informace			
-optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - objasní stavbu a funkci orgánů rozmnožovací soustavy	**Změny v životě člověka a jejich reflexe** -vztahy mezi lidmi -ke druhému pohlaví -etika dospívání -osobní hygiena -ochrana proti sexuálnímu zneužití •	6.	Osobnostní a sociální výchova: -sebepoznání -sebepojetí Multikulturní výchova: -lidské vztahy
-projevuje zodpovědné chování v situacích ohrožení zdraví	**Osobnostní a sociální rozvoj** -bezpečné chování s vrstevníky -příčiny konfliktů -šikana	6.	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	Vzdělávací obor - předmět: Rodinná výchova	8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
-vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	**Vztahy mezi lidmi a formy soužití** -vliv rodinného prostředí na rozvoj osobnosti, kdo mě ovlivňuje při rozhodování dospívajících a jeho komunikace v rodině -puberta, psychické a fyzické změny -potřeby rodiny vzhledem k bydlení -estetika prostředí -sestavování návrhů na uspořádání bytu -ekologické bydlení -byt mých snů •	8.	Osobnostní a sociální výchova: -sebepoznání a sebeopojení Výchova demokratického občana: -občan, občanská společnost Multikulturní výchova: -lidské vztahy
-vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotu zdraví	**Hodnota a podpora zdraví** -zdraví fyzické a duševní -hierarchie hodnot	8.	

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**	Vzdělávací obor - předmět: **Rodinná výchova**	**8. ročník**	
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
-diskutuje v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí o problematice zdraví -dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí -uplatňuje osvojené preventivní způsob rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, civilizačními a jinými chorobami	-proměny životního stylu v důsledku civilizace -životní prostředí a zdraví -životní rytmy -režim dne -relaxace -odpočinek -stres -sestavování vlastních programů -péče o zdraví •		
-dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí	**Zdraví způsob života péče o zdraví** -výživa -vliv výživy a způsob stravování na zdravotní stav lidí -civilizační choroby -základní složky potravy -zásady zdravé výživy -výživová hodnota potravy, energetická spotřeba organismu -vitamíny a minerály ve výživě -zásady sestavování jídelníčku • -stolování, zásady stolování, úprava tabulek	8.	Osobnostní a sociální výchova: -seberegulace a sebeorganizace
-projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu -v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování	**Změny v životě člověka a jejich reflexe** -vztahy mezi lidmi, k druhému pohlaví, sexuální orientace -mužské a ženské pohlavní ústrojí -postoje k sexualitě a sexuální chování, promiskuita, pornografie, prostituce -etická stránka sexuality -deviantní chování, sexuální zneužívání, způsob ochrany před sexuálním zneužíváním •	8.	Osobnostní a sociální výchova: -poznávání lidí -komunikace -mezilidské vztahy

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**	Vzdělávací obor - předmět: **Rodinná výchova**	**8. ročník**	
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
-dává do souvislosti životní perspektivu mladého člověka se zneužíváním návykových látek -v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** -rizika zneužívání návykových látek, dopad na zdraví jedince, mechanismy vzniku závislosti -centra odborné pomoci, práce v sociální oblasti -návykové látky, základní rozdělení -modelové situace zaměřené na nácvik způsobu odmítání návykových látek -vliv alkoholu na rodinné prostředí -způsoby chování v krizových situacích -linka důvěry	8.	
-uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	**Osobnostní a sociální rozvoj** -osobnost člověka -rozdílné typy osobností, dědičné a získané faktory osobnosti a možnosti jejich ovlivňování -sebepoznání, sebevýchova, sebeovlivňování -jak nás vidí ostatní -rovnoprávnost, rasová diskriminace -zásady společenského chování -host v rodině, úloha hostitele -nácvik neverbální komunikace formou situačních her -způsoby chování v krizových situacích (šikanování, deviantní chování)	8.	Osobnostní a sociální výchova: -psychohygiena

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	Vzdělávací obor – předmět: Rodinná výchova	9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
-přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů	**Vztahy mezi lidmi a formy soužití** -vztahy mezi lidmi -asertivní komunikace, dialog -volba partnera, manželství, rodičovství, -registrované partnerství, tolerance -mezigenerační konflikty, problémy spojené se vstupem do samostatného života -ekonomické a právní otázky rodinného života •	9.	Osobní a sociální výchova: -poznání lidí -mezilidské vztahy Výchova demokratického občana: -občan, občanská společnost a stát
-dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví -uplatňuje osvojené preventivní způsoby chování i jednání v souvislosti s přenosnými chorobami -dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce -samostatně využívá kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím	**Zdraví způsob člověka a péče o zdraví** -odpovědnost jedince za zdraví -působení na změnu kvality prostředí a chování jedince -programy podpory zdraví -základní příčiny a zdroje nemocí -infekční onemocnění, očkování -způsob stravování různých skupin obyvatelstva, národů -duševní hygiena-únava, stres, relaxace, regenerace, aktivní pohyb -zásady duševní hygieny -kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy, stresových situací a k posilování duševní odolnosti •	9.	Multikulturní výchova: -lidské vztahy
-kultivovaně se chová k opačnému pohlaví -orientuje se ve vývoji plodu a průběhu porodu -zná základní potřeby těhotné ženy a orientuje se v potřebách dítěte po narození -vysvětlí, proč organizmus dospívající dívky není biologicky a psychicky zralý pro plný intimní život	**Změny v životě člověka a jejich reflexe** -rozhodování v oblasti sexuálního chování -odložení startu pohlavního života -těhotenství, umělé přerušení těhotenství-zdravotní a etický problém -porod -antikoncepce	9.	Osobnostní výchova: -psychohygiena

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	Vzdělávací obor – předmět: Rodinná výchova	9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
	-pohlavní přenosné nemoci (HIV, AIDS) -etická stránka sexuality, sexualita a sdělovací prostředky •		
-v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým (při kontaktu se sociálně patologickými jevy)	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** -způsoby chování v krizových situacích -linky důvěry a jiné specializované služby komunikace s nimi -rizika zneužívání návykových látek -vyhledávání pozitivních cílů a hodnot -HIV/AIDS Ve vztahu ke zneužívání návykových látek -pomoc odborná, specializovaná, laická •	9.	
-vyhodnotí na základě svých znalostí -zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt	**Osobnostní a sociální rozvoj** -situace ohrožující zdraví život jedince -vyrovnávání se s problémem (únik do uzavřenosti), agrese, toxikomanie aj. -reklamní vliv -působení sekt, terorismus •	9.	Mediální výchova: -interpretace vztahu mediálních sdělení

REGIONÁLNÍ VÝCHOVA - 6. ročník

1. Charakteristika vzdělávací oblasti „Člověk a jeho svět“

Vzdělávací obor – předmět **Regionální výchova** náleží svým obsahem a pojetím do vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* i *Člověk a jeho příroda*. Tato oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, společnosti, přírody, historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Obě vzdělávací oblasti rozvíjí prvotní poznatky a dovednosti žáků získané v rodině a předškolním vzdělávání. Učí žáky pozorovat věci a děje v okolním životě (společnosti) a jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Vedou žáky k poznávání sebe i svého nejbližšího okolí. Žáci se učí jevy a děje pojmenovávat, vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

2. Průřezová témata

Regionální výchova pomáhá v rámci průřezových témat k rozvoji následujících oblastí:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni – týmová a skupinová práce
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- formuje studijní dovednosti
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení
- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání,
- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví
- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění

3. Rozvoj klíčových kompetencí

Regionální výchova pomáhá utvářet a rozvíjet klíčové kompetence, kdy žák na konci vzdělávání:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení (kompetence k učení)
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě (kompetence k učení)
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy (kompetence k učení)

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu (kompetence komunikativní)
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje (kompetence komunikativní)
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem (kompetence komunikativní)
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce (kompetence sociální a personální)
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit (kompetence občanské)
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti (kompetence občanské)
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření (kompetence pracovní)

Základní studijní materiály

1. Kronika obce Ratíškovice
2. Školní kronika
3. Farní kronika
4. Almanach kostela
5. Almanach školy
6. Ratíškovický Zvon – obecní noviny
7. Frolcová Marie : Ratíškovice – minulost a přítomnost obce (1990)
8. Slovník Ratiškovštiny

Formy činnosti – týmová (skupinová) práce žáků → projekty

- článek do obecních novin a www stránky obce vč. fotodokumentace
- beseda s významnou osobností obce
- návštěva u významné osobnosti obce
- výstava fotografií o obci „Obec ve fotografii“
- nástěnka o životě obci s různou tématikou (prostory obecního úřadu, školy, knihovny)
- filmový videoklip „Moje obec“ do kabelové televize

REGIONÁLNÍ VÝCHOVA - 6. ročník

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Člověk a jeho svět	Vzdělávací obor - předmět: Regionální výchova
Očekávané výstupy **Žák:**	**Učivo**
• určí zeměpisnou polohu obce v rámci ČR • zná a popíše katastr obce Ratíškovice • stručně popíše oblast katastru obce z hlediska geomorfologie, geologie, hydrologie, pedologie a klimatologie • zdokumentuje významné zástupce flóry a fauny	Obec Ratíškovice - obecně
• se seznámí s první literární zmínkou o obci Ratíškovice – „Tajemství počátků obce“ • zjistí dostupné historické materiály zmiňující se o obci Ratíškovice • se seznámí s historickými nálezy v katastru obce • se seznámí s událostmi druhé světové války v obci • sestaví přehled a popis památných míst v obci	Obec Ratíškovice - historie
• sestaví přehled jednoduchých statistických šetření (obyvatelstvo, žáci školy, počty tříd ve škole,…) • popíše vývoj obyvatel obce podle dochovaných historických údajů • uvede vývoj zaměstnanosti obyvatel obce (zemědělství, hornictví,…) • se seznámí se společenským životem obyvatel mezi dvěma válkami • popíše vývoj životní úrovně v obci • uvede největší osobnosti obce od roku 1900 do současnosti a jejich význam pro život obce	Obec Ratíškovice – z minulosti do přítomnosti
• zná významné představitele obce (zastupitelstvo, rada, farnost, škola), • zajistí besedu s představiteli obce • se seznámí s průmyslem a živnostmi v obci – závody, provozovny a dílny • se seznámí s činností obecní policie	Obec Ratíškovice - současnost
• prezentuje život spolků a sdružení v obci (myslivci, hasiči, zahrádkáři, mykologové, ČFrS, Junák, kynologie, rybáři, zdravotně postižení…) • prezentuje činnost a poslání Osvětové besedy • se seznámí s vinařstvím obce • popíše možnosti sportovního vyžití v obci • zjistí vývoj a význam tradic v obci • sestaví přehled kulturních akcí v obci • popíše a vysvětlí lidový kroj • objasní význam obecní knihovny, seznámí se s knižním fondem knihovny	Život obce – kultura + tradice + sport + hudba + lidové umění

DRAMATICKÁ VÝCHOVA – 6. ročník

Dramatická výchova seznamuje žáky s tvůrčím procesem od volby tématu a námětu přes vytváření koncepce až k výstavbě jednotlivých situací a tvorbě postav. Vede žáky k porozumění dramatickému umění ve všech jeho tradičních i současných formách (divadlo, rozhlas, film, televize, počítačová tvorba) a ovládání všech výrazových prostředků, zejména hlasu a těla jako základních prostředků komunikace a dramatického výrazu.

Doplňující vzdělávací obor přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- užívání základních výrazových prostředků dramatického umění, lidského hlasu a lidského těla a lidského jednání k vyjadřování jevů, vztahů, prožitků, emocí, představ, myšlenek, názorů a postojů a k rozvíjení, zdokonalování a kultivování vlastních hlasových a pohybových dovedností a k jejich adekvátnímu užívání v situacích dramatické tvorby a v běžných životních situacích
- využívání herního jednání a jevištního jednání jako příležitosti k hledání a prověřování způsobů řešení problémů a konfliktů a sdělování o nich a chápání dramatického umění jako zobrazování konfliktů a jejich řešení v současnosti i minulosti, v různých sociálních skupinách, etnikách a národech
- k aktivnímu podílení se na procesu společné inscenační tvorby (dramaturgie, tvorba textu, režie, scénografie, scénická hudba, herecká tvorba), k uvědomování si a rozvíjení vlastních schopností a jejich uplatňování v týmové práci

Očekávané výstupy

Žák:

- uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev,dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla;
- propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých;
- rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí;
- prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt; uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou;
- přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku;
- rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu; pozná základní dramatické a hudebně dramatické žánry a jejich hlavní znaky; kriticky hodnotí dramatická díla;

Metody a postupy výuky

Dramatická výchova používá celou řadu metod a postupů, se kterými se běžně setkáváme ve výuce (diskuse, vyprávění, tvůrčí psaní atd.). Těžiště práce je však v těchto charakteristických metodách a postupech:

- Metody a postupy sloužící k vybavení žáků potřebnými dovednostmi: *cvičení a hry na rozvoj hlasových a pohybových dovedností, na koncentraci, napětí a uvolnění, smyslové vnímání, obrazotvornost a představivost, rytmické cítění, plynulost a barvitost mluveného projevu, kontakt, komunikaci a tvořivost.*
- Metody a postupy zaměřené na mapování tématu (myšlenka, názor, problém, vztahy, situace, postava, příběh apod.), na prověřování vlastních postojů a postojů ostatních k tomuto tématu, na poznávání sebe sama a ostatních: *dramatické hry a improvizace založené na jednání v navozené a přijaté situaci a případně roli, provázené přímým prožitkem. Toto jednání je předem více či méně strukturováno, je více či méně vedeno učitelem. Je pak v různé míře spontánní nebo improvizované (za spontánní považujeme předem nepřipravené, bezprostřední reakce na podněty, improvizované jednání předpokládá intuitivní i vědomou tvorbu, spolupráci s partnerem, skupinou; spontánní jednání více odhaluje, jaký kdo je, improvizované učí tvořit).*
- Metody a postupy směřující ke sdělování tématu a postojů k němu: *symbolizace, práce s metaforou, s různými vyjadřovacími prostředky, strukturování a fixování improvizovaného jednání, dramatizace, metody tvorby divadelního představení atd.).*

Učivo

Obsahem výuky je experimentování v rámci herních situací (schopnost dramaticky jednat v herní situaci a přijaté herní roli nebo postavů) a tvorba jevištních situací a postav. Žák rozvíjí systematicky hlas a tělo jako prostředky komunikace i jako prostředky dramatického výrazu. Seznamuje se se všemi složkami tvorby inscenace (dramaturgie, režie, scénografie, scénický zvuk a hudba, světlo) a využívá je ve vlastní inscenační tvorbě. Herecká tvorba je pojímána jako součást inscenační tvorby, jako způsob komunikace s diváky a jako prostředek k rozvíjení osobních komunikačních dovedností.

1. Základní předpoklady dramatického jednání

- psychosomatické dovednosti - práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace, psychofyzické jednání
- herní dovednosti - vstup do role, jevištní postava; strukturace herní a jevištní situace
- sociálně komunikační dovednosti - komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby a její prezentace, reflexe a hodnocení, organizace tvůrčí skupinové práce

2. Proces tvorby

- náměty a témata v dramatických situacích - jejich nalézání a vyjadřování
- práce na postavě - charakter, motivace, vztahy
- konflikt jako základ dramatické situace - řešení konfliktu jednáním postav
- dramatická situace, příběh - řazení situací v časové a příčinné následnosti, dramatizace literární předlohy
- inscenační tvorba - dramaturgie, režie, herecká práce, scénografie, scénická hudba a zvuk
- komunikace s divákem - prezentace, sebereflexe

3. Recepce a reflexe

- základní stavební prvky dramatu - situace, postava, konflikt, téma, vrchol, gradace
- základní dramatické žánry- komedie, tragedie, drama
- základní divadelní druhy - opera, opereta, muzikál, činohra, loutkové divadlo
- současná dramatická umění a média - divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba
- vybrané etapy a typy světového a českého divadla
- výrazné osobnosti české a světové dramatické tvorby

4. Téma a námět

- východisko pro dramatické jednání, práce s dramatickým textem, dramatizace literární předlohy, tvorba autorského textu

5. Situace

- dramatická situace, herní a jevištní situace, jednání v situaci a jeho směřování, ohnisko situace

6. Postava

- dramatická postava, herní a jevištní postava, herecká postava, složky herecké postavy (role, hra a individualita)

7. Konflikt

- typy konfliktů, dramatický konflikt, způsoby řešení konfliktu, funkce konfliktu v dramatickém tvaru

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – 6. ročník

Předmět **Mediální výchova** připravuje žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu přípravy v jiných předmětech, tak v dalším vzdělávání. Žáci si v rámci předmětu upevní představu o výpočetní technice jako takové, naučí se pracovat s běžným základním a aplikačním vybavením, vyhledávat a zpracovávat informace, komunikovat, ale i pracovat s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií.

Očekávané výstupy

Žák:

- umí na základní uživatelské úrovni používat počítač, je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení spojených s používáním prostředků informačních a komunikačních technologií
- orientuje se v běžném systému, ovládá základní operace se soubory
- je seznámen s moderními verzemi běžného základního a aplikačního programového vybavení a umí je na základní uživatelské úrovni využívat
- umí používat Internet jako základní otevřený informační zdroj a využívat jeho základní komunikační možnosti
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě
- učí se využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- učí porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním, porovnává informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů
- je motivován k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích

Metody a postupy výuky

Obsahem výuky je vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě, nacházení shodných, podobných a odlišných znaků, využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení problémů.

Žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Učivo

1. Základní pojmy výpočetní techniky

- hardware, software, soubory a složky, organizace ukládání dat, práce v síti, autorské právo a licenční politika

2. Operační systémy

- operační systém Windows - základní nastavení a ovládání, programy a příslušenství, další operační systémy, viry, antivirové programy, firewall

3. Internet

- vyhledávání informací, hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, elektronická pošta, další služby Internetu, výuka přes Internet, e-learing, globalizace, samostatné žákovské práce na zadané téma

4. Textové editory

- základní práce s dokumentem, formátování písma a odstavců, vkládání obrázků, vkládání dalších objektů, práce se styly, obsah a rejstřík, křížové odkazy, makroinstrukce

5. Tabulkové editory

- Excel - základní pojmy, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce, grafy, formátování buněk, podmíněné formátování buněk, přehledy, kontingenční tabulky a grafy, filtry a jejich použití

6. Grafické editory

- malování ve Windows, kreslení ve WORDU, vektorové editory, rastrové editory

7. Prezentační programy

- prezentace informací – Power Point, prezentace informací – web (webové stránky, prezentační programy, multimédia), žákovské práce na zadané téma

6. Přílohy

6.1. OBOROVÉ KOMISE ŠVP

	Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Garant	Členové						
1	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Kotásková Blanka	SUK	VACH	SLE	ADA	FOL	STR	MĚCH
		Cizí jazyk								
2	Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Kudrová	ILČ	KRI	HAN	FOL			
3	Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce	Informační a komunikační technologie	Vrba	HAN	MEL	MĚCH	ILČ			
		Pracovní činnosti								
4	Člověk a jeho svět	Prvouka	Kotásková Kristýna	BŮŽ	KOT	MEL	KUL			
		Vlastivěda								
		Přírodověda								
5	Člověk a společnost	Dějepis	Macháňová Anna	KOB	PŘÍ					
		Občanská výchova								
6	Člověk a příroda	Fyzika	Kudrová	HAN	VRB	LOV	UHL	KOT		
		Chemie								
		Přírodopis								
		Zeměpis								
		Regionální výchova								
7	Umění a kultura	Hudební výchova	Antošová	KRI	LOV	KOT	KBL			
		Výtvarná výchova								
		Dramatická, výchova								
		Mediální výchova								
8	Člověk a zdraví	Rodinná výchova	Vrba	LOV	STR	KOB	FOL			
		Tělesná výchova								

(Platnost k 1. 9. 2016)

6.2. Charakteristika pedagogického sboru

Přehled pedagogického sboru :

	Příjmení, jméno	Aprobace (dosažené vzdělání)
1	PhDr. Mgr. Bc. Hanák Josef – ředitel školy	matematika - fyzika
2	Mgr. Adamcová Lucie	český jazyk
3	Mgr. Antošová Renata	výtvarná výchova
4	Mgr. Bůžková Vlasta	učitelství pro I. stupeň
5	Mgr. Ilčíková Lenka	Matematika – technická výchova
6	Mgr. Konštandová Irena	učitelství pro I. stupeň
7	Mgr. Kobzáňová Jana	zeměpis – občanská výchova
8	Mgr. Kotásková Blanka	Český jazyk – občanská výchova
9	Mgr. Kotásková Kristýna	učitelství pro I. stupeň
10	Mgr. Kristová Magda	učitelství pro I. stupeň
11	Mgr. Kudrová Iveta – zástupce ředitele	matematika – přírodopis
12	Mgr. Kulheimová Marta	učitelství pro I. stupeň
13	Mgr. Lovecká Dagmar	chemie **(MD)**
14	Mgr. Lovečková Jana	učitelství pro I. stupeň
15	Mgr. Masaryková Vendula	učitelství pro I. stupeň
16	Mgr. Měchurová Simona	občanská výchova – technické práce **(MD)**
17	Mgr. Melichárková Jana	učitelství pro I. stupeň
18	Mgr. & Mgr. Macháňová Anna	německý jazyk, ruský jazyk, dějepis
19	Mgr. Příkazská Michaela	matematika – občanská výchova
20	Mgr. Straková Hana	učitelství pro I. stupeň
21	Mgr. Sukopová Petra	Anglický jazyk - dějepis
22	Ing. Uhlíková Kateřina	VŠB Ostrava, učitelství 2. st. ZŠ
23	Mgr. Vachová Ivana	Učitelství pro I. stupeň
24	Mgr. Bc. Vrba Lukáš	tělesná výchova - informatika
25	Michenková Miluše - vychovatelka ŠD	vychovatelství
26	Mokrá Dana - vychovatelka ŠD	vychovatelství
27	Jirásková Zdeňka - vychovatelka ŠD	vychovatelství
28	Synková Pavlína – vychovatelka ŠD	vychovatelství, sociální pedagogika

*(Platnost **k 1. 9. 2016**)*

6.3. Legislativní a metodická opora ŠVP (Stav k 1. 9. 2016)

- Zákon č. **561/2004** Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů s účinností od 1.9.2016
- Vyhláška č. **15/2005** Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy
- Vyhláška č. **16/2005** Sb., o organizaci školního roku
- Vyhláška č. **48/2005** Sb., o základním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů s účinností od 1.9.2016
- Vyhláška č. **72/2005** Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů s účinností od 1.9.2016
- Vyhláška č. **27/2016** Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- Vyhláška č. **74/2005** Sb., o zájmovém vzdělávání (*družina*)
- Nařízení vlády č. **75/2005** Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků

- **Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání**. MŠMT ČR, Praha 2016.
- **Manuál** pro tvorbu školní vzdělávacích programů v základním vzdělávání. VÚP, Praha 2005
- Metodika tvorby školních vzdělávacích programů. NÚOV, Praha 2002
- Vyhlášení rozvojového programu MŠMT *„Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 5 vyučovacích hodin od školního roku 2006/07“,* č.j. 31 042/2005-22, ze dne 17. ledna 2006.
- Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. MŠMT ČR, č.j. **15 523/2007-22**, ze dne 26. června 2007.
- Učební plány vzdělávacích programů základního vzdělávání od 1. září 2008. MŠMT ČR, č.j. **11 431/2008-22**, ze dne 11. června 2008.
- Metodický pokyn MŠMT k zajištění ***environmentálního vzdělávání***, výchovy a osvěty (EVVO), MŠMT ČR, č.j. **16 745/2008-22** ze dne 27. října 2008.
- Opatření ministryně školství, mládež a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. MŠMT ČR, č.j. **12 586/2009-22**, ze dne 16. prosince 2009 - Zařazení doplňujícího vzdělávacího oboru s názvem ***Etická výchova*** od 1. 9. 2010
- Doporučení MŠMT k realizaci ***sexuální výchovy*** v základních školách. MŠMT ČR, č.j. 26 976/2009-22, ze dne 2. dubna 2010.
- Akční plán inkluzivního vzdělávání MŠMT na období 2016-2018. MŠMT, č.j. 7499/2015-1
- Situační zpráva o inkluzivním vzdělávání. MŠMT, č.j. 26540/2015-1

Důležité internetové odkazy:

www.msmt.cz
www.rvp.cz
www.uiv.cz

6.4 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO)

Základním cílem EVVO je přispět k takovým postojům člověka k prostředí, které by vedly k udržitelnému rozvoji lidské civilizace na Zemi.

K tomuto velice obecně formulovanému cíli by měly směřovat zejména následující dílčí cíle:

- získání **základních znalostí a dovedností** potřebných k pochopení zákonitostí vztahů člověka a biosféry, k praktickému řešení ekologických problémů a k včasné prevenci jejich vzniku
- rozvíjení schopnosti **ekologicky myslet**, tj. uvažovat v souvislostech, důsledně a tvořivě aplikovat získané znalosti do každodenního jednání a chování, učit se domýšlet možné důsledky určitých rozhodnutí a podle toho je zpětně korigovat – jde tedy o vnesení principu negativní zpětné vazby do myšlenkového procesu. Lidé většinou ztratili přímý kontakt s přírodou, a proto si neuvědomují tak jako dříve, jak je pro ně zdravé a funkční prostředí důležité. Z toho důvodu je třeba je k tomuto ekologickému povědomí vést.
- ovlivnění formování **ekologické etiky,** tj. preferování hierarchie životních hodnot založené na úctě k životu, ke zdraví, na pozitivním vztahu k přírodě, na vzájemném porozumění, ohleduplnosti a vstřícnosti mezi lidmi, na odklonu od plýtvání, lhostejnosti, bezohlednosti a kořistnictví
- dosažení takového stavu, kdy jsou občané objektivně informováni o stavu a vývoji životního prostředí, získávají k prostředí vztah, který je základem šetrného a předvídavého chování a jednání.

Škola je pro rozvoj environmentálního vzdělání a postojů příhodným místem, protože má možnost působit dlouhodobě, koncepčně a na všechny žáky a přes žáky i na jejich rodinné prostředí.

Při výchově se zaměříme na:

- vedení žáků k úpravě a ochraně životního prostředí nejen ve třídách, ale i na chodbách a v okolí školy, úklid okolí školy
- zdokonalování estetického, bezpečného a zdravého prostředí ve škole a okolí
- vhodné působení na rodiče
- zdravé stravovací návyky, dodržování pitného režimu
- dobré hospodaření s vodou a energií
- třídění a recyklaci odpadu.
- propagaci zdravého životního stylu – spolupráce s mlékárnou Kunín
- návštěvy planetária
- sběrové akce
- přírodovědné exkurze
- olympiády a soutěže
- výtvarné aktivity
- používání přírodnin
- nástěnky

Zařazení:

Environmentální výchova je zařazena do učiva prvouky a přírodovědy na 1. stupni a přírodopisu, zeměpisu, chemie a občanské a rodinné výchovy na 2. stupni. Jako průřezové téma v rámci ŠVP se promítá do učiva dalších předmětů, hlavně do vlastivědy, jazyků a pracovních činností .

Očekávané výstupy EVVO:

Pochopení a osvojení principů trvale udržitelného rozvoje (trvale udržitelný rozvoj je komplexní soubor strategií, které umožňují pomocí ekonomických nástrojů a technologií uspokojovat sociální, materiální i duchovní potřeby lidí, při plném respektování environmentálních limitů).

Žák se orientuje v následujících oblastech:

- co je podstatou života, co je třeba v jeho zájmu respektovat
- jaká je základní struktura a funkce ekosystémů
- v čem spočívá oběh látek v celé biosféře
- jak je člověk a celá lidská společnost s biosférou svázána a proč je nutno pro současnost i pro budoucnost chránit celoplanetární podmínky života
- jak a čím je možno ohrozit obnovitelné zdroje přírody, proč je nutno počítat s neobnovitelností některých přírodních zdrojů
- čím a jak je možno životodárné systémy na lokální, regionální i globální úrovni narušovat to znamená s tím, co jsou environmentální limity

Žák rozumí tomu,

- jak se člověk a celá lidská společnost vyvíjela po stránce materiální a duchovní
- jak člověk hospodařil s přírodními zdroji, co a proč bylo pro jednotlivé etapy a jednotlivé oblasti typické
- které technologické zásady a ekonomické nástroje a proč mají zásadní význam pro zachování podmínek pro život budoucích generací a pro rovnovážný vývoj lidské společnosti na celé Zemi
- co je pro plnohodnotný život člověka důležité, jak a čím je ovlivňováno zdraví, jakou má hodnotu pro celý život, v čem může spočívat spokojenost a štěstí
- co znamená lidská zvídavost, náročnost a naopak střídmost, tvořivost i pokora a odpovědnost
- jaké jsou vztahy mezi různými skupinami lidí – od rodiny po celosvětové měřítko, jaký význam má vzájemné respektování rozmanitých kultur, mezilidská vstřícnost a spolupráce
- proč je v demokracii tak důležitá rovnováha mezi právem a povinnosti
- jaká je funkce vzdělávání a informací pro přijímání rozhodnutí
- jaké je poslání vědy

to znamená s možnostmi a s cestami udržitelného rozvoje, který představuje výzvu převzít individuální i skupinovou odpovědnost za globální stav světa v prostoru i v čase.

6.5. Sexuální výchova

V základním vzdělávání se usiluje o naplňování mnoha cílů, jedním z nich je učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný a k tomu slouží i sexuální výchova.

Je součástí hlavně těchto vzdělávacích oblastí:

Člověk a jeho svět (Člověk a jeho svět)

Člověk a zdraví (Výchova ke zdraví, Tělesná výchova)

Realizace

Sexuální výchova realizována zejména prostřednictvím vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět na 1. stupni ZŠ a Člověk a zdraví na 2. stupni ZŠ, tyto vzdělávací oblasti jsou dále tematicky propojeny se vzdělávacími oblastmi Člověk a společnost, Člověk a příroda, s průřezovými tématy Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova a tematicky zasahuje také do dalších vzdělávacích oblastí a průřezových témat .
Obsah učiva související se sexuální výchovou vyjmutý z výše uvedených vzdělávacích oblastí a průřezových témat:

1. Člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme

- domov – prostředí domova,
- škola – bezpečná cesta do školy

Lidé kolem nás

- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny,
- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace,
- chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování,
- právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, protiprávní jednání.

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince,
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosu),
- péče o zdraví, zdravá výživa – osobní, intimní a duševní hygiena – stres a jeho rizika, reklamní vlivy,
- osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání, brutalita a jiné formy násilí, služby odborné pomoci).

2. Člověk a zdraví

Vztahy mezi lidmi a formy soužití

- vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství,
- vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina.

Změny v životě člověka a jejich reflexe

- dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny,
- sexuální dospívání a reprodukční zdraví – předčasná sexuální zkušenost, těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity.

Zdravý způsob života a péče o zdraví

- tělesná a duševní hygiena – zásady osobní, intimní hygieny,
- ochrana před přenosnými a nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy – bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV / AIDS, hepatitidy, preventivní a lékařská péče).

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

- skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci,
- bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích,
- manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt.

Hodnota a podpora zdraví

- celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova hierarchie potřeb),
- podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, odpovědnost jedince za zdraví.

Osobnostní a sociální rozvoj

- sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí,
- seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací,
- psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech,
- mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých,
- morální rozvoj – dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování.

3. Člověk a společnost

Člověk ve společnosti

- lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen,
- vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti,
- zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování.

Člověk jako jedinec

- podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti,
- vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí,
- osobní rozvoj – adaptace na životní změny.

4. Člověk a příroda

Biologie člověka

- fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka,
- anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla,
- nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí,
- životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka.

5. Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- **Osobnostní rozvoj**
  - sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace,
  - psychohygiena.
- **Sociální rozvoj**
  - poznávací schopnosti,
  - mezilidské vztahy,
  - komunikace.
- **Morální rozvoj**
  - řešení problémů a rozhodovací dovednosti,
  - hodnoty, postoje, praktická etika.

Mediální výchova

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení,
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality,
- fungování a vliv médií ve společnosti.

Multikulturní výchova

- kulturní diference,
- lidské vztahy,
- etnický původ,
- princip sociálního smíru a solidarity.

Realizací sexuální výchovy je naplňován především jeden z cílů základního vzdělávání, a to učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný. Zároveň jsou rozvíjeny především tyto **klíčové kompetence**:

- kompetence k učení,
- kompetence k řešení problémů,
- kompetence komunikativní,
- kompetence sociální a personální,
- kompetence občanské.

Obsah učiva vzhledem k věkovým zvláštnostem žáků

I. ročník

Psychické a sociální zdraví:

příbuzenské vztahy v rodině (postavení jedince/dítěte v rodině, otec, matka, syn, dcera, bratr, sestra, prarodiče, širší příbuzenské a mezigenerační vztahy, podobnosti ve vzhledu, profese rodičů, vlastní a nevlastní příbuzenské vztahy …)

vztahy mezi členy rodiny (úcta, pomoc, vzájemné pochopení, ochrana, pomoc
mladším a starším členům rodiny, komunikace s blízkým členem rodiny,důvěra mezi členy rodiny, příprava na narození dítěte v rodině …)

komunikace mezi vrstevníky, i směrem k dospělým, kulturní slovník, chování lidí, vlastnosti, pravidla slušného chování

osobní bezpečí (prostředí domova, bezpečná cesta do školy, komunikace s cizími lidmi, způsoby odmítnutí, bezpečné chování doma, při hrách, důležitá telefonní čísla, telefonování, žádost o pomoc)

Fyzické zdraví:

člověk (životní potřeby, projevy, společné a odlišné znaky od jiných živočichů)

lidská postava (stavba těla a jeho částí, pohlavní rozdíly, mezi mužem a ženou, hygiena, sebepoznávání, sebepojetí)

II. ročník

Psychické a sociální zdraví:

život rodiny (řád, pravidla rodinného života, rozdělení rolí v rodině, práva a povinnosti členů rodiny, jejich podíl na chodu domácnosti, společné činnosti rodiny, péče o nemocné a handicapované členy rodiny, sourozenecké vztahy

vrstevnické vztahy (kamarádství, výběr kamarádů,vliv vrstevnické skupiny,modelové situace odmítnutí,požádání o pomoc pro sebe i pro ostatní, nebezpečí manipulace uvnitř skupiny, tolerance k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům, slušné chování…)

komunikace mezi pohlavími (společenské chování)

týrané, zneužívané a zanedbávané děti

dětská krizová centra (možnosti pomoci v krizových situacích,…)

nebezpečí elektronické komunikace – bezpečný internet

odmítá komunikaci, která mu je nepříjemná odmítá „tělesné kontakty“, které jsou mu nepříjemné prostředí domova, bezpečná cesta do školy

Fyzické zdraví:

vrozené biologické rozdíly mezi lidmi (věk, pohlaví, výška, barva pleti, vlasů, očí)

III. ročník

Psychické a sociální zdraví:

funkce rodiny

významné události v rodině (narození nového člena rodiny, odpovědnost za mladšího sourozence, vztah a komunikace se staršími sourozenci, smrt člena rodiny, setkávání, oslavy, historie rodiny, rodinné tradice)

problémy v rodině (komunikace při řešení problémů, rozchod rodičů, nový partner rodiče, opuštěné, osiřelé, adoptované děti, péče o staré občany)

nácvik chování v rizikových situacích (prostředí domova., bezpečí ve škole, práva a jejich ochrana (způsoby odmítání, nebezpečí manipulace, výhružky, vydírání…), slušné chování

bezpečné užívání internetu, ochrana osobních dat

Fyzické zdraví:
změny v průběhu života, puberta, dospívání , sebepoznání
osobní a intimní hygiena dívek a chlapců

IV. ročník

Psychické a sociální zdraví:
funkce a vývoj rodiny, vztahy v rodině (typy rodin, výchovné vlivy v rodině, náhradní rodinná péče, nové vztahy v rodině, rodokmeny…)
komunikace v rodině, mezi lidmi, vztahy, respekt odlišností (komunikace uvnitř rodiny, pravidla společenského chování v rodině)
pravidla soužití ve škole, mezi chlapci a děvčaty, v rodině, slušné chování, bezpečné domácí prostředí, řešení problémů doma a ve škole
odmítací techniky, základní práva a jejich ochrana
sebepoznání a sebepojetí
pravidla bezpečné komunikace na internetu, sexualita a sdělovací prostředky, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Fyzické zdraví:
základy lidské reprodukce, vznik a vývoj jedince před narozením
infekční nemoci (očkování, karanténa, izolace…)

V. ročník

Psychické a sociální zdraví:
vztahy mezi lidmi, respekt odlišností (kamarádství, přátelství, láska, manželství, rodičovství, příbuzenství,…)
konflikty v mezilidských vztazích (bezpečné chování v sociálním kontaktu,
asertivní chování při ochraně sebe sama, komunikace řešení problémů (rozpozná jednání a chování, které nelze tolerovat)
sexuální chování (pocity, představ, touhy, láska a její projevy…) bezpečné sexuální chování
práva a jejich ochrana, právo říci „ NE “(prevence pohlavního zneužívání…, bezpečné prostředí)
vnímání mediálních sdělení

Fyzické zdraví:
etapy lidského života (postnatální vývoj, charakteristika jednotlivých období)
péče o novorozence, kojence, batole (hygiena, výživa, rozvoj osobnosti dítěte,
ochrana před přenosnými chorobami (HIV / AIDS, hepatitidy,…)

VI. ročník

Psychické a sociální zdraví:
rodina, domov (postavení a role ženy a muže v rodině, páva a povinnosti členů rodiny při zajišťování chodu domácnosti a při výchově dětí.), vliv rodinného prostředí na rozvoj osobnosti
asociální chování a jeho prevence (vliv vrstevnické skupiny…), sekty, klima třídy a školy, řešení problémů
Úmluva o právech dítěte, ochrana práv
vztahy mezi lidmi (k druhému pohlaví, partnerské vztahy, manželství, rodičovství, zakládání rodiny…)komunikace, empatie, asertivita
volba partnera (přátelství, kamarádství, láska, první sexuální kontakty…)
Sociální klima, pozitivní sociální prostředí

mobilstalking, kybernstalking – jak a kde hledat pomoc, ochrana vůči manipulaci, manipulativním informacím, asertivní techniky

Fyzické zdraví:
hygiena
sexuální zneužívání a jeho prevence vliv návykových látek na sexuální chování
plánované rodičovství
HIV / AIDS bezpečné sexuální chování vzhledem k odpovědnosti za sebe a okolí
Sebepoznání, sebepojetí, optimální reakce na dospívání

VII. ročník

Psychické a sociální zdraví:
komunikace v rodině (dospívající a jeho komunikace v rámci rodiny i mimo ni, mezigenerační rozdíly,…)
požadavky spojené se vstupem do samostatného života (potřeby rodiny vzhledem k bydlení, potřeba a právo na vlastní soukromí, zakládání vlastního domova…)
vztahy s vrstevníky, respekt odlišností, projevy chování, rizikové chování, efektivní komunikace
volba partnera (přátelství, kamarádství, láska, manželství, etika sexuálního chování)

Fyzické zdraví:
plánované rodičovství (biologická, psychická a sociální zralost …)
sexuální dospívání (předčasná sexuální zkušenost, intimní hygiena, sexuální orientace, poruchy pohlavní identity)
probuzené pohlaví (zvýšený zájem o sebe sama, intimní hygiena, masturbace, mýty, skutečnost očima lékařů, nekoitální aktivity, líbání, dotýkání, mazlení …), optimální reakce, seberegulace
sexualita a média (ohrožení mravního vývoje dětí a mládeže), ochrana vůči manipulaci
návykové látky a sex, bezpečné chování, zdraví a jeho ochrana

VIII. ročník

Psychické a sociální zdraví:
změny v životě rodiny (narození dítěte, adopce, nemoc, ošetřování člena rodiny, etické vztahy k nemocnému, rekonvalescence, rozvod, odchod dětí z rodiny, ztráta zaměstnání členů rodiny…) podpora ze strany členů rodiny
ekonomické a právní otázky rodinného života
řešení konfliktů nejenom v rodině, ale i v širším sociálním prostředí (konflikty v mezilidských a partnerských vztazích, pravidla mezilidského soužití, etika ve vztazích, hodnotový systém,…)
vztahy s vrstevníky, rovnost a nerovnost mezi lidmi, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, rozhodovací dovednosti, vnímání, prožívání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí morálka a mravnost
postoje k sexualitě a sexuálnímu chování (sexuální orientace, promiskuita, prostituce, ohrožení zdraví v souvislosti s rizikovým sexuálním chováním, …), optimální reakce
sexualita a zákon (věková hranice trestněprávní odpovědnosti, kuplířství, sexuální zneužívání …)
rizikové/efektivní chování (rizika návykových látek a sexuálního chování), asertivní techniky, ochrana vůči manipulaci médií a sekt

Fyzické zdraví:
rozhodování v oblasti sexuálního chování (odložení startu do pohlavního života …), seberegulace a sebeorganizace
plánované rodičovství (početí, asistovaná reprodukce, genetické poradenství…)
umělé přerušení těhotenství - zdravotní a etický problém

metody antikoncepce (přirozená, bariérová, hormonální, vhodnost a nevhodnost vzhledem k účinnosti, použití věku…)
ochrana reprodukčního zdraví (prevence rakoviny prsu, technika samovyšetřování prsní žlázy, prevence rakoviny děložního čípku, poruchy plodnosti…)
nemoci, úrazy a prevence – složky zdraví, jejich ochrana a rozvoj (prevence, příčiny, příznaky), životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka
poznávací schopnosti u jednotlivých druhů nemocí
fungování a vliv médií ve společnosti ve vztahu k sexuální výchově

IX. ročník

Psychické a sociální zdraví:
faktory ovlivňující stabilitu rodiny (vztahy v rodině, rodinné klima, krizové situace v rodině, sféry pomoci rodinám, krizová centra, důležité telefony, předmanželské a manželské poradny…), adaptace na životní změny
zanedbávání rodinné výchovy, náhradní rodinná péče
vztahy s vrstevníky, efektivní komunikace, rovné postavení mužů a žen, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, osobní vlastnosti, rozhodování a dovednosti, systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí

Fyzické zdraví:
předčasná těhotenství, manželství nezletilých a jejich důsledky
týrané, zneužívané a zanedbávané děti (prevence, ochrana, linky pomoci)
nemoci přenosné pohlavním stykem, včetně HIV / AIDS
postoje k sexualitě a sexuálnímu chování (sexuální orientace, promiskuita, prostituce, pornografie, předsudky a diskriminace, znásilnění, obchodování s lidmi v souvislosti s prostitucí, ohrožení zdraví v souvislosti s rizikovým sexuálním chováním,…), optimální chování v dospívání, zneužívání návykových látek a jejich vztah se sexuálním chováním, asertivní techniky
rizikové chování (sexuální zneužívání a jeho prevence)
sexualita a zákon (věková hranice trestněprávní odpovědnosti, kuplířství, sexuální zneužívání), poznávací schopnosti
sexuální dysfunkce poruchy pohlavní identity – odpovědnost za bezpečné sexuální chování, ochrana vůči manipulaci médií a sekt
zdraví, lidské potřeby (Maslowova hierarchie potřeb), seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, hodnoty, postoje, praktická etika
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality ve vztahu k sexuální výchově

Očekávané výstupy 1. – 3. ročník

uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle;
projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě

Očekávané výstupy 4. - 5. ročník

využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Očekávané výstupy 6. – 9. ročník

respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, pozitivní komunikaci a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)
vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická skupina, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu
optimálně reaguje na fyzické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování
vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.

6.6 Etická výchova

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBOR

Obsah doplňujícího vzdělávacího oboru tvoří následující témata:

1. Mezilidské vztahy a komunikace.
2. Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.
3. Pozitivní hodnocení druhých.
4. Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.
5. Komunikace citů.
6. Interpersonální a sociální empatie.
7. Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.
8. Reálné a zobrazené vzory.
9. Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.
10. Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

Na deset základních témat navazuje šest aplikačních témat, mezi která patří:

Etické hodnoty
Sexuální zdraví
Rodinný život
Duchovní rozměr člověka
Ekonomické hodnoty
Ochrana přírody a životního prostředí
Hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka

Etická výchova vytváří celou řadu mezipředmětových vztahů. Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura navazuje etická výchova na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem a ve vzdělávacím oboru Cizí jazyk na učivo pravidla komunikace v běžných každodenních situacích. Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět navazuje na učivo domov, škola, rodina, soužití lidí, chování lidí, základní globální problémy, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody, partnerství, rodičovství a základy sexuální výchovy. Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost ve vzdělávacím oboru Výchova k občanství navazuje na učivo naše škola, obec, region, kraj, lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití, podobnost a odlišnost lidí, osobní rozvoj, vnitřní svět člověka a lidská práva. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda ve vzdělávacím oboru Přírodopis navazuje na učivo životní styl a ochrana přírody a životního prostředí. Ve vzdělávací oblasti Člověk a kultura ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků. Ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví navazuje na učivo vztahy mezi lidmi a formy soužití, změny v životě člověka a jejich reflexe, zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a osobnostní a sociální rozvoj. V doplňujícím vzdělávacím oboru Dramatická výchova navazuje na učivo základní předpoklady dramatického jednání a proces dramatické a inscenační tvorby. Z průřezových témat navazuje především na vzdělávací obsah osobnostní a sociální výchovy, multikulturní výchovy, environmentální výchovy a mediální výchovy.

Etická výchova žáka především vede: k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuze s druhými, ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa.

Doplňující vzdělávací obor etická výchova u žáka rozvíjí: sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce.

Hlavním důvodem pro zařazení etické výchovy do RVP ZV je skutečnost, že v naší školské soustavě chybí předmět, který by systematicky rozvíjel mravní stránku osobnosti žáků. Důležitost a aktuálnost tohoto kroku podporují i zkušenosti z většiny zemí OECD, ve kterých je předmět s podobným obsahem do vzdělávacího systému zařazen.

Vzdělávání je založeno na zásadách svobodného šíření poznatků, které vyplývají z výsledků soudobého stavu poznání světa a jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání (§ 2, odst. 1, písm. e) školského zákona).

Vzdělávací obsah - 1. stupeň

Očekávané výstupy - 1. období
žák
si osvojí oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci
se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel
si osvojí základní (předpoklady)vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým
si osvojí základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých
zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky
vyjadřuje city v jednoduchých situacích
využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů
reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc
Očekávané výstupy - 2. období
žák
reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku
si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení
se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách
identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí
jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy
iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně
Učivo
ZÁKLADNÍ KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI
komunikace při vytváření výchovného kolektivu – představení se, vytvoření základní komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost, otevřená komunikace
základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích - pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva
základy neverbální komunikace- seznámení se s možnostmi neverbální komunikace, postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky
komunikace citů – identifikace, vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu
POZITIVNÍ HODNOCENÍ SEBE A DRUHÝCH
sebepojetí - sebepoznání, sebehodnocení, sebepřijetí, sebeprezentace, sebeovládání, podpora sebeoceňování
pozitivní hodnocení druhých – v běžných podmínkách projevování pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, připisování pozitivních vlastností druhým, správná reakce na pochvalu
akceptace druhého - zážitek přijetí pro každé dítě, nácvik přátelského přijetí, umění odpustit, pomocí empatie předpokládat reakci druhých
TVOŘIVOST A ZÁKLADY SPOLUPRÁCE
tvořivost v mezilidských vztazích – vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování
schopnost spolupráce – radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce
elementární prosociálnost – darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství
ZÁKLADY ASERTIVNÍHO CHOVÁNÍ
iniciativa – ve vztahu k jiným, hledání možnosti jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, iniciativa nepřijatá jinými, zpracování neúspěchu
asertivní chování – rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání

2. stupeň

Očekávané výstupy

žák

- ***komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci***
- ***respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí***
- ***analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu***
- ***nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva***
- ***rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory***
- ***spolupracuje i v obtížných sociálních situacích***
- ***je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení***
- ***analyzuje etické aspekty různých životních situací***
- ***se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů***
- ***aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy***

Učivo

KOMUNIKACE

- **otevřená komunikace** – úrovně komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách
- **aktivní naslouchání** – cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání

DŮSTOJNOST A IDENTITA LIDSKÉ OSOBY

- **úcta k lidské osobě –** lidská práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost, potenciality člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost
- **jedinečnost a identita člověka –** rozvoj sebevědomí, hodnotová orientace, rozvoj sebeovládání a morálního úsudku, selfmanagement, úvahy nad mravními zásadami, radost a optimizmus v životě

ASERTIVNÍ CHOVÁNÍ

- **asertivní chování** – přijatelný kompromis, konstruktivní kritika, přijetí pochvaly, požádání o laskavost, stížnost, otázka po důvodu, realizace svých práv, řešení konfliktu
- **obrana před manipulací - asertivní techniky** – manipulace, vysvětlení a nácvik jednotlivých asertivních technik
- **fair play –** zdravá soutěživost, dodržování pravidel hry, asertivita a prosociálnost v soutěživých situacích, prosociálnost a sport

REÁLNÉ A ZOBRAZENÉ VZORY

- **pozitivní vzory versus pochybné idoly –** senzibilizace pro rozlišování vzorů**,** vliv reálných vzorů, prosociální vzory ve veřejném životě, vzory ve vlastní rodině, vliv zobrazených vzorů a vhodné literární prameny, smysl autority, vztah k autoritě
- **podpora pozitivního působení televize a medií –** nabídka pozitivních vzorů v médiích, kritický přístup k působení médií, eliminace vlivu agrese, zvládání agrese, rozlišování mezi realitou a pseudorealitou, účinná obrana proti manipulaci médii, media a volný čas
- **já – potenciální vzor pro druhé –** smysl a cíl mého života, postoje, zodpovědný život, mé schopnosti a společnost, zdravý způsob života, autonomie a konformita

INICIATIVA A KOMPLEXNÍ PROSOCIÁLNOST

- **iniciativa a tvořivost** – renatalizace, nácvik tvořivosti, prosociální aspekt iniciativy a tvořivosti ve školním prostředí a v rodině, psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci, přátelství
- **iniciativa ve ztížených podmínkách –** pozitivní formulace problému, pomoc anonymnímu člověku, veřejná osobní angažovanost
- **uplatnění komplexní prosociálnosti** – bída světa, informovanost o situaci zemí třetího světa, vztah k menšinám, využití prosociálnosti v multikulturní společnosti, pozitivní vztah k diverzitám

APLIKOVANÁ ETICKÁ VÝCHOVA

- **etické hodnoty –** zdroje etiky, osobní odpovědnost, smysl života, aplikace mravních zásad a hodnot, ctnosti, svědomí a jeho rozvoj
- **sexuální zdraví –** zodpovědný vztah k sexualitě, mládí – příprava na lásku, sexuální identita, nezralé rodičovství

- **rodina –** poznání vlastní rodiny a jejích pravidel, práva a povinnosti v rodině, role v rodině, formulace nevyslovených pravidel a očekávání, hodnota rodiny, zlepšení atmosféry v rodině, komunikace v rodině, úcta k členům rodiny, úcta ke stáří
- **duchovní rozměr člověka –** obrana proti sektám, tolerance k lidem s jiným světovým názorem, informace o různých světonázorech
- **ekonomické hodnoty –** rozumné nakládání s penězi, zájem o otázky národního hospodářství, vztah mezi ekonomikou a etikou, rozvíjení ekonomických ctností – šetrnost, podnikavost
- **ochrana přírody a životního prostředí –** úcta k životu ve všech jeho formách, citový vztah člověka k přírodě, vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody, zodpovědnost za životní prostředí

6.7. Náboženství

Struktura předmětu dle ročníků

Roč.	Téma	Cíle	Základní modlitby	Symbol
1.	BŮH MĚ MÁ RÁD JSEM S TEBOU (rozvoj pozitivního vnímání světa, schopnost důvěřovat a slavit, liturgický rok)	Dítě se učí s důvěrou prožívat události liturgického roku ve společenství církve.	OTČE NÁŠ, ZDRÁVAS MARIA	DAR
2.	POZNÁVÁME BOŽÍ LÁSKU (řád stvoření, dějiny spásy)	Dítě má poznávat, jak Bůh působí v dějinách spásy.	APOŠTOLSKÉ VYZNÁNÍ VÍRY	KŘÍŽ
3.	BŮH K NÁM PŘICHÁZÍ (příprava ke svátostem)	Dítě se má disponovat k přijetí svátosti smíření a svátosti eucharistie.	DESATERO	CHLÉB A VÍNO
4.	BŮH NÁS VEDE S TEBOU NA CESTĚ (společenství, liturgie mše svaté s důrazem na společenství)	Dítě má prohloubit prožívání přijatých svátostí a poznávat své místo ve farnosti a v práci pro druhé.	BLAHOSLAVENSTVÍ	CESTA
5.	BŮH NÁS VOLÁ SPOLEČNĚ VYTVÁŘÍME BOŽÍ KRÁLOVSTVÍ (víra jako odpověď člověka na Boží volání, svátosti)	Dítě má poznávat víru jako schopnost odpovídat na životní výzvy následováním příkladu Ježíše Krista, životem ve společenství církve a spoluvytvářením světa.	APOŠTOLSKÉ VYZNÁNÍ VÍRY	DŮM
6.	SPOLEČNĚ OBJEVUJEME VÍRU - VĚŘÍM (systematizace znalostí základních oblastí křesťanské víry z prvního stupně a příprava na jejich prohlubování [dějiny spásy, základní motlitby, liturgický rok])	Dítě má rozvíjet svou osobnost v zakotvení ve světě, v Bohu a ve vztazích k druhým lidem. Dítě má získat přehled o základních oblastech křesťanské víry.		KRUH
7.	ROSTEME VE VÍŘE (SVÁTOSTI) (prohloubení ctností víry, naděje a lásky a skrze prohlubování schopnosti vidět za viditelným světem Boží svět a vstupovat s ním do vztahu prohloubit prožívání svátostí v církvi (zpráva o stvoření, spoluzodpovědnost, práce s biblí,	Dítě se má učit základním prvkům komunikace a prohloubit je do schopnosti vidět za viditelným Boží svět a vstoupit s ním do vztahu. Dítě má prohloubit své chápání a prožívání svátostí ve společenství		STROM

	literární styly, svátosti jako gesto, slovo a materie, Vánoce a Velikonoce jako projev Ježíšova přijetí údělu chudoby a bolesti, liturgie mše svaté, eucharistie, biřmování)	církve a svou víru, naději a lásku.		
8.	UTVÁŘET ŽIVOT (MORÁLKA) formování svědomí a učit vidět v Desateru jeho křesťanské naplnění, Boží království jako to, co dává smysl křesťanskému úsilí o mravnost (výchova svědomí, Desatero a jeho naplnění v ideálu křesťanské lásky, svátost smíření, Boží království)	Dítě se má učit stát před Bohem se svými pozitivními i negativními stránkami vlastní osobnosti a dokázat prožít hodnotu Božího odpuštění a smíření. Dítě má prohloubit citlivost vlastního svědomí, poznat principy křesťanské mravnosti a být připravené k jejich uskutečňování.		DUHA MOST
9.	VĚŘIT A ŽÍT ukázat obraznost biblické výpovědi na existenciální otázky člověka, vést k pochopení jiných světových náboženství a k toleranci vůči nim (křesťanský smysl utrpení, světová náboženství, ekumenismus, formy křesťanské spirituality)	Mladý člověk se má učit klást si existenciální otázky a neztrácet chuť hledat náboženskou odpověď. Mladý člověk se má disponovat udržení si a obhájení důvodů křesťanské naděje tváří v tvář náboženské pluralitě současného světa.		DVEŘE

Poznámka:

Předkládaný Školní vzdělávací program základního vzdělávání bude postupně doznávat úprav a změn, bude postupně upravován, doplňován a rozšiřován – jedná se o tzv. ***otevřený dokument***. Tyto změny zcela jistě vyvolají změny organizace a struktury základní školy, nabídka volitelných a nepovinných předmětů, zájmových útvarů, připomínky rodičů, školské rady i místní samosprávy. Tento školní vzdělávací program je zpracován na základě zásad uvedených v RVP [20)].

[20)] Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Praha : MŠMT ČR 2016

Základní škola a Mateřská škola Ratíškovice

Vítězná 701, 696 02 Ratíškovice

Č.j. 152/2013

Dodatek č. 1

k ŠVP pro ZV – ZŠ Ratíškovice, č.j. 200/2007, verze 1.2

Na základě *Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*, č.j. MŠMT-2647/2013-210 (MŠMT-26522/2013), ze dne 29. ledna 2013, jehož přílohou je úplné znění *Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* (dále jen „**RVP ZV**“) s platností od 1. září 2013, se mění a upravuje *Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání - ZŠ Ratíškovice,* č.j. 200/2007, verze 1.2 s účinností od 1. září 2012, takto:

- Je aktualizován *Učební plán od školního roku 2012-2013,* schválený na 2. zasedání Školské rady dne 30. srpna 2012, včetně *Komentáře*:
- Volitelný předmět *Německý jazyk* je od 1.9.2013 vymezen jako součást vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace* v rámci vzdělávacího oboru Další cizí jazyk v hodinové dotaci 2+2+2 od 7. ročníku. Obsah vzdělávacího oboru je stanoven dle RVP ZV.
- Do učiva vzdělávacího oboru *Matematika a její aplikace* na 1. stupni byla doplněna problematika desetinných čísel a zlomků.
- Do vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* byla doplněna problematika zdraví, bezpečí a ochrany člověka za mimořádných událostí, dopravní výchovy, finanční gramotnosti, korupce a obrany státu.
- Do vzdělávací oblasti *Člověk a společnost*, vzdělávacího oboru Výchova k občanství byla vložena problematika finanční gramotnosti, ochrany člověka za mimořádných událostí, korupce a obrany státu.
- Do vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* byla vložena problematika ochrany člověka za mimořádných událostí.
- Do vzdělávacího oboru Přírodopis a Zeměpis byla vložena problematika ochrany člověka za mimořádných událostí.
- Do vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*, vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví, byla začleněna problematika zdraví a bezpečí za běžných a mimořádných událostí, dopravní výchovy a sexuální výchovy.
- Dosahování cílů základního vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika, anglický jazyk a německý jazyk bude ověřováno na základě **Standardů pro základní vzdělávání**, jež jsou Přílohou č. 1 dokumentu ŠVP pro ZV, platného od 1. září 2013. Standardy pro základní vzdělávání představují minimální cílové požadavky na vzdělávání, které jsou závazně formulované v RVP pro ZV, a pomocí ***indikátorů*** konkretizují obsah

očekávaných výstupů RVP ZV a rovněž stanovují minimální úroveň jejich zvládnutí, kterou je třeba dosahovat se všemi žáky.

Protože Standardy konkretizují závazné očekávané výstupy, jsou i indikátory závazné. Neznamená to však, že indikátory uvedené ve Standardech musí být v ŠVP přímo citovány. Je ovšem nezbytně nutné, aby dílčí rozpracované výstupy v ŠVP s indikátory korespondovaly a výuka směřovala minimálně k jejich dosažení. Indikátory uvedené v RVP ZV jsou úplným taxativním výčtem, ve školním vzdělávacím programu mohou být v podobě školních výstupů uvedeny další indikátory. Součástí Standardů jsou ilustrativní úlohy, které se vztahují k jednomu nebo několika indikátorům daného očekávaného výstupu. Ilustrativní úlohy jsou uvedeny pouze jako jeden z mnoha příkladů, nejsou pro školu závazné. Standardy jsou vytvořeny bez ohledu na způsob a metody ověřování. ***Škola je prostřednictvím Standardů povinna všem svým žákům garantovat alespoň minimální úroveň vzdělání v uvedených vzdělávacích oborech***.

Důvody změn a podrobný přehled hlavních úprav RVP pro ZV jsou obsaženy v dokumentu MŠMT ČR *Informace o úpravách Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* ze dne 29. ledna 2013.

Dodatek č. 1 k *ŠVP pro ZV - ZŠ Ratíškovice*, č.j. 200/2007, byl projednán a schválen:

- *Pedagogickou radou ZŠ Ratíškovice dne 27. srpna 2013*
- *Školskou radou dne 29. srpna 2013*

Od 1. září 2013 je ***ŠVP pro ZV – ZŠ Ratíškovice***, č.j. 200/2007, veden jako **verze 1.3 .**

Ratíškovice 30. srpna 2013

Mgr. Bc. Josef Hanák, v.r.
ředitel školy

PhDr. Radim Šťastný, v.r.
p*ředseda Školské rady*

Č.j. 170/2016

Dodatek č. 2

k ŠVP pro ZV – ZŠ Ratíškovice, č.j. 200/2007, verze 1.3

Na základě dokumentu *„Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání“*, č.j. MŠMT-28603/2016, ze dne 22. února 2016, jehož přílohou je úplné znění *Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* (dále jen „**RVP ZV**“) s platností od 1. září 2016, se mění a upravuje *Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání - ZŠ Ratíškovice,* č.j. 200/2007, verze 1.3, s účinností od 1. září 2016 takto:

- Změna obsahu RVP ZV a následně ŠVP je stanovena na základě zákona č. 82/2015 Sb., který novelizuje zákon č. 561/2004 Sb. (dále jen „**školský zákon**“), požadavků Evropské komise a *Akčního plánu inkluzivního vzdělávání MŠMT na období 2016-2018*, a to zejména v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných, umožňující tak modifikaci vzdělávacího obsahu, rozsahu a zaměření výuky, metod práce a zařazení podpůrných opatření pro tyto žáky.
- **Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných** upravují nově § 16 a 17 školského zákona a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.
- **Pojetí a podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními** i **systém péče o tyto žáky** jsou formulovány v RVP ZV na str. 145 – 147.
- **Pojetí a systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky** ve škole jsou formulovány v RVP ZV na str. 148.
- **Hodnocení výsledků vzdělávání** žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se řídí § 51 až 53 školského zákona, podrobnosti o hodnocení výsledků žáků a jeho náležitosti stanoví § 14 vyhlášky č. 48/2005 Sb. ve znění vyhlášky č. 197/2016 Sb.
- Změny provedené v ŠVP na základě RVP ZV stanovují povinnost [RVP ZV, str. 6-7]:
    - *zohledňovat při dosahování cílů základního vzdělávání potřeby a možnosti každého žáka*
    - *zachovávat co nejdéle ve vzdělávání přirozené heterogenní skupiny žáků a s využitím podpůrných opatření oslabit důvody k vyčleňování žáků do specializovaných tříd a škol*
    - *zvýraznit potřebu účinné spolupráce školy, školského poradenského zařízení (ŠPZ), zákonných zástupců, příp. dalších osob, které se podílejí na vzdělávání žáka.*
- **Očekávané výstupy RVP ZV** na konci 5. ročníku (2. období) a 9. ročníku stanovují závaznou úroveň pro formulování výstupů v učebních osnovách v ŠVP, která musí být na konci 1. stupně a 2. stupně základní školy dodržena. Očekávané výstupy na konci 3. ročníku (1. období) stanovují jen **orientační (nezávaznou) úroveň** a při formulování výstupů v učebních osnovách v ŠVP mají pomoci (na 1. stupni) stanovit vzdělávací cestu vedoucí k naplnění očekávaných výstupů na konci 5. ročníku.

- **Minimální doporučenou úrovní pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření** jsou upravené očekávané výstupy, které jsou obvykle na nižší úrovni než odpovídající očekávané výstupy daného vzdělávacího oboru. Tyto výstupy jsou vodítkem pro případné úpravy výstupů uvedených v ŠVP do individuálního vzdělávacího plánu (IVP) pro žáka na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. Výstupy představují cílovou úroveň, kterou lze s využitím podpůrných opatření případně překročit.
- **Realizace průřezových témat** má nezastupitelné místo při vzdělávání všech žáků a zvláště pak žáků, u kterých je upravován obsah a výstupy ze vzdělávání od 3. stupně podpůrných opatření. Průřezová témata obsahují silný výchovný aspekt a napomáhají osobnostnímu a charakterovému rozvoji těchto žáků, vytvářejí prostor pro utváření jejich postojů a hodnotového systému. Proto bude i při výuce těchto žáků kladen důraz především na kultivaci jejich postojů a hodnotových orientací. Nároky kladené na utváření vědomostí a dovedností těchto žáků budou vždy plně respektovat jejich individuální možnosti. [RVP ZV, str. 125]
- Ředitel školy použije disponibilní časovou dotaci také k realizaci předmětů speciálně pedagogické péče, jsou-li tato podpůrná opatření žákovi doporučena školským poradenským zařízením a zákonný zástupce žáka souhlasil s jejich poskytováním, a to v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. [RVP ZV, str. 141]
- Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů *Cizí jazyk* a *Další cizí jazyk* je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od 3. stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) školského zákona jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP. [RVP ZV, str. 142]
- Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Další cizí jazyk* je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru *Cizí jazyk*. [RVP ZV, str. 142]

V rámci aktualizace ŠVP jsou na základě školské legislativy platné od 1. září 2016 a dle RVP ZV, str. 155, zcela revidovány kapitoly **3.7** *(Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami)* a **3.8** *(Péče o talentované a mimořádně nadané žáky)* takto:

3.7 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.7.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

3.7.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

3.8 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

3.7.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka

3.7.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka

Č.j. 174/2016

Dodatek č. 3

k ŠVP pro ZV – ZŠ Ratíškovice, č.j. 200/2007, verze 1.4

Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu ZŠ Ratíškovice

s účinností od 1. září 2016 (verze 1.0)

Na základě § 7 odst. 4 vyhlášky č. 48/2005 Sb. se obsah vzdělávání přípravné třídy ZŠ řídí Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dle § 3 odst. 2 školského zákona) a je součástí školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Vzdělávací oblast 1 : Motorika, Grafomotorika, Kresba	
Obsah	**Očekávané výstupy žák:**
Hrubá motorika	• přejde po čáře • stojí na špičkách s otevřenýma očima • zvládne poskoky na jedné noze • ovládá chůzi po mírně zvýšené ploše • přejde přes kladinu • přeskočí snožmo nízkou překážku
Jemná motorika	• dotkne se bříškem každého prstu na ruce bříška palce • stříhá bez obtíží • manipuluje s drobnými předměty
Hmatové vnímání	• pozná hmatem různé hračky • rozliší různé povrchy, materiály • pozná hmatem geometrické tvary
Spontánní kresba	• kreslí postavu (hlava, trup, končetiny) • postupně kreslí další detaily
Grafomotorické prvky	• zvládne vlnovku, šikmou čáru, horní smyčku, spodní smyčku
Vizuomotorika	• překreslí obrázek podle předlohy
Lateralita ruky	zvládá tyto aktivity: • navlékání korálků • zvonění zvonečkem • gumování • hod míčem • kutálení míčem • šroubování uzávěru láhve • zatloukání kladívkem • hra s pískem- používání lopatky • stříhání
Lateralita oka	• dívání se do kukátka • dívání se do klíčové dírky

Vzdělávací oblast 2 : Zrakové vnímání a paměť	
Obsah	**Očekávané výstupy žák:**
Barva	• pojmenuje základní barvu • přiřadí odstíny barev • pojmenuje odstíny barev
Figura a pozadí	• odliší dva překrývající se obrázky • sleduje linii mezi ostatními liniemi • vyhledá tvar na pozadí
Zrakové rozlišení (zraková diferenciace)	• odliší jiný obrázek v řadě • odliší shodné a neshodné dvojice lišící se detailem • vyhledá dva shodné obrázky v řadě
Část a celek (zraková analýza a syntéza)	• složí tvar z několika částí na předlohu • složí tvar z několika částí podle předlohy • doplní chybějící části v obrázku
Zraková paměť	• pamatuje si 4 předměty; pozná, který chybí • pamatuje si 4 obrázky; pozná, který chybí • z 6 obrázků si 3 pamatuje • pozná viděné obrázky • umístí obrázky na místo
Pohyby očí na řádku	• jmenuje objekty zleva doprava • vyhledá daný první objekt ve skupině zleva doprava

Vzdělávací oblast 3: Vnímání prostoru a prostorové představy	
Obsah	**Očekávané výstupy žák:**
Vnímání prostoru, pojmy	• první, poslední • uprostřed, prostřední, předposlední • orientace v okolí-žák ví, jak se jde do obchodu, do školy… • hned před, hned za • vpravo, vlevo na vlastním těle • vpravo, vlevo-umístění předmětu • vpravo nahoře-dvě kritéria

Vzdělávací oblast 4 : Vnímání času	
Obsah	**Očekávané výstupy žák:**
Vnímání času	• přiřadí činnosti obvyklé pro ráno, poledne, večer • přiřadí činnosti obvyklé pro dopoledne, odpoledne • rozliší dříve, později (seřadí dva obrázky) • seřadí obrázky podle posloupnosti děje, jmenuje, co se stalo nejdříve, později, naposled • rozlišuje pojmy nejdříve, před tím, nyní, potom • začíná se orientovat ve dnech v týdnu • přiřadí činnosti obvyklé pro roční období • pojmy včera, dnes, zítra

Vzdělávací oblast 5 : Řeč	
Obsah	**Očekávané výstupy žák:**
Lexikálně-sémantická rovina	• definuje význam pojmů • chápe jednoduché vtipy a hádanky • sestaví dějovou posloupnost a popíše ji • pojmenuje, co dělá určitá profese • přiřadí, co k sobě patří a vysvětlí to • umí zpaměti kratší texty • tvoří nadřazené pojmy • tvoří protiklady • tvoří slova podobného významu • pozná a vymyslí slova stejného zvuku, ale různého významu • pozná a pojmenuje nesmysl na obrázku • správně posoudí pravdivost či nepravdivost tvrzení • interpretuje pohádky, příběhy bez obrázkového doprovodu • chápe a ve správném pořadí realizuje i poměrně dlouhé a komplikovanější pokyny
Morfologicko-syntaktická rovina	• mluví gramaticky správně • pozná nesprávně utvořenou větu • do příběhu doplní slovo ve správném tvaru

Pragmatická rovina	• aktivně a spontánně navazuje řečový kontakt s dětmi i dospělými • dodržuje pravidla konverzace a společenského kontaktu • dokáže zformulovat otázku, adekvátně odpovědět na otázku (samostatně a smysluplně) • smysluplně vyjádří myšlenku, nápad, mínění, popíše situaci, událost, vyjádří svoje pocity, prožitky… • řekne svoje jméno a příjmení, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, svoji adresu

Vzdělávací oblast 6 : Sluchové vnímání a paměť	
Obsah	**Očekávané výstupy žák:**
Sluchové rozlišování	• rozliší slova bez vizuálního podnětu (změna hlásky) most-kost, udice-ulice…. • rozliší slova bez vizuálního podnětu (znělé a neznělé hlásky, sykavky) zem-sem, ples-pleš, noc-nos… • rozliší slova s vizuálním podnětem (změna délky) líže-lyže, páni-paní • rozliší slova bez vizuálního podnětu (změna délky) dráha-drahá, vila-víla… • rozliší slova bez vizuálního podnětu (změna měkčení) čistí-čistý, lety-letí
Sluchová paměť	• zopakuje 4 nesouvisející slova • zopakuje větu z pěti slov • zopakuje větu z více slov • zopakuje 5 nesouvisejících slov
Sluchová analýza a syntéza	• určí počet slabik • určí počáteční hlásku slova • určí slova začínající danou hláskou • určí poslední souhlásku ve slově (les) • dokáže hrát slovní kopanou • z hlásek složí slovo p-e-s • jednoslabičné slovo analyzuje na hlásky (myš)
Vnímání rytmu	• napodobí rytmus (2-4 tóny) • zvládá záznam krátké rytmické struktury

Vzdělávací oblast 7 : Základní matematické představy	
Obsah	**Očekávané výstupy žák:**
Porovnávání, pojmy, vztahy	• rozlišuje méně, více, stejně • o jeden více • o jeden méně
Třídění, tvoření skupin	• vytváří skupiny podle barvy, velikosti, tvaru • pozná, co do skupiny nepatří • třídí podle tří kritérií (malé žluté kruhy)
Řazení	• pojmenuje: malý, střední, velký, vysoký, vyšší, nejvyšší, málo, méně, nejméně • seřadí 5 prvků podle velikosti
Množství	• pozná množství do 6
Tvary	• pozná všechny základní geometrické tvary: kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník

Vzdělávací oblast 8 : Sociální dovednosti	
Obsah	**Očekávané výstupy žák:**
Sociální dovednosti	• vědomě projevuje zdvořilostní chování (pozdraví, přivítá se, rozloučí se, přeje dobrou chuť, dobré ráno, dobrou noc, odpovídá na otázky…) • dokáže rozpoznat vhodné či nevhodné chování, projevuje ohleduplnost, čestnost, soucit… • dokáže odmítnout nežádoucí chování (lež, nespravedlnost, ubližování, navádění) • zná základní pravidla chování na ulici • začíná rozlišovat mezi hrou a úkolem • udržuje pořádek ve vlastních věcech i ve společenských prostorách • zapojuje se mezi ostatní děti do her, při nichž je třeba rozhodovat, rozdělit role, dodržovat určitá pravidla

Vzdělávací oblast 9 : Sebeobsluha-samostatnost	
Obsah	**Očekávané výstupy žák:**
Hygiena	• hygienu udržuje samostatně (jde samo, použije toaletní papír, splachovací zařízení, umyje a utře si ruce)
Umývání	• pozná, kdy je třeba si umýt špinavé ruce, pusu
Oblékání	• samostatně se obleče • zvládá zapínání a rozepínání knoflíků • složí a uloží věci na příslušné místo • pozná svoje oblečení • zkouší zavazovat tkaničky • zapíná zip • obrací oděv, když je naruby • dokáže pojmenovat jednotlivé druhy a části oblečení a zvolit vhodné oblečení a obuv podle počasí a příležitosti
Stolování	• krájí jídlo nožem • namaže si chleba • nalije si nápoj ze džbánu • běžně používá příbor • samostatně si nalije polévku

Vyučující přípravné třídy obsah vzdělávání a očekáváné výstupy dále rozpracuje a konkretizuje podle týdenního plánu a rozvrhu hodin pro celý školní rok.

Dodatek č. 2 a 3 k *ŠVP pro ZV - ZŠ Ratíškovice*, č.j. 200/2007, byl projednán a schválen:

- *Pedagogickou radou ZŠ Ratíškovice dne 30. srpna 2016*
- *Školskou radou dne 30. srpna 2016*
-

Od 1. září 2016 je ***ŠVP pro ZV – ZŠ Ratíškovice***, č.j. 200/2007, veden jako **verze 1.4.**

Ratíškovice 30. srpna 2016

PhDr. Mgr. Bc. Josef Hanák, v.r.
ředitel školy

Mgr. Michal Vybíral, v.r.
p*ředseda Školské rady*

Č.j. 155/2023

Dodatek č. 4

k ŠVP pro ZV – ZŠ Ratíškovice, č.j. 200/2007, verze 1.5

Anglický jazyk pro 1. a 2. ročník ZŠ a MŠ Ratíškovice

s účinností od 1. září 2023 (verze 1.0)

Na základě změny Učebního plánu ZŠ a MŠ Ratíškovice, který schválila Pedagogická rada ZŠ a MŠ Ratíškovice dne 23. ledna 2023 a následně Školská rada dne 7. března 2023, se od 1. září 2023 zahajuje výuka anglického jazyka v 1. ročníku (1 hodina týdně) a 2. ročníku (2 hodiny týdně). V souladu s **RVP pro ZV, MŠMT ČR, Praha, červen 2023**, vydaného na základě *Opatření ministra školství …*, č.j. MSMT-12464/2023-3, ze dne 9. 6. 2023, byl sestaven obsah vzdělávání (očekávané výstupy, učivo, průřezová témata) pro výuku anglického jazyka v 1. a 2. ročníku ZŠ.

Dodatek č. 4 k ŠVP pro ZV - ZŠ Ratíškovice, č.j. 200/2007, byl projednán a schválen:

- Pedagogickou radou ZŠ Ratíškovice dne 24. srpna 2023
- Školskou radou dne 29. srpna 2023

Od 1. září 2023 je ***ŠVP pro ZV – ZŠ Ratíškovice***, č.j. 200/2007, veden jako **verze 1.5**.

Ratíškovice 30. srpna 2023

PhDr. Mgr. Bc. Josef Hanák, v.r.
ředitel školy

Mgr. Michal Vybíral, v.r.
předseda Školské rady

1. ročník ZŠ — Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: *Jazyk a jazykové komunikace*	**Vzdělávací obor – předmět:** *Anglický jazyk*	**1 hod./týden**
Očekávané výstupy *(Číslo výstupu podle RVP)*	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák rozumí pokynům učitele v anglickém jazyce (slovní spojení), které jsou vyslovovány s pečlivou výslovností a reaguje na ně neverbálně. (CJ-3-1-01)	Jednoduché pokyny (instrukce) používané při výuce. Slovní přízvuk.	Rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci v cizím jazyce.
Žák rozumí jednoduchým otázkám učitele, které jsou vyslovované s pečlivou výslovností, popřípadě s českým překladem. Žák na otázky dokáže odpovědět. (CJ-3-1-01)	Seznamovací otázky (odpovědi) typu: • *What´s your name?* • *How old are you?* • představení se *„I am ...“*	VO-01: Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání
Žák se slovně pozdraví a rozloučí s učitelem či spolužákem (kamarádem). (CJ-3-1-02)	Pozdrav	
Žák pečlivě vnímá výslovnost a napodobuje jí v rámci osvojené slovní zásoby. (CJ-3-1-02)	Výslovnost vybraných fonetických znaků, odlišnost od ČJ	
Žák aktivně počítá od 0 do 10. (CJ-3-1-02)	Čísla 0 až 10.	Formování studijních povinností.
Žák reprodukuje krátký jednoduchý anglický text v rozsahu zvládnuté slovní zásoby s oporou pohybu. (CJ-3-1-02)	Říkánky, básničky a písničky. Instrumentální činnosti	
Žák chápe obsah a smysl krátkého jednoduchého dialogu, dovede krátký a jednoduchý rozhovor vést s dopomocí učitele. (CJ-3-1-04)	Krátké jednoduché rozhovory.	Rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci v cizím jazyce.
Žák vyjmenuje s vizuální oporou i bez ní slovní zásobu **tematických okruhů**; tvoří slovní spojení čísla (barvy) společně se slovní zásobou. (CJ-3-1-02)	Slovní zásoba **tematických okruhů**: • barvy • ovoce a zelenina; jídlo • domácí zvířata • školní potřeby • tělo a obličej • rodina • oblečení • hračky	Formování studijních povinností. Sociální rozvoj v oblasti komunikace.
Žák používá větnou vazbu *"This is ..."* při ukazování a pojmenování věcí, dále: *"She is my...", „He is my..."* používá při popisu obrázku se členy vlastní rodiny. (CJ-3-1-02)	Fráze: *„This is ...“* *„He / She is my ...“*	

Podle **RVP pro ZV**. MŠMT ČR. Praha, červen 2023. Str. 26-27.

2. ročník ZŠ — Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: *Jazyk a jazykové komunikace*	**Vzdělávací obor – předmět:** *Anglický jazyk*	**2 hod./týden**
Očekávané výstupy *(Číslo výstupu podle RVP)*	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák o sobě poskytne informaci o jménu a věku. (CJ-3-1-01)	Představování se.	VO-06: osobnostní a sociální výchova – poznávání lidí.
Žák reaguje správným pohybem na pokyny učitele, které jsou vyslovovány s pečlivou výslovností. (CJ-3-1-01)	Pohybové aktivity a instrumentální činnosti	
Žák opakuje a dává pokyny ostatním spolužákům s dostačující výslovností k porozumění sdělení. (CJ-3-1-02)	Pohybové aktivity a instrumentální činnosti.	
Žák vyslovuje správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby, dbá na správnou artikulaci. (CJ-3-1-02)	Výslovnost slov z užívaných tematických okruhů slovní zásoby	
Žák používá neurčité členy správně. (CJ-3-1-02)	Neurčitý člen.	Formování studijních povinností.
Žák chápe obsah a smysl krátkého jednoduchého dialogu. (CJ-3-1-04)	Krátké a jednoduché rozhovory.	
Žák reprodukuje krátký i delší jednoduchý anglický text v rozsahu zvládnuté slovní zásoby s oporou pohybu. (CJ-3-1-02)	Říkánky, básničky, písničky.	Sociální rozvoj v oblasti komunikace.
Žák rozlišuje odstín barvy - tmavý a světlý a správně ho pojmenuje pomocí vizuální opory. (CJ-3-1-02)	Barvy a jejich odstíny – světlá, tmavá.	
Žák aktivně počítá od 0 do 20. (CJ-3-1-02)	Čísla 11 až 20.	Formování studijních povinností.
Žák píše slovně čísla od 0 do 10 s textovou předlohou. (CJ-3-1-06)	Psaní čísel 0 až 10 slovem.	
Žák užívá a čte se správnou výslovností slovní zásobu i slovní spojení s barvou, číslem, přídavným jménem, se základní předložkou či spojkou *"with"*. (CJ-3-1-02; (CJ-3-1-05)	Slovní zásoba **tematických okruhů**: • školní potřeby • tělo a obličej • zvířata v zoo • jídlo a nápoje • oblečení • geometrické tvary • přídavná jména • osobní záj. - *"I, You, She, He, It"* • zákl. předložky - *"in, on, under"* • spojka *"with"*	Rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci v cizím jazyce.
Žák správně používá a čte se správnou výslovností fráze, rozumí otázkám učitele a odpovídá na ně pomocí jednoslovných odpovědí. (CJ-3-1-01; CJ-3-1-02; CJ-3-1-05)	**Fráze:** • sloveso "to be" (1., 2., 3. os. j.č.) • otázka "Is it ...?" + jednoslovná odpověď *"Yes"*, *"No"* • *"I have got ..."* • *"I like ..."*; *"I don´t like ..."*	Rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci v cizím jazyce.

Podle **RVP pro ZV**. MŠMT ČR. Praha, červen 2023. Str. 26-27.